

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಖರಾಡೆಸು

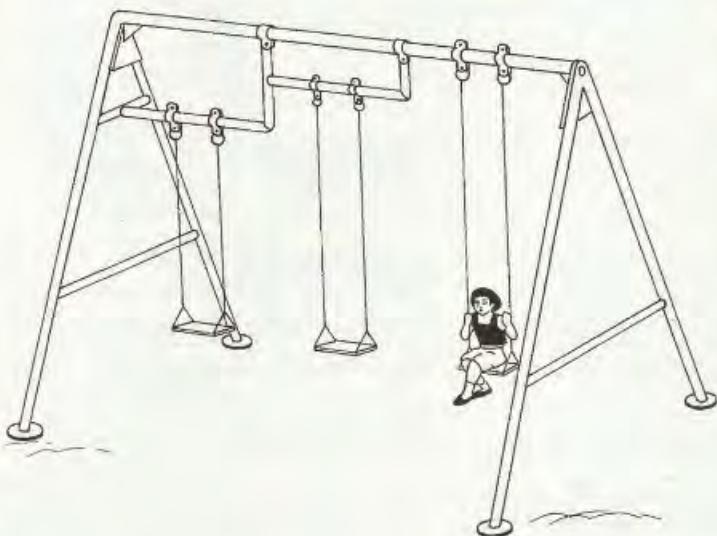
ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ವಿಜ್ಞಾನ ಯೋಜನೆ

ಸಂಪುಟ : 16 ಸಂಚಿಕೆ 05 ಜನವರಿ - ಫೆಬ್ರವರಿ - 2023

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಸಕ ಪ್ರಾಂತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಯೋಜನೆ

ಉಯ್ಯಾಲೆ, ಒಂದು ಲೋಲುಕೆ

ಈ ಮಾಡರಿಯು ಅವಧಿ, ಆವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಸರಳ ಲೋಲುಕದ ಉದ್ದೇಶ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ದೇಶವಾದ ಉಯ್ಯಾಲೆಯನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಯಾರೂ ಕುಳತುಹೊಳ್ಳಬೇಕಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಚಾಲನೆಗೊಳಿಸಿ. ಬೇರೆ ಉಯ್ಯಾಲೆಗಳೊಡನೆ ಇದೇ ಪ್ರಯೋಳಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಪ್ರಾಗಿಕ ಜಲನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಉಯ್ಯಾಲೆಗಳು ಉದ್ದೇಶವಾದಂತೆಲ್ಲಾ ತೂಗುವಿಕೆಯು ನಿರ್ಧಾನವಾಗುವುದನ್ನು ಕಾಣುವಿರಿ. ಲೋಲುಕದ ಉದ್ದೇಶ ಅವಧಿಗೆ (ಒಂದು ಸಾರಿ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಜಲನೆ) ನೇರಾನುಪಾತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಆವರ್ತನೆಕ್ಕೆ (ಅಂದೋಳನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ) ವಿಲೋಳಮಾನುಪಾತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಲೋಲುಕವು ಉದ್ದೇಶವಾದಂತೆಲ್ಲಾ ಜಲನೆಯು ನಿರ್ಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಲೋಲುಕವು ಜಿಕ್ಕೆ ದಾದಂತೆಲ್ಲಾ ಜಲನೆಯು ವೇಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಉಯ್ಯಾಲೆಯಲ್ಲ ಕುಳತು ತೂಗಾಡುತ್ತಾ ಆನಂದಿಸಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳಲ್ಪತ್ರ ಬಾಹ್ಯಕಾಶ

ಕನಬಿಂದ ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳಲ್ಪತ್ರ ಬಾಹ್ಯಕಾಶ

ನಾಡಿಜೆ ಡಾ.ಹಿ.ಎಂ ಶಂಕರ್

ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ, ಗೃಹ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ, ಕ್ರಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಕಸ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿ ನಗರದ, ಪಟ್ಟಣದ, ಗ್ರಾಮದ, ನದಿಗಳ, ಅರಣ್ಯದ, ಸಮುದ್ರದ ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಸವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮರಸಬೇ, ನಗರಸಬೇ, ಮಹಾನಗರ ಸಬೇ ದೂರ ಸಗಿಸಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಪರಿಸರ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳಲ್ಲೇ ಇದೆ.

ಬಾಹ್ಯಕಾಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹದೇ ಪರಿಷಿತ್ತಿನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದ ಅಲ್ಲಿ ಕಸ ವಸ್ತುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿದೆ. ವಾನವನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸ್ವಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ಬಾಹ್ಯಕಾಶದತ್ತ ಅನೇಕ ಉಪಗ್ರಹಗಳು ಉದಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಗಗನದತ್ತ ಸಾಗಿ ಬಂದ ನೋಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೆಟ್ಟಿ ಕಾರ್ಯ ವಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಗಗನ ನೋಕೆಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಭಗ್ಗನೊಂದು ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಭಗ್ಗನೆಂದೆಗಳು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಿಯ ಸ್ತುತಿ ಪರಿಭ್ರಮಿಸುತ್ತು ತಮ್ಮೆದುರು ಬರುವ ಅಂತರಿಕ್ಷ ನೋಕೆಗಳಿಗೆ ಇಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತುಣುಕುಗಳು, ಗಗನಯಾವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳು, ಕಾರ್ಯ ವಿಮುಖವಾದ ಇಲ್ಲವೆ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಸಿದ ಉಪಗ್ರಹಗಳು, ಬಣ್ಣಲೇಪಿತ ಭಾಗಗಳ ಪಕಳಿಗಳು, ನೋಕೆಗಳ ಭಗ್ಗನೆಂದೆಂದ ಉತ್ತಮಿಯಾಗುವ ತುಣುಕುಗಳು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ಪರಿಭ್ರಮಿಸತ್ತೊಡಗುತ್ತವೆ.

ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೈಸಿಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಕೃತಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಶೇಷಗಳು ಸ್ವಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಸೈಸಿಕವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವುದು ಸೂರ್ಯನ ಸ್ವಿಹಕ್ಕೆ ಬರುವ ಉಲ್ಲೇಖ ಸೋಣದಿಂದ, ಕೃತಕವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವುದು ಭೂಕ್ಷೇಪ್ಯ ಮೇಲ್ನೆನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ನೋಕೆಗಳ ಅವಶೇಷ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ. ಅದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಉಪಯುಕ್ತರ ಕಾರ್ಯ ಜರುಗು. ಆದರೆ ಹರಿತವಾದ ತುಣುಕುಗಳು ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ನೋಕೆ ಉದಾವಣೆಯಾದಾಗ ಇಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದು ಅವುಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಕಾರ್ಯ ನಿರವಹಣಿಗೆ ಭಂಗ ತರಬಲ್ಲವು. ಆ ತುಣುಕುಗಳು ಚೆಂಡಿನ ಗಾತ್ರದಷ್ಟಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೆ ಇಕ್ಕಿ ಗಾತ್ರದಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಚೂರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ದಾಟಿರುತ್ತದೆ. ಅವು 17,500 ಮೀಟರ್ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಚೂಪಾದ ತುಣುಕುಗಳು ಉಪಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನೋಗೆ, ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ನಿಲಾಣಕ್ಕೆ ಇಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಇಂದು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಉಪಗ್ರಹಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅವು ಹವಾಮಾನ, ವ್ಯವಸಾಯ, ಸಂಚಾರ, ಮನರಂಜನೆ, ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರಾದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತೆ ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಬಿಂದುತ್ತಿವೆ.

ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ, ಅವುಗಳ ಆಕೃತಿ, ಗಾತ್ರ, ಸ್ಥಳ, ಚಲನೆ, ಅದರ ಹೇಗೆಗೆ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೆವುಪ್ರಕಾರ ವರಾಹಿತಿಯಿಂದನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ, ಅಂತರಿಕ್ಷ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಅಂತರಿಕ್ಷವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಇಸ್ಕೋ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಅಂತರಿಕ್ಷವನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕಿಳಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಜರುಗುವತ್ತು ಅದು ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿದೆ.

ಇಂದು ಬಾಹ್ಯಕಾಶದಲ್ಲಿ ವಾನವನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಳೆದ ಏಳು ದಶಕಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜರುಗುತ್ತಿದೆ. ಗಗನನೋಕೆಗಳು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆಯ ಜೊತೆಯೇ ಉಪಗ್ರಹಗಳು ನಷ್ಟ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡೆದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಂಜ್, ರಾತ್ರಿಯನ್, ಅಮೆರಿಕನ್ ಗಗನನೋಕೆಗಳು ಕಾರ್ಯ ವಿಮುಖವಾಗಿವೆ. ಅವು ನಾಶ ಹೊಂದಿ ಅವುಗಳ ಭಗ್ಗನೆಂದೆಗಳು ಬೇರೆ ನೋಕೆಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಬಂದಿವೆ. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 217 ಭಗ್ಗನೆಂದೆಗಳು ಪ್ರತ್ಯಿಯನ್ನು ಪರಿಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿವೆ.

ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ನಾಸಾ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಭಗ್ಗನೆಂದೆಗಳು ಭೂಮಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದೊಯೆವುದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಬೇಗನೇ ರೂಪಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯೋನ್ನುವಿವಾಗಬೇಕಿದೆ.

ಫೋ

ಮತ್ತು ವಾನಗಳನ್ನು ಅಧರಿಸಿ ಫೌ ಪಿಡುಗು ತೋರಿಬಂದಿವುದನ್ನು ತುಂಬ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಭೂಮಿಯ ಸ್ತುತಿ ಶಿರುಗುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಹಗಳು ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಬರುವ ಮತ್ತು ದೂರ ಸಾಗುವುದರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನುಧರಿಸಿ ರೋಗ ಹೆಸರುಗೊಂಡಿತು. 'ಪ್ರಭಾವಗೊಳಿಸು' ಎಂಬುದು ಲ್ಯಾಟಿನ್ನನಲ್ಲಿ ಇನ್ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸಿಯ. ಇನ್ನುಯೆಂಜಾ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಅದರಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮೆತು. ಆ ಶಬ್ದದ್ದೆ ಬಳಕೆ ಹೊದಲಾದದ್ದು ಇತಾಲಿಯದಲ್ಲಿ.

ನಾವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣತರು : ಆಶಾಶದಲ್ಲಿ ತ್ಯಜ್ಯ

ಹ. ಅರ್ಣು ರೌಡ್

1. ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ತ್ಯಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ:

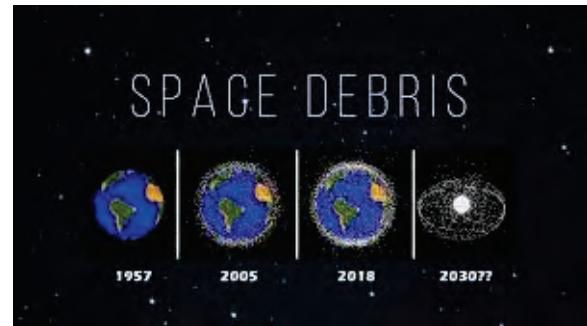
ನಮ್ಮ ಗ್ರಹದ ಸುತ್ತಲೂ ಈಗ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಉಪಗ್ರಹಗಳು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ವಾತಾವರಣ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟಿದ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನೆ, ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಾನ ನಿರ್ದೇಶನ-ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋಡಿವೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯ ಈ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಉಪಗ್ರಹಗಳು ಯಾವ ಬಗೆಯ ಹಾನಿಗೂ ಒಳಗಾಗಬಾರದಂಬುದು ಎಲ್ಲರ ಆಶಯ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಳಂಕ ಎದುರಾಗಿದೆ. ಈ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಕಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಂದೆ ಉದಾವಣೆಯಾದ, ಆದರೆ ಈಗ ನಿಷ್ಕಿರ್ಯ ವಾಗಿರುವ, ಅನೇಕ ಉಪಗ್ರಹಗಳು, ಅವುಗಳ ತುಳುಕುಗಳು, ರಾಕೆಟ್‌ನ ಭಾಗಗಳು ಸುತ್ತುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಇವುಗಳ ಚಲನ ವೇಗವು ಅಪಾರ. ಸುಮಾರು 2,000 ಕಿಮೀ/ಗೂ ಕೆಳಗಿರುವ ಕಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ವೇಗವು 7-8 ಕಿಮೀ/ಸೆಕೆಂಡ್‌ಗಳಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಇತರೇ ಕಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಉಪಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪೋಸುವ ವೇಗವು 10ಕಿ.ಮೀ/ಸೆಕೆಂಡ್‌ಗಳಷ್ಟು ಇದ್ದು, ಇಂತಹ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ಹಾನಿ ಬಹಳ ಗಮನೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬಾಹ್ಯಕಾಶದಲ್ಲಿ ಭೌಂಬಿಯನ್ನು ಅವರಿಹುತ್ತಿರುವ
ತ್ಯಜ್ಯದ ತುಳುಕುಗಳು

ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಉಪಗ್ರಹಗಳಾಗಲಿ, ವಾನವರಸ್ಯು ಹೊಂದಿರುವ ನೌಕೆಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ನಿಲಾಣಗಳಾಗಲಿ, ಈ ರೀತಿಯ ಸಂದಿಗ್ಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಮುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಅನೇಕ. ಇದುವರೆವಿಗೂ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಾಗುವ ಬಹು ದೊಡ್ಡದಾದ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಿಂದ ಉಪಗ್ರಹ ಉದಾವಣೆಗಳು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತೆ ಇವೆ, ಹಳೆಯ ತ್ಯಜ್ಯದ ತುಳುಕುಗಳು ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ.

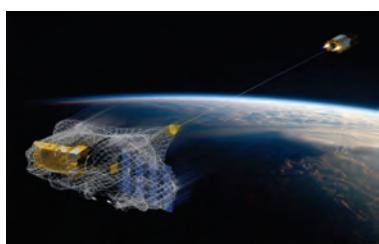
ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತ್ಯಜ್ಯ ತುಳುಕುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತೆ ಇದೆ ಇಂತಹ ತ್ಯಜ್ಯದ ತುಳುಕುಗಳು ಈಗ ಘೂ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿರಬಹುದು? ಯೂರೋಪಿನ ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹೊರತೆಂದರುವ ಒಂದು ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಮೇ 2022 ರಲ್ಲಿ, ತುಳುಕುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವಿವರ ಹಿಂಗಿದೆ:-

- * 1957ರಲ್ಲಿ ಶುರುವಾದ ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಉದಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವ ರಾಕೆಟ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ವಿಫಲವಾದ ಉದಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸದೆ).....6200
- * ಈ ರಾಕೆಟ್‌ಗಳು ಭೂಕಕ್ಷೆಗೆ ರವಾನಿಸಿದ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ.....13,100
- * ಇನ್ನೂ ಕಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ.....8,410
- * ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ತರಾಗಿರುವ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ.....5,800
- * ಇವಲ್ಲದೇ ರೇಡಾರ್ ಜಾಲಗಳಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಿರುವ ಸುರುತಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ತುಳುಕುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ.....31,670
- * ಸ್ಕ್ರಿಯ ಉಪಗ್ರಹಗಳೊಡನೆ ತುಳುಕುಗಳೊಡನೆ ಸಂಘರ್ಷಣೆಗಳಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ.....630 ಕ್ರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
- * ಈಗ ಭೂಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಒಟ್ಟು ತೊಕ.....9,900 ಟಿನೋಗಳಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ. ರೇಡಾರ್ ಜಾಲಗಳು ಎಲ್ಲಾ ತುಳುಕುಗಳನ್ನೂ ತ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಅಂಶಗಳ ವಿಶೇಷಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ,
- * 36,500 ತುಳುಕುಗಳು 10 ಸೆ.ಮೀ ಗೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿವೆ.
- * 10,00,000 ತುಳುಕುಗಳು 1 ಸೆ.ಮೀ-10 ಸೆ.ಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿವೆ.
- * 130,000,000 ತುಳುಕುಗಳು 1 ಮೀ.ಮೀ-1 ಸೆ.ಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿವೆ.

ಇಷ್ಟೊಂದು ತುಳುಕುಗಳನ್ನು ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಉಪಗ್ರಹಗಳು, ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ನೋಕೆಗಳು ಉಡಾವಣೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇವೆ. 1957 ರಲ್ಲಿ ರವ್ಯೆ ದೇಶದ ಪ್ರಥಮ ವರಾನವನಿಮಿತ್ತ ಉಪಗ್ರಹ ಉಡಾವಣೆಯಾದಾಗ ಒಂದೇ ಉಪಗ್ರಹ (ಪೇರೋಡಾ) ಇತ್ತು. ಆದರೆ, ರಾಕೆಟ್‌ಗಳು ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಬಲವರ್ಧಕವಾಗುತ್ತಾ ಅವು ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಪೇರೋಡ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆಯಿತು. 2020 ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಖ್ಯೆ 160ರಷ್ಟು ಆಯಿತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಎಲಾನ್ ಮುಸ್ಕ್ (ಅಮೇರಿಕಾದ ಉದ್ದೇಶಿ) ನ ಸೇಸ್‌ ಎಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಕಂಪನಿ ಮೇ ತಿಂಗಳು 2022ರ ತನಕ 2547 ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಉಡಾವಣೆ ವಾಡಿತು!. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದ, ಕಾರ್ಯ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ಉಪಗ್ರಹಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಅವನ್ನು ಉಡಾಯಿಸಿದ ಕೆಲವು ರಾಕೆಟ್ ಭಾಗಗಳು ಇವೆ. ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಈಗ ಒಂದು ರೀತಿಯ (ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಗಳ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತಹ) ಸಂಚಾರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಬಾಹ್ಯಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವಿ! ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ, ಕಾರ್ಯನಿರತ ಉಪಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ತುಳುಕುಗಳಿಂದ ಸಂಘರ್ಷಣೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆಯೂ ಆಗುತ್ತವೆ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಭೂ ಸಮೀಪದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ (350 ರಿಂದ 550 ಕಿಮೀ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ) ಸುಮಾರು 45 ಸಂಘರ್ಷಣೆಗಳು ಆಗುವುದರಲ್ಲಿದ್ದವು. ಕ್ಷೇತ್ರ ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸನ್ವೇಶಗಳು ಕೆಷ್ಟೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಉಡಾವರಣೆಗೆ, 800 ಕಿ.ಮೀ ಎತ್ತರದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ—130ರಿಂದ 14; 1250 ಕಿ.ಮೀ ಎತ್ತರದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ—5 ಮತ್ತು 1400 ಕಿ.ಮೀ ಎತ್ತರದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 2 ಸಂಘರ್ಷಣೆಗಳ ಸನ್ವೇಶಗಳು ಕಂಡುಬಂದವು.

ಆದರೆ ರೇಡಾರ್ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಸಂಘರ್ಷಣೆ ಆಗುವ ತುಳುಕುಗಳನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ, ಅವಗಳ ವೇಗ ಮತ್ತು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ, ಉಪಗ್ರಹಗಳ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಸಂಘರ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದು ಭೂಮಿಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ನಿಯಂತ್ರಣಾರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 8950 ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯಕಾಶಕ್ಕೆ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 5,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಗ್ರಹಗಳು ಈಗ ನಿಷ್ಕೃಯವಾಗಿವೆ. ಉಳಿದ ಉಪಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ, ಕೇವಲ 1950 ಉಪಗ್ರಹಗಳು ಮಾಣಿಕ್ಯವಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿವೆ. ಉಳಿದೆಲ್ಲವೂ ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಇವುಗಳೊಡನೆ ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ನೋಕೆಗಳ ಮತ್ತು ರಾಕೆಟ್‌ಗಳ ಸಾವಿರಾರು ನಿಷ್ಕೃಯ ವಸ್ತುಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಾಹ್ಯಕಾಶದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರವಾಹವನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿವೆ.

ಬೆಲೆಯಣ ನೇರೆ ಹಿಡಿದು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲನ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ.

ಈ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಬಾಹ್ಯಕಾಶದ ತಂತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಲೆನೋವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ, ನೂರಾರು ವರುಷಗಳು ಅವುಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೇ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಉಡಾವಣೆ ಆಗುವ ಉಪಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಕಳಂಕಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಉಡಾಹರಣೆಗೆ, 8 ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜೀನಾ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ರಾಕೆಟ್ ಭಾಗವು ಗುರಿಯಿಲ್ಲದೇ ತೇಲುತ್ತಾ 2022 ರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿತು. ಇದೇ ರಾಕೆಟ್ ಭಾಗ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದರಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ಹಾನಿ ಭಯಂಕರ ವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಿಲ್ದಾಣದ ಒಳಗಿಂದ ಗಗನಯಾತ್ರಿಗಳು ಅಪ್ಪಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ತಾವೇ ತಮ್ಮ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಮೇರಿಕಾದ ನಾಸಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಜೇಮ್ಸ್ ವೆಬ್ ದೂರದರ್ಶಕ ಉಪಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕುದ್ರಗ್ರಹದ ತುಳುಕು ಸಂಘರ್ಷಣೆ, ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲಾರದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿತು. ಆದರೆ ದೂರದರ್ಶಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. 24 ನೇ ಜುಲೈ 2022 ರಂದು ಜೀನ ದೇಶವು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿರುವ ವೆಂಟಿಯಾನ್ ಎಂಬ ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣದ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ಅಂಗವನ್ನು ಲಾಂಗ್ ಮಾರ್ಚ್ 5 ಬಿ, ವೈಂದ್ರಿ ರಾಕೆಟ್‌ನಿಂದ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಿತು. ಈ ರಾಕೆಟ್‌ನ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತ (33 ಮೀ. ಎತ್ತರ, 5 ಮೀ ವ್ಯಾಸ, 187 ಟನ್ ತೊಕೆ) ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿಯ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬ ಆತಂಕ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದ್ವಾಪವಾತ್ರ, ಅದು 30ನೇ ಜುಲೈ ದಿನದಂದು, ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಾನಿಯೂ ಮಾಡದೆ ಬಿದ್ದುಮುಳುಗಿತು.

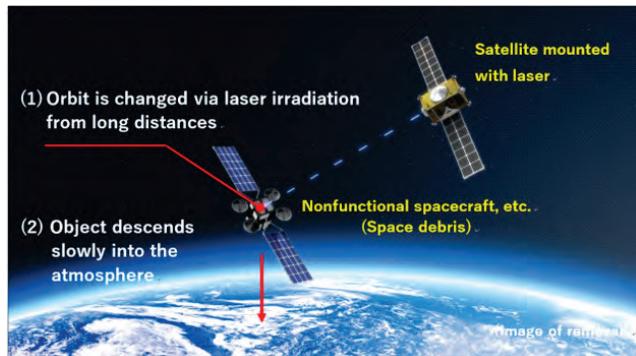
2. ತ್ಯಾಜ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆ:

ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದ ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರದಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ "ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಜ್ಯಾಮ್" ಹೇಗೆ ನಾನಾ ಬಗೆಗಳ ಅಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಹಾನಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗೆ, ನಮಗೆ ಅರಿವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಈಗ ಬಾಹ್ಯಕಾಶಕ್ಕೂ ಹರಡಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈಗ ಉಪಗ್ರಹ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅವರು ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಸಮಯ ಮುಗಿದೊಡನೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿ ಅವು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿವೆ. ಅವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದೆ. ಅನೇಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ವಿಶೇಷಣೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಾಗಿಯೂ ಕ್ರೇಗೋಳಿಂಗ್‌ಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ, ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನೋಕೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಎರಡು ತರಹದ ಭೂ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂ ಸಮೀಪದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ (300 ಕಿಮೀ. ಗಂತಲೂ ಎತ್ತರವಾಗಿ) ಒಂದು ಬಗೆಯಾದರೆ 36,000 ಕಿಮೀ ಎತ್ತರದ ಆಸುಪಾಸು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆ. ಈಗ ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿರುವ ಬಹುತೇಕ ಉಪಗ್ರಹಗಳು ರಾಕೆಟ್ ಭಾಗಗಳು, ತುಳುಕುಗಳು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ

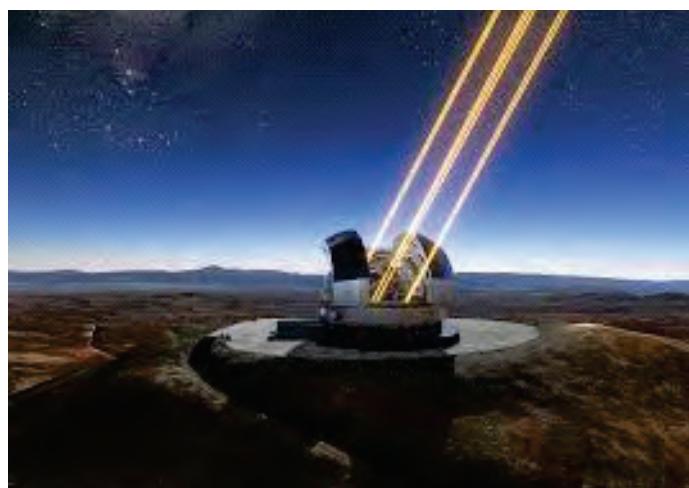
ಸುತ್ತುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕಕ್ಷೆಗಳು ಭೂಮಿಯ ವಾತಾವರಣದ ಮೇಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ವಾತಾವರಣದೊಂದಿಗೆ ಸಂಘರ್ಷಣೆಗಳಾಗಿ ನಶಿಸಿಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಶಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಅವು:

* ತ್ಯಾಜ್ಯತುಣಿಕನ್ನು 300 ಕಿಮೀ ಅಥವಾ ಅದರ ಕೆಳಗಿನ ಕಕ್ಷೆಗೆ ತಳ್ಳುಪುದು. ಈ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಶ್ರಾವಣ ಕಕ್ಷೆ (ಗ್ರೇವ್ ಯಾಡ್‌ ಅಬ್ರಿಟ್) ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ! ಈ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ವಾತಾವರಣದೊಡನೆ ಸಂಘರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ತುಣಿಕು ಅತೀವ ಲೇಷರ್ ದೂಲವನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉಪಗ್ರಹದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸಿ ಅದರ ಪಥವನ್ನು ಸ್ಕ್ರಾನ್ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಮಾರ್ಗ

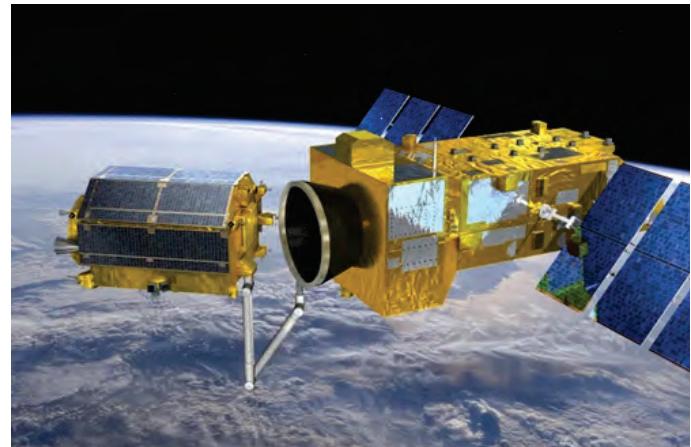
ಲೈಂರ್ ದೂಲವನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉಪಗ್ರಹದ ಮೀಲೆ ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸಿ ಅದರ ಪಥವನ್ನು ಸ್ಕ್ರಾನ್ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಮಾರ್ಗ

ಾಖಿದಿಂದ ನಶಿಸುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ತುಣಿಕುಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡು ಯಾವ ಹಾನಿಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಇಂತಹ ಸಂಘರ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಫಿತವಾದ ಅನೇಕ ರೇಡಾರ್ ಜಾಲಗಳಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತುಣಿಕುಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳ ಕಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು, ಭೂಮಿಯಿಂದಲೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರತವಾಗಿರುವ ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಸಂಘರ್ಷಣೆ ಕಕ್ಷೆಯಿಂದ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

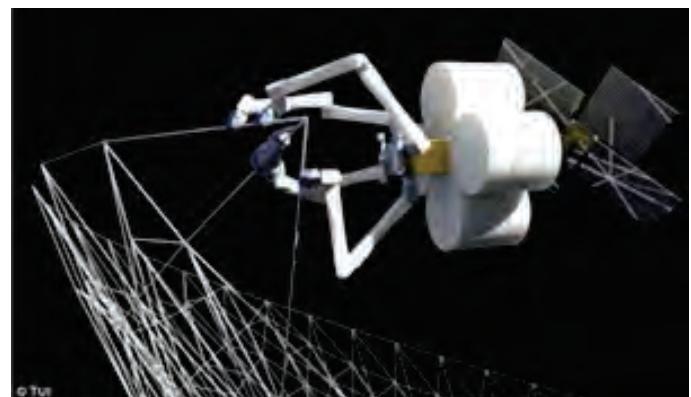
ಭೂಮಿಯಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ತುಣಿಕನ್ನು ಲೈಂರ್ ದೂಲದಿಂದ ನಶಿಸುವುದು

* ರಾಕೆಟ್ ಭಾಗದಂತಹ ತುಣಿಕನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇಂಥನವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜ್ಞಾಲಿಸಿ, ಅದರ ಪಥವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು. ಅದಲ್ಲದೇ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮೂಲಕ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಳೆಯುವ ಪಟವನ್ನು ತಲುಪಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಬಿಜ್ಜಿ ಹರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಟವು 25 ಚದರ ಮೀಟರುಗಳಷ್ಟು ವಿಸಾರದಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಭಾಗವನ್ನು "ಸೆರೆ" ಹಿಡಿದು ಅದು ಇರುವ ಕಕ್ಷೆಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಕೆಳಗಿನ ಭೂ ಕಕ್ಷೆಗೆ ರವಾನಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನ ಉಪಗ್ರಹವನ್ನು ರೊಬೋಟ್ ಕ್ರೊಂಡ ನೀರೆ ಹಿಡಿಯುವ ಉಪಗ್ರಹ \ ಗೋಲ್ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಕ್ಷೇತ್ರ)

ಈ ಪಟವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೂದಲು ಎಳೆಯ ದಪ್ಪಕ್ಕಿಂತ ಹತ್ತರಪ್ಪ ಕಮ್ಮಿಯಿರುವ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಮಾಡಿತ್ತು. ಸೆರೆಹಿಡಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಬೇಗನೆ ತನ್ನ ಕಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಡೆ ಬರುತ್ತಾ, ಭೂಮಿಯ ವಾತಾವರಣದ ಅಂಚಿಗೆ ಬಂದು ಅದರಿಂದ ಆಗುವ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಆವಿಯಾಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಕರಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ತ್ಯಾಜ್ಯದ ತುಣಿಕು ಬಹು ದೊಡ್ಡಾಗೂತ್ತದ್ದಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ (ಉದಾ: ರಾಕೆಟ್ ಭಾಗ) ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಆವಿಯಾಗದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಲುಪಬಹುದು.

ಬೆಂಡದ ನಿಲಾಳ್ಜಿದ ರಚನೆಯ ಭಾಗ ಒಂದನ್ನು ರೊಬೋಟ್ ಕ್ರೊಂಡ ಹಿಡಿದು ಎಳೆಯುವ ರೀತ

ನವೆಂಬರ್ 2021ರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ತಂಡವೊಂದು ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟ್ ನಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಲೋಹದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಆಕಷಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಪಥವನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊರತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಅಯಸ್ಕಾಂತ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಕೆಳಗಿನ ಭೂ ಕಕ್ಷಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಭೂಮಿಯಿಂದಲೇ ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕಿಂದೇ ಏನೇಸಳಾದ ಉಪಗ್ರಹದಿಂದ, ಬಹು ಶಕ್ತಿಯುತ ಲೇಸರ್ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ, ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಆವಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿವೆ.

* ರಾಕೆಟ್ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಇಂಧನವನ್ನು ಜ್ಞಾಲಿಸಿ ಅಥವಾ ಆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ರೋಚೊ ಉಪಗ್ರಹದಿಂದ ಸೆರೆಹಿಡಿದು, ತುಣುಕನ್ನು 36,000 ಕಿ ಮೀ ಗೂ ಮೀರಿದ ಎತ್ತರದ ಕಕ್ಷಗಳಿಗೆ ತಳ್ಳುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿ. ಹೀಗೆ ತಳ್ಳಿದಾಗ, ತುಣುಕು ನಿಶ್ಚಯದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅಷ್ಟು ಎತ್ತರದ ಕಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರತ ಉಪಗ್ರಹಗಳೂಡನೆ ಸಂಘರ್ಷಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಬಂಳ ಕಡಿಮೆ. ಈಗ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ರಾಕೆಟ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ತನ್ನ ಮೇಲಿನ ಹಂತವು ಜ್ಞಾಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹಂತಗಳು ಮತ್ತೆ ಭೂಮಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಂದು ಮರುಪಯೋಗವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಕೆಟ್‌ಗಳು ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಜ್ಞಾನವಾದ ನಂತರ ಈಗ ರಾಕೆಟ್ ಗಳು ಮರುಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಖೂಬಿಗೆ ಹಿಂಬಿರುಗುತ್ತಿವೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಉಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಿಗಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಂದು ಸವಾಲಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಆಗಲೇ ಅನೇಕ ವಿಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಮಿನುಗುತ್ತಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ದೂರದರ್ಶಕಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡುವ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆತಂಕದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ! ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಉಪಗ್ರಹಗಳು, ನಿಲ್ದಾಣಗಳು ಆಗಳೇ ಬರಿಯ ಕ್ಷಣಿಗಳಲ್ಲೇ ನೋಡಬಹುದು. ಅಮೇರಿಕಾದ ಸೇಸ್‌ ಎಕ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯ ಹಾರಿಸಿದ ಸಾವಿರಾರು ಸರಣಿ ಉಪಗ್ರಹಗಳು ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ ನೋಡಬಹುದಿತ್ತು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ದೂರದರ್ಶಕದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಆಗಿದೆ. 2019ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ದೇಶವು ಕೆಳಗಿನ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಬಂದು ಉಪಗ್ರಹವನ್ನು, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಬಂದು ಕ್ಷಿಪ್ರೇಯಿಂದ ಭಿದ್ರಗೊಳಿಸಿತು. ಆದರೆ ಭಿದ್ರಗೊಂಡ ಉಪಗ್ರಹವು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜೂರುಗಳಾಗಿದ್ದು, ಕೆಲವು ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಹಾನಿಕರ ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದವು. ಏನಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೇ ಬಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಾಹ್ಯಕಾಶವನ್ನು ದುರುಪಂಚೋಗ ವಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂಬುದೇ ಈಗ ಈ ದೇಶಗಳ ದ್ವೇಯವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಅಧಿಕೃತ ಮತ್ತು ಅನಧಿಕೃತ ಒಪ್ಪಂದಗಳೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗ್ರಹವನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಾಹ್ಯಕಾಶದ ಭಾಗದ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಿದೆ.

ಹೌಮ್ಯಾಲ್ಟಿಂ, 48, ಎಂಬ್.ಹೆನ್ರ್.ಎಜ್. 2ನೇ ಹಂತ, ಅನಂದನಗರ,

ಹೆಣ್ಣೂಕ, ಬೆಂಗಳೂರು 560024

crssathya@yahoo.com

FORM IV

VIGNANALOKA

STATEMENT about ownership and other particulars about news paper / periodical VIGNANA LOKA, Bangalore as required to be published under section 19-D (b) of the Press & Registration of Books Act, read with Rule-8 of the Registration of News Papers (central) Rules, 1956.

1. Place of publication: Bengaluru
2. Periodicity of Publication: Bimonthly
3. Printer: Mr. Dattatreya Srinivas Nadger, M/S Sadguru Screens, No. 113/2, 60 Feet Roard, 4th Stage, Industrial Town, Rajajinagar, Bengaluru 560 044
4. Publisher: Sri. Basavaraju A.B. IAS, Member-Secretary, Karnataka Science & Technology Academy, University of Agriculture Sciences-Bengaluru Campus, Major Sandeep Unnikrishnan Road, Doddabetta Halli, Vidyaranya Pura Post, Bengaluru 560097
5. Editor: Nadoja Dr.P.S. Shankar, Deepti, Behind Dist Court, Kalaburagi 585102
6. Name & addresses of individuals who own the periodical: Karnataka Science & Technology Academy, University of Agriculture Sciences-Bengaluru Campus, Major Sandeep Unnikrishnan Road, Doddabetta Halli, Vidyaranya Pura Post, Bengaluru - 560097

I, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

Place: Bengaluru
Date: 28 Feb 2023

(Sd) (Basavaraju, A.B.)
Publisher

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪರ್ಕ ಪಾತ್ರ

ಡಾ. ಎಸ್.ಡಿ. ರಂಗನಾಥ್¹

ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪರ್ಕ

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅನಾವರಣವೇ ವಿಜ್ಞಾನ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂಚಿತವಾದ ಜ್ಞಾನವೇ ವಿಜ್ಞಾನದ ಒಟ್ಟು ಜ್ಞಾನ. ಉದ್ದೇಶಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸ್ವಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿಸುವ ವಿಧಾನವೇ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪರ್ಕ.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪರ್ಕ

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪರ್ಕ ಅತಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. ವಿಜ್ಞಾನದ ಅರಿವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮುಖವಾದುದೋ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಸಂಪರ್ಕವೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ, ಮೊದಲಿಗೆ 'ಸಂಪರ್ಕ' ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ನಿಹಿತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ಉದ್ದೇಶಿಸಿದವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಲಿಖಿತರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದೇ ಸಂಪರ್ಕ. ಹಾಗಾದರೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪರ್ಕ ಎಂದರೇನು? ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೇತ್ತದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವು ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಜ್ಞಾನದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾದ ಅನೇಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ, ಸಂಪರ್ಕ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಈ ರೀತಿಯ ಸಂಪರ್ಕದ ಮೂಲಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಂಪರ್ಕ ಎಂಬುದು ಶಾಬ್ದಿಕ ಮತ್ತು ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಮಾರ್ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಲು ಶಾಬ್ದಿಕ ಮತ್ತು ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ವಾಗಿದ್ದರೂ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿಸಲು ಬಳಸುವ ಒಟ್ಟು ಶಾಬ್ದಿಕ ಮತ್ತು ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು 'ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪರ್ಕ' ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶವೂ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಸಂಪರ್ಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, 'ಬಿಳಿಯ ಬಣಿವು ಏಳು ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ' ಎಂದು ಶಬ್ದಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿದರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸ್ತೇಪು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದೇ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮನಃ ಉಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ ನಾವು 'ನಿನೆಗೆ ಇದು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು' ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಉತ್ತರ 'ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಹೇಳಿದರು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದಾಗ ಆ ಮಾತಿಗೆ ಸಿಂಧುತ್ವವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಸಿಂಧುತ್ವವಿರದು. ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣ ಹೇಗೆ ಏಳು ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ

ಡಾ.ಹರ್ಷನಾರಾಯಣ ಮಣಿಕಣ್ಣಜ್ಞಾನ
²

ತೋರಿಸಬೇಕಾದುದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಸಂಪರ್ಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಇದು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪರ್ಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ವುಂಜಾಗ್ಡ್ಲೆ ತಣ್ಣಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶದ ಸಂಪರ್ಕವಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಅರ್ಥವಾಡಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಪರ್ಕವು ಮೌಲಿಕ ಹಾಗೂ ಲಿಖಿತ ಮಾರ್ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಮೇರಿದುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೇರಿದ ಮಾರ್ಪಾತ್ರಗಳಿಂದ ನಾವೇನನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಲಿಕ ಅರ್ಥವಾ ಲಿಖಿತ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಬಹುದಷ್ಟೆ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರವನ್ನು ಏಕೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇವಲ ಮಾತುಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೈ ಕೊಳೆಯಾಗುವುದು ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಲಿಖಿತ ಮತ್ತು ಮೌಲಿಕ ಮಾರ್ಪಾತ್ರಗಳಿಗೂ ಮೇರಿದ ಮಾರ್ಪಾತ್ರಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೈತೋಳಿದು ಉಟ ವಾಡುವ, ತಪ್ಪದೇ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸಿದ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಪರಿಸರವನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಪರಿಸರ ಹೇಗೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು, 'ಅದರಿಂದಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಾತ್ರ ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ' ಮೋಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಯೋಗ (ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗ) ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಎಟುಕುವಂತಹುದಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಕಾಶಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರಿತಾದ ಎಲ್ಲ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸ್ತೇಪುಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದಲೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗುರುತಿಸಿರುವ ಸಂಚಿತವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಶಬ್ದಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂದರೆ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಸ್ತೇಪುಗಳ ಅಂಶವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ವಿಜ್ಞಾನಸಂಪರ್ಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೇತ್ತದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯವು ಬಯಸುವ, ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಅತೀಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಒಂದು ಸಂಪರ್ಕ ಪ್ರಯೋಗ. ಅದು ವೀಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರಯೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿರುವುದು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಂಚಿತ ಸ್ತೇಪುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಡಿಸಲು ಬಳಸುವ ಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.

ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತಗೂ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾರ್ಪಾತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಓದಿಯೇ

ಅರ್ಥವಾಡಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವನ್ನು ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ವೇಗ ಅರ್ಥಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಸಂಖಯನ ವಿಧಾನವಿರುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಸ್ತ್ರೇಗಳ ಮಟ್ಟು ಹೇಗಾಯಿತು ಎಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಸಂಖಯನ ರೂಪವು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಖಯನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅರ್ಥವಾ ವಿಧಾನ ಯಾವುದು? ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸ್ತ್ರೇಗಳ ಆವಿಭಾಗವಿಸಿದ ವಿಧಾನ ಅರ್ಥವಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ಸಂಖಯನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೂ ಹೌದು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಖಯನ ಜಾಖಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸ್ತ್ರೇಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸ್ತೇವೆ. ಏವಿಧ ರೀತಿಯ ಅಯಸ್ಕಾಂತಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೋರಿಸದೆ, ಅವುಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ಉತ್ತಮ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಅರ್ಥಮಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ?

ಶೀಕ್ಷಣದಣ್ಣ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಖಯನದ ಆರ್ಥ.

ಉತ್ತಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಜ್ಞಾನ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಅರಿವು ಜೀವನವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಬದುಕನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿ ನೆಮ್ಮೆದಿಯಿಂದ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ವಿಜ್ಞಾನ ಬದುಕಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಅನಿವಾರ್ಯವೂ ಹೌದು. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪರ್ಯಾವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಿಜ್ಞಾನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಪ್ರಾಣಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ನಾಷಣಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಫಾರ್ಮ ಸೈನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಖಯನದ ಮೂಲಕ ಆಗಬೇಕಾದುದೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ. ಅವೆಂದರೆ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯತ್ವದ್ವಾರಾ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜ್ಞಾನವೇನು ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋವೈಶಿಷ್ಟ್ಯನ್ನು ಚೇಳಿಸುವುದು.

ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೋಧನೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಗಳಿವೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ತತ್ವಗಳು, ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು; ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗಿರುವ ನೀತಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು; ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳು ದ್ವಿನಂದಿನ ಬದುಕಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು; ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನು ಬೇಳೆಸಬೇಕು; ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿತ್ರವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಾಂತರಾಜ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ರೂಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು; ವಿರಾಮಕಾಲವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುವ ಹವ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗುವ ಜ್ಞಾನ, ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೇಳೆಸಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯೋಗ ಕೌಶಲಗಳು, ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ತಂತ್ರಗಳು, ವೈಚನೆ, ವಿಮರ್ಶೆತ್ವಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಚಂತನಾಕ್ರಮ, ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ, ಪರಿಸರ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸದ್ವಿಳಕೆ, ಮೋಷಣೆಯ ಕುರಿತಾದ ಮನೋಭಾವಗಳು, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅರಿವು, ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಬಳಕೆಯ

ಕುರಿತಾದ ಅರಿವು, ಪರಿಸರ ಸ್ವೇಷಿ ಜೀವನ ಕೌಶಲ ಇವುಗಳೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯ ಗುರಿಗಳು. ಈ ಎಲ್ಲ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಖಯನ ಅನುಕೂಲಿಸಬೇಕು.

ಶೀಕ್ಷಣದಣ್ಣ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಖಯನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಇಂದು ವಿಜ್ಞಾನವು ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಖಯನವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಖಯನ ಮಾಡುವಂತೆ ಅರ್ಥವಾ ಗತಕಾಲದ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಖಯನ ಮಾಡುವ ಇತಿಹಾಸದಂತೆ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಸಂಖಯನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುವುದು, ತತ್ವಗಳನ್ನು, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಬಾಲಿಪಾಠ ವಾದಿಸುವುದು, ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೆಗಳಾಗಿ ಹೊರಳಿಸುವುದು, ಇಂದಿನ ಪರಿಪಾಠ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಪರ್ಯಾಮಸ್ತಕದಿಂದಲೋ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಬರೆಸಿದ ನೋಟಗಳಿಂದಲೋ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಉತ್ತಮ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಖಯನದಿಂದ ಸಾಧಿತವಾಗುವ ಕೌಶಲಗಳಾಗಲೀ ಮನೋಭಾವಗಳಾಗಲೀ ಸಾಧಿತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಲಿತ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳು ಬದುಕಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಬದಲಿಗೆ, ಬದುಕಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲಿಗೆ ಮರೆತು ಹೋಗುವ ಉತ್ತರಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಕೇವಲ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಮನುಕಾಗುವ ಕಲಿಕೆಯಾಗಿ ಪರ್ಯಾವರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ವಿಜ್ಞಾನವಿಷಯಗಳು ಪದ್ಯಗಳಂತೆ ಬಾಲಿಪಾಠ ಮಾಡಿ ಒಟ್ಟಿಸಲಾಗುವ, ಇನ್ನಾರೋ ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆ (ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಅರ್ಥವಾ ಮೋಷಕರು ಅರ್ಥವಾ ಪರ್ಯಾಮಸ್ತಕ) ನಂಬುವ ವಿಷಯಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸರದ ಕುರಿತಾದ, ಒಟ್ಟು ಬದುಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ವಷ್ಟ ಶುಚಿತ್ವದ ಕುರಿತಾದ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಾಳಜಿಗಳಾಗಲೀ ಕೌಶಲಗಳಾಗಲೀ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಅಂಶಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದೇ ಆದರೆ ಅವು ತರಗತಿಯಿಂದಾಚಿಗೆ ಕಲಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಹಲಫ್ಾರ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಒಮ್ಮೆ ಮಾಡಬೇಕು?

ಶೀಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಖಯನದ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸೋಲನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ನಾವು ಈಗಾಗಲೀ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ವಿಜ್ಞಾನವು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂಖಯನದ ಜೊತೆಗೆ ಶಾಬ್ದಿಕೆತರವಾದ ಸಂಖಯನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನವ್ಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಶಾಬ್ದಿಕೆತರವಾದ ಸಂಖಯನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾದ ಸನ್ವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶಾಬ್ದಿಕವಾದ ಸಂಖಯನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದೂರಂತ. ಎರಡನೆಯದು ಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂಖಯನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಸನ್ವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂಖಯನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹೇಗೆರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಗಮನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇದಕ್ಕೆ ಹಲಹಾರಣೆಯು?

ಶಾಬ್ದಿಕವಾದ ಸಂಖಯನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸಾಧಕವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕುರಿತು

ತಿಗಳಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆದಿದ್ದ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಸಾಕ್ಷರತೆ (Conceptual Literacy), ಮತ್ತೊಂದು ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (Discourse Competence). ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಕೊರತೆಯಾದರೂ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವಿದ್ರೂಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂವಹನ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಎಂದರೇನು? ಭಾಷೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಎಂಬುದು ಇದರ ಅರ್ಥ. ಆಲೋಚನೆಯ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು, ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಕೆಲವು ಪಾಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಪದ ಮತ್ತು ಪದಪುಂಜಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಹಾಕುತ್ತದೆ.

ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದುದು. ತಿಗಳಲೇ ಕಲಿತ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತೀರ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಷಯಗಳ ಸ್ವಷ್ಟ ಸಂವಹನಕ್ಕಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಇದು. ಮೊದಲನೆಯ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ 'ರಾಷ್ಟ್ರಾಯನಿಕಗಳು' ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಎರಡನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಂವಹನಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಂಶ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂವಹನ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂವಹನ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ, ನಿವಿರವಾದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಹಂತದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸ್ತರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವ ಭಾಷಾ ಪರಿಣಾತ ಎರಡೂ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ವಂಟ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವುದು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂವಹನ ಸೋಲಲು ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ.

ವರಡನೆಯ ವಿಷಯ: ವಿಜ್ಞಾನ ಎಂಬುದು ಇತರ ಶಿಸ್ತಗಳಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಶಿಸ್ತ. ಇದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಬಯಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಇತರ ಶಿಸ್ತಗಳಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದುದು ಎಂಬ ಅರಿವು ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಅತಿ ಅಗತ್ಯ. ಇದನ್ನೇ 'ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಕೌಶಲಗಳು' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲಗಳು ಅನುವಾದವು. ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅರ್ಥವಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೇವಲ ಪದ, ಪದಪುಂಜಗಳಷ್ಟೆ ಸಾಲದು, ವೀಕ್ಷಿಸುವ, ಪರಿವೀಕ್ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂವಹನಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. ಕರೆ, ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಿ, ಸಾಧಾರಣೆ ಇವುಗಳು ಇತರ ಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಸೆ ನೀಡುವಂತೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಈ ಏಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು ಪೂರಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರ ಜೂತೆಗೆ ದೃಕ್ ಶ್ರವಣ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ 'ಹ್ಯಾಂಡಿ' ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಇತರ ಶಿಸ್ತಗಳ ಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಒಂದು

ಹೊಸ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ. ಅದೆಂದರೆ 'Language across the Curriculum'. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಭಾಷೆ ಇದೆ. ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಭಾಷೆ, ಗಣಿತಕ್ಕೆ ಗಣಿತದ ಭಾಷೆ, ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಇತಿಹಾಸದ ಭಾಷೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಹಾಗಾಗೆ ಆಯಾ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಕಲಿಸುವವರು ಆಯಾ ಶಿಸ್ತನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗೃಹಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು, ಜೂತೆಗೆ ಆಯಾ ಶಿಸ್ತನ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಆಯಾ ಶಿಸ್ತನ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಾಗ ಅದರ ಭಾಷಾಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಸಂವಹನ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಒಂದು ಪಾಠವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಾಗ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಎರಡನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳ ಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂವಹನ ಗಮನಕೊಳ್ಳಲಾದ್ದೇ ಪ್ರಮಾಣಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ. ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳ ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆಯ ಕುರಿತಾದ ಗಮನ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಿಗಳಲೇ ಕಂಡುಕೊಂಡ, ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸ್ತರಗಳನ್ನು, ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧ್ಯಾಪಕ ವಿವರಣೆ ನೀಡಬೇಕಾಗುವುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಓದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಪರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವವರು 'ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಂವಹನ ಭಾಷೆ' ಎಂಬ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅತಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂವಹನ ಮಾಡಬೇಕಾದಾಗ ವಿಜ್ಞಾನಸಂವಹನ ಭಾಷೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂವಹನ ಭಾಷೆಯ ಇತರ ಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತಗಳ ಸಂವಹನ ಭಾಷೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದುದು. ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:

* ಬಳಸುವ ಭಾಷೆ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾಗಿರಬೇಕು. ಕ್ಲಿಪ್‌ವಾದ ಪದಪ್ರಯೋಗ, ದೀಪ್‌ವಾದ ಕ್ಯಾರ್ಟರಜನೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು.

* ವಿಜ್ಞಾನದ ಶಿಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ರೀತಿಯ ಪದಭಂಡಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು, ವಿಜ್ಞಾನದ ಶಿಸ್ತಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಶೇಷ ಶಬ್ದಭಂಡಾರ(ಲುದಾಹರಣೆ: ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಶೋಧನೆ, ಜಲಚಕ್ರ, ಇತ್ಯಾದಿ), ಎರಡು, ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತಗಳು ಬಳಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಬ್ದಭಂಡಾರ (ವಿಶೇಷಣೆ, ವರಾಪನ ಇತ್ಯಾದಿ) ವೆಕ್ಕು ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಪದಗಳು ಅಥವಾ ತಾರ್ಕಿಕ ಸಂಬಂಧ ಸೂಚಕಗಳ(ಲುದಾಹರಣೆ: ಆದುದರಿಂದ, ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ರೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿ)

* ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅತಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಚೊಕ್ಕದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು

* ವ್ಯಾಖ್ಯಾಗಳು, ತತ್ವಗಳು, ನಿಯಮಗಳು, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ, ವಸ್ತುನಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿರಬೇಕು. ವ್ಯಾಖ್ಯಾಗಳನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲು ವಾಕ್ ವಿಶೇಷಣೆ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಕೋಷ್ಟಕಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಪದ	ಸೂಚಕ	ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣ	ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗ
ಸೋಡಿಯಂ	ಎಂಬುದು	ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ	ಒಂದು ಮೂಲಪದ್ಧತಿ
ಜೀವಸತ್ಯಗಳು		ತರಕಾರಿಗಳು, ಹಣ್ಣು, ಮಾಂಸ, ಮೊಣಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ	ಸಾವಯವ ಸಂಯುಕ್ತಗಳು
ಕ್ಯಾಲೋರಿ	ಎಂಬುದು	ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಹಾರ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಬಳಸುವ	ಶಕ್ತಿಯ ಮಾನ ಅಥವಾ ಅಳಕೆ

* ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಅವ್ಯಾಪ್ತಿ ದೋಷಗಳಿಗೆ
ಒಳಗಾಗಿದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕು.

* ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವಾಗ ನಿರೂಪಿಸುವ
ಭಾಷೆಯ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕು(ಲಾಂಗ್ವಾಜ್‌ಗೆ
ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಪದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯ ಮೊದಲಲ್ಲಿ
ಒಂದರೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ)

* ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ ಅತ್ಯಂತ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿರಬೇಕು.

* ಪ್ರಯೋಗ, ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವಾಗ
ಸಂಬಂಧಿತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; (ಯಾವುದನ್ನು ಮೊದಲು
ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ನಂತರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು
ಕಾಲಬಂಧವಾಗಿ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರೂಪಿಸಬೇಕು)

* ಬಳಸುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದಗಳು, ಇತರ ಪದಗಳು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಶಬ್ದಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು
ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೊಸ ಪದದ ಬಳಕೆಯಾದರೆ ವಿವರಣೆ
ನೀಡಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಇತರ ಶಿಸ್ತಗಳ ಶಾಬ್ದಿಕ
ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಂದು
ಹೊಸ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯ ಪ್ರಚಿನತವಾಗಿದೆ. ಅದೆಂದರೆ 'Language
across the Curriculum'. ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮವ್ಯಾಪ್ತಿ
ಭಾಷೆ' ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ ಶಿಸ್ತಗೂ ಅದರದ್ದೇ ಆದ
ಭಾಷೆ ಇದೆ. ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಭಾಷೆ, ಗಣಿತಕ್ಕೆ ಗಣಿತದ ಭಾಷೆ,
ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಇತಿಹಾಸದ ಭಾಷೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಆಯಾ ಶಿಸ್ತನ್ನು
ಕಲಿಸುವವರು ಆಯಾ ಶಿಸ್ತನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗೃಹಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು,
ಜೊತೆಗೆ ಆಯಾ ಶಿಸ್ತನ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಆಯಾ ಶಿಸ್ತನ
ವಿಷಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಾಗ ಅದರ ಭಾಷಾಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ
ಕಲಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಸಂವಹನ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ
ವಿಜ್ಞಾನದ ಒಂದು ಪಾಠವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಾಗ ವಿಜ್ಞಾನದ
ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ಭಾಷೆಯನ್ನು
ಕುರಿತ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಎರಡನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ
ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಬ್ದಭಂಡಾರ, ವಾಕ್ಯಗಳ ಸ್ವರೂಪ, ನಿರೂಪಣೆಯ
ಶೈಲಿ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕಾಶಕಾರ್ಯಗಳ
ಚಲನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಶೈಲಿಯು ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗದ
ಹಂತಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ರೀತಿಗಂತ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಆಯಾ
ಸ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷಣಾತ್ಮಕ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯನ್ನು
ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಾಪಕ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯ
ಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನಹರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ
ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭಾಷಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತ
ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ
ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಜರು ಹಾಗೂ ಭಾಷಾತಜ್ಜರ ಒಟ್ಟು
ಪ್ರಯೋಗಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನವು ಬಯಸುವ ಸಂವಹನ
ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕುರಿತಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಲಿವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನೇ
ಬಳಸಬೇಕಾದ ಅನಿವಾಯಿಕತೆಯನ್ನೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ
ಮನವರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾದಾಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ
ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂವಹನ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು:

- * ಈ ಲೇಖನವನ್ನು 'ವಿಜ್ಞಾನ ಲೋಕ' ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಮ್ಯಾಸಾರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ
'ವಿಜ್ಞಾನ ಕನಾಕಟಕ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು
- * ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ
ಡಾ.ಎ.ಶರೀಕಲ, ಸಲಹಾರರು, ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗ, ಮಂಗಳೂರು
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಇವರಿಗೆ ಲೇಖಕರು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

1. ನಂದಿಶ್ರೀ ಹುಫ್ರಾಹೆಕರು, ನೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಹ್ಯಾಂಪ್ರೋಫೆಸ್ ಜೀನೆಟ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು

haranganath@gmail.com

**2. ವಿಶ್ವಾಂತ ಹುಫ್ರಾಹೆಕರು ಮತ್ತು ಹುಂಟಾನಾಲ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕಾಲೇಜೆ,
ಅಲಂಪು, ಮಂಂತಿನ್ನಾಂಡ್ ರಸ್ತೆ ಮಂಗಳೂರು:**

mallipattana@gmail.com

* ತ್ರಿಯೋಬ್ಜ ದ್ವಿದ್ವಿ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತಿನಾರಿಬೇಕು :
ಹುಫ್ರಾಹೆಕರು ಮತ್ತು ಹುಂಟಾನಾಲ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತಿನಾರಿಬೇಕು :
ಅವರು ಎಂದೂ ಅತನ್ನನ್ನು ತಂಡಾರ್ಥಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

- ಹರಂತೆಲ್ಲಹ್ರಿ

ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನಿಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಕಲ್ಪಂಡ ನಬಿಣೆ

ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇಂದು ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯಗಳು ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಕಳವಳಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನವಕೃತಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಳಿವಿನಂಚಿಗೆ ಸರಿಯುತ್ತಿರುವ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ನಿಜವಾದ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾನ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಆಸರ್ಥ ಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಎಂದರೆ ಅದು ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ. ಅಂದರೆ ಅನೇಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು, ಗಣಿತ ಹಾಗೂ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಸೇರಿದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ. ಇದರ ಬಳಕೆಯಿಂದ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಿಡೆಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಹೆಚ್ಚಿಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಸಾಧ್ಯ.

ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಎರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಒಂದು: ಅವುಗಳ ಮೂಲನೆಲೆ ಅಥವಾ ಆವಾಸದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಎರಡು: ಆವಾಸದ ಹೊರಗೆ, ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಮೃಗಾಲಯ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ನಡೆಸಿ, ಅವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಸಾಕಿ ವನ್ಯನೆಲೆಗೆ ಬಿಡುವುದು. ಈ ಎರಡಕೂ ಇಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ಯಾವ ಪ್ರಭೇದದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯಾವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಯಾವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಿ ಅಧ್ಯಯನಾರ್ಥಿರಿತ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು, ಪ್ರಾಣಿ ನಡವಳಿಕೆ ತಜ್ಜರು, ಜೀವಿವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಸಿಸ್ಟಮ್ ತಜ್ಜರು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕಿಯಲ್ಲಾ ಇಂಟಲಿಜನ್ ತಜ್ಜರ್ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜಾವಿಷ್ಯವಿಧ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ

ಇಂದು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ 1210 ಸ್ವಿನಿಗಳು, 1469 ಪಷ್ಟಿಗಳು, 2100 ಸರಿಸ್ಯಪಗಳು, 2385 ಪ್ರಭೇದದ ಮೀನುಗಳು ಗಂಡಾಂತರದಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಐಯುಸಿಎನ್ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಭಾರತವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಹತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ ಜೀವಿವೈವಿಧ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವೂ ಒಂದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಬ್ಬಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ 6.5 ಹಾಗೂ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ 7 ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಜಾವಿಷ್ಯವಿಧ್ಯ

ಬಿಎನ್‌ಎಚ್‌ಎಸ್ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಇದರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಭಾವವೂ ಮೂಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 350 ಪ್ರಭೇದದ ಸ್ವಿನಿಗಳು, 1,225 ಪ್ರಭೇದದ ಹಕ್ಕಿಗಳು, 614 ಪ್ರಭೇದದ ಉಭಯವಾಸಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸರಿಸ್ಯಪಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ 173 ಪ್ರಭೇದದ ಸ್ವಿನಿಗಳು, 78 ಪ್ರಭೇದದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾಗೂ 15 ಪ್ರಭೇದದ ಸರಿಸ್ಯಪಗಳು ಗಂಡಾಂತರದಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ (ಐಯುಸಿಎನ್ ನಿದೇಶನದನುಸಾರ). ಆವಾಸ ಭಿದ್ದಿಕರಣ, ಬೇಟೆ ಹಾಗೂ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಗಳು ಇಂತಹ ಕಳವಳಕಾರಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಬೇಟೆ, ಇದನ್ನು ಕೆಳಬೇಟೆಯೇ ಆದ್ಯರಿಂದ ಬೇಟೆ ಎಂದೇ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೇನು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ವನ್ಯಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿನ ಅಕ್ರಮವ್ಯಾಪಾರ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಇದರ ಸ್ವರೂಪ ಅರ್ಥವಾದೀತು.

ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯಪುಳ್ಳದ್ದು ಹಾಗೂ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ್ದು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮೆ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ವನ್ಯಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ, ಲಭ್ಯವೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಆವಾಸದಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ವನ್ಯಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಆವಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು (ಇನ್‌ಸಿಟು ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್) ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಬಯೋಲಾಗಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಬಯೋ ಟೆಲಿಮೆಟ್ರಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಬಗೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಯೋಲಾಗಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಗ್ರಾಹಕವನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಆ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆ ಗ್ರಾಹಕವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಬಯೋಜೆಲಿಮೆಟ್ರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಉಪಗ್ರಹದ ಮೂಲಕವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವನ್ಯಜೀವಿಯ ಓಡಾಟ, ಪರಿಸರದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ಸಹ ರವಾನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜೀವಿಯ ಆವಾಸದ ಸ್ಥಳದ ಅಧ್ಯಯನವೂ ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಾವಿಷ್ಯ ಜಲನೆ

ಜೀವಿಗಳ ಜಲನೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ವನ್ಯಜೀವಿವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಕಾಳಿದ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ಲೋಬಲ್ ಮೊಸಿಷನಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ತುಂಬ ಉಪಕಾರಿ. ಜೀವಿಗಳ ಓಡಾಟ ಹಾಗೂ ಗಣತಿಯ

ಸ್ಥಳಕ್ಕಿರುವ ದೂರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿ ನಿರ್ವಿರವಾಗಿರುವುದಿಂದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜಿಪಿಎಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಜೀವಿ ಇಂತಹ ಆವಾಸದಲ್ಲಿ ಇರಲಾರದು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಬೇರೆಡೆಯಿಂದ ತಂದುಬಿಟ್ಟ ಜೀವಿಯ ಚಲನವಲನಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಲನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ನಿಗಾಹಿಸುವುದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗಂಡಾಂತರದಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಿಗಳ ತಿಳಿದಿಲ್ಲದ ದಿನಚರಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಬಹಳಕ್ಕಿರುವುದೂ ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀವಿಯಂತರ್ಗತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಅನಿಮಲ್ ಚೋರ್ಸ್ ವಿಡಿಯೋ ಅಂಡ್ ಎನ್‌ವಿರಾನ್ಸ್‌ಟರ್ಲ್ ಡೇಟಾ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ - ಎವಿಡ್ಸ್) ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ (ಹೈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್) ಮಾಹಿತಿಗಳ ಮಹಾಪಾರವನ್ನೇ ಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಜೀವಿಯ ಅಂಗರಚನ, ವರ್ತನೆ, ಸಂಖ್ಯೆಗಳು, ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವಿನ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಆ ಜೀವಿ ಕಂಡುಬರುವ ಆವಾಸ ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೀವಿಗಳ ಒಳ ಹಾಗೂ ಹೊರಗಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಕಡಿಮೆ ತೂಕದ ಉಪಕರಣಗಳು ಇಂದು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಪಟ್ಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಜೋಡಿಸಬಹುದಾದ ಸಣ್ಣಗಾತ್ರದ ಕಡಿಮೆ ತೂಕದ ಸ್ಥಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ (ಜಿಯೋಲೋಕೆಟ್‌ರ್) ಹಾಗೂ ಪ್ರೇರ್ಷಕ (ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಟರ್)ದಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ವಲಸೆ ಬರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಮನಃ ರಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವಲಸೆಯ ಕುರಿತಾದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಉಹಳಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳು ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಒದಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಜೀವಿಯಂತರ್ಗತ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಮಹತ್ವದ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣದ ಸಾಗರಲ್ಲಿನ ನೀರಾನೆಯ ಆವಾಸದ ಬಳಕೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ? ಅವಾಸದಾದ್ಯಂತ ಆವಾಸದ ಗುಟ್ಟಮಟ್ಟ ಹೇಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ? ಆಹಾರ ಅರಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಆವಾಸದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹರಡಿವೆ? ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಆವಾಸದ ಸಾರ್ವೇಕ್ಸ್ ಗುಣಮಟ್ಟವೇನು? ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಗ್ರಹ ಅಥವಾ ಸಂವೇದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಹಾಗೂ ಆ ಕಾರ್ಯನಡೆಯುತ್ತಲೂ ಇದೆ.

ಕ್ಯಾರ್ಮಿರಾ ಹಾಗೂ ಕ್ಯಾರ್ಮಿರಾ ಟ್ರೌಪ್...

ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾರ್ಮಿರಾಗಳ ಬಳಕೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದೇ. ಆದರೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಓಡಾಡುವ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾರ್ಮಿರಾ ಜೋಡಿಸಿ, ತಂತ್ರಿಯ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲವೇ ಅವಕಂಪ ಕಿರಣಗಳಿಂದ (ಇನೋವ್‌ರ್‌ರ್‌) ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಓಡಾಡಿದಾಗ ತಮ್ಮ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತಾವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಹಜ ಚಿತ್ರಗಳು ಮೂಡುತ್ತವೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇವುಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಹುಲಿಯ ಮೃಮೇಲಿನ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಮಾನವನ ಕೆಬೆರಳ ಗುರುತುಗಳಿಂತೆ ಅನನ್ಯ ಹಾಗಾಗಿ ಎರಡೂ ಬದಿಯ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹುಲಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಗಣತಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ಗುರುತುಳ್ಳ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಆವಿಷ್ಕಾರವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ಸಿಲಿಗರೇ ಆದ ಡಾ ಕೆಲಲ್ಲಾಸ್ ಕಾರಂತರು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾರ್ಗ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಈ ಕ್ಯಾರ್ಮಿರಾ ಟ್ರೌಪ್ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಹುಲಿಯ ಜೀವನ, ಗಣತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅಪರಾಧ ಪತ್ತೆಗೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

WWF-Malaysia / Mark Rayan

ಈಗಾಗಲೇ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾರ್ಮಿರಾ ಟ್ರೌಪ್ ನಡೆಸಿ ಪಡೆದಿರುವ ಹುಲಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳ ದೊಡ್ಡ ದತ್ತಸಂಚಯವೇ (ಡೇಟಾಬೇಸ್) ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹುಲಿಯ ಕಳೇಬರ ಅಥವಾ ಜರ್ಮನ್ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಈ ದತ್ತಸಂಚಯಕ್ಕೆ ಹೊಲಿಸಿ ಇದು ಯಾವ ಹುಲಿ, ಯಾವ ಕಾಡಿನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಬಹುದು. ಇದು ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೊಲೀಸ್ ಅಥಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಮಹತ್ವದ ಮಾಹಿತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಕ್ಯಾರ್ಮಿರಾ ಟ್ರೌಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಬೇಟೆಯವರ ಕಾಲುಗಳೂ ದಾಖಲಾಗಿವೆ!

ಭಾರತಾಚಿತ್ರಗಳು ಹಾತ್ರುವಲ್ಲದೆ, ವಿಡಿಯೋ ಕ್ಯಾರ್ಮಿರಾಗಳನ್ನೂ ಇರಿಸಿ, ಅವನ್ನು ಉಪಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಿರಂತರ ಅಧ್ಯಯನಗಳೂ ಸಹ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಷ್ಟಿಕಾದ ಸರಂಗಿಟಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿನ ಒಂದು ವಿಡಿಯೋ ಹೊಂಡಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆ ಹೊತ್ತು ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಸಕ್ತರು ನೋಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆಯೇ, ಮೃಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಡಿಯೋ ಕ್ಯಾರ್ಮಿರಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡವಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ, ಲೈವ್ ಕ್ಯಾರ್ಮಿರಾಗಳು ಹಾಗೂ ಜಿಪಿಎಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಇಂಬುಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಾಹೆಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಜಾಗೃತಿ ವುಂಡಿಸುವಲ್ಲಿಂದೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಯಶಸ್ವಿಯೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಜಾಡುತ್ಪಣಿಗಳು...

ಪ್ರಾಣಿಯ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಇವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷ ಬಗೆಯ ಕಾಗದ ಇಲ್ಲವೇ ಲೋಹದ ತಟ್ಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಸವರಿ, ಏನಾದರೂ ಎರೆ (ಬೇಟ್) ಇಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಓಡಾಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮರುದಿನ ಆ ತಟ್ಟಿಯ ಮೇಲಿನ ಗುರುತುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಓಡಾಟದ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಈ ಮಾಹಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಚಲನೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಡಿಯೋ ಕ್ಯಾರ್ಮಿರಾ ಬಳಸಿ ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದಂತೆ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ತಂತ್ರದಿಂದ ಮಹತ್ವದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ವಿಶೇಷಣ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ, ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಸಹ.

ಜಣ್ಣ ಎಡಿಟಿಂಗ್

ವಂಶವಾಹಿಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಜೀನ್ ಎಡಿಟಿಂಗ್) ವಂಶವಾಹಿಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಜೀವಿಗಳು ಅನೇಕ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆವಾಸಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಂತಹ

ತಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಆವಾಸವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವೆಂತಹ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆದಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸೋರಿಕೆಯಾಗುವ ತೈಲವನ್ನು ತಿನ್ನುವೆಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ, ಹಾಗೆಯೇ, ನಾವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಶಾಖೆ ಎಣ್ಣೆಯ (ಪಾಮ್ ಅಯಿಲ್) ಉಪ್ಪತ್ತಿಗಾಗಿ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಕಾಡುಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಶಾಖೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೃತಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನು ಖಚಿತವುಗಳ ಕೋಡುಗಳನ್ನು, ಶಾಕ್ಷಾಗಳ ಯಕ್ಕಿನಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನೂ ಕೃತಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಸುವ ಯತ್ನಗಳು ಸಾಗಿವೆ. ಇವು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದರೆ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಹನನ ತಪ್ಪಾಗಿತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಇಂತಹವುಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ ನೈತಿಕವಾದವೇ? ನೀತಿಬದ್ಧವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಇದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗದ ಸೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗದೇ? ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಗಹನವಾದ ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿವೆ.

ಅಟಿಕ್‌ಫಿಷಿಯಲ್ / ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಮೌಲ್ಯ / ಮೊದಲೀಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಂಜಯಗಳು....

ಇಂದು ಈ ಕಳ್ಳಬೇಟೆ ವಾರ್ಡ್‌ಕ ಇಪ್ಪತ್ತು ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ವ್ಯವಹಾರ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ತಡೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಕಳ್ಳಬೇಟೆಗಾರರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾದ ಅಟಿಕ್‌ಫಿಷಿಯಲ್ ಇಂಟಲಿಜನ್ / ಮೇಷೀನ್ ಲ್ಯಾಂಗ್‌ ಅನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳ್ಳಬೇಟೆಗಾರರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜಾಡಿನ ಪರಿಚಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಲೇಬೇಕು. ಆ ಜ್ಞಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ತಮಿಗಿರುವ ಜಾಡಿನ ಅರಿವಿರಿವಿನಿಂದಲೇ ಇವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಶಸ್ವಿಯೂ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಸಂಶ್ಯೇ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ನಿಗಾಹಿಸಬೇಕಾದ ಕಾಡಿನ ವಿಸ್ತಾರ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಲ್ಲಿ ಅಟಿಕ್‌ಫಿಷಿಯಲ್ ಇಂಟಲಿಜನ್ / ಮೇಷೀನ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ ಸೆಗ್ಸಾಗಿ ಬಳಕೆಗೆ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡವಳಿಕೆ, ಆಹಾರ ಅರಸುವಿಕೆ, ಮೇರುವಿಕೆ, ಓಡಾಟ, ವಲಸೆ ಇವುಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು (ಪ್ಯಾಟ್‌ನ್‌) ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜಾಡುಹಿಡಿದು ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಕಳ್ಳಬೇಟೆಗಾರರನ್ನು ಇದೇ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಅನುಭವದ ಆಧಾರ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿಯತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಉಪಕರಣಗಳ ಕೋರತೆಯಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಸಂಶ್ಯೇಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ನಿಗಾಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರದೇಶ ಬುಹತ್ತಾದದ್ದು ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಅಟಿಕ್‌ಫಿಷಿಯಲ್ ಇಂಟಲಿಜನ್ / ಮೇಷೀನ್ ಲ್ಯಾಂಗ್! ಏಕೆಂದರೆ ಪದೇ ಪದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸುವುದು ಸುಲಭ! ಹಾಗಾಗಿ, ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಟಿಕ್‌ಫಿಷಿಯಲ್ ಇಂಟಲಿಜನ್‌ನ್ನು ಇತರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳ್ಳಬೇಟೆಗಾರರ ಜಾಡು, ಬಳಸಲಾದ ಬಲೆ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿತ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ವರ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (SMART: Spartial Monitoring and Reporting Tool) ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಾವ್

(PAWs: Protection Assistant for Wildlife security) ವಿಶೇಷಣೆ ನಡೆಸಿ, ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅರಣ್ಯದ ಇಂತಿಂತಹ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಗಸ್ತಿ ತಿರುಗಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಕಳ್ಳಬೇಟೆ ನಡೆಯಬಹುದಾದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಆಯಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳಬೇಟೆಯ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಭವ, ಮಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಸಾಧ್ಯತೆಯವು ಎಂದೂ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತದೆ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಫ್ ಸೌತ್ ಕೆರೊಲಿನಾ (ಯುಎಸ್‌ಸಿ) ಕಳ್ಳಬೇಟೆಗಾರರ ಜಟಿಲತೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾಹಿಸಿಲು ಮೇಷೀನ್ ಲ್ಯಾಂಗ್‌ಅನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಅರಣ್ಯದ ಸುತ್ತ ಮಾನವರಹಿತ ವಿಮಾನದಂತಹ ವಾಹನವನ್ನು ಹಾರಿಬಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ. ಯುಎಸ್‌ಸಿ ಏಷ ಆಧಾರಿತ, ಗೇಮ್ ಧಿಯರಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗಸ್ತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ.

LNn

ಇದರ ನಡುವೆ ನಾವು ಪರಿಗಳಿನಲ್ಲೇ ಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಕುಶೂಹಲಕಾರಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಬಂಬಿ (ಇಂಟರ್‌ನೇಟ್ ಆಫ್ ಧಿಂಗ್). ಹಿಂದೆ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಅವನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವುದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಆ ಪ್ರಾಚೀಯ ಅರಿವಿಗೆ ಭಾರದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ರೇಡಿಯೋ ಟೆಲಿಮೆಟ್ರಿ ಚಾಲ್ತಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಾಗತೊಡಿತು. ಟೆಲಿಮೆಟ್ರಿ ಜೊತೆಗೆ ಜಿಪಿಎಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜೊಡಣಿಯಾದ ನಂತರ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳು ಹಾಗೂ ಆವಾಸದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಹಾಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳು (ಅಡಾಪ್‌ಷೆನ್‌ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ) ಗೋಚರಿಸತೊಡಿದವು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂಶೋಧನೆ (ತನ್ನಾಲಕ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಜಾನ್) ಹೊಸದೇ ಆದ ಮಾಜಲಿಗೆ ಏರಿತು. ಇದಕ್ಕೂ ಉನ್ನತವಾದದ್ದು ಈ ಬಂಬಿ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರೇಡಿಯೋ ಟೆಲಿಮೆಟ್ರಿ, ಜಿಪಿಎಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ತಾಪಮಾನ, ಶಬ್ದ, ಬೆಳಕು, ಶಾವಿ, ವಿದ್ಯುತೀಯ, ಯಾಂತ್ರಿಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ, ಜೀವವಿಜ್ಞಾನದ ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಧವಾ ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಹಕಗಳು ಆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಜಾನಿಗೆ ರವಾನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಯೋಜನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ವಿಶೇಷಿಸಲಾಗುವುದು.

ಇದೊಂದು ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾದ ಪರಿಕರ. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಲಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಾಬ್ಡರಿಯ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ತೊಂದರೆ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗದ ಗ್ರಾಹಕಗಳು (ಸೆನಾರ್‌ಗಳು) ಮಾಹಿತಿ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು (ಅದರಲ್ಲಿರೂ ದೊಡ್ಡಗಾತ್ರದ ಕಡತಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆ) ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಆದರೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆದಂತೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಶೋಧಕರು ಇದನ್ನು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಣಕ್ಕೆ ತೋರಬೇಕಿದೆ. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಎಂದ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೂ ಅದು ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲದೆ ಒದಗುತ್ತದೆ ಎಂದೇನೂ ಆಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ಸಂಶೋಧನಾ

ಪರಿಯೋಜನೆಯ ವಾದರ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಇವುಗಳ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಖಚಿತ ದತ್ತಹಂಚಯಗಳ ಹಾಗೂ ಅವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ...

ಪಕ್ಷಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಣೆ ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕು. ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಪಕ್ಷಿವೀಕ್ಷಕರು ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ನಂಬಲಸಾಧ್ಯವಾದವು ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿ, ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಭಗೀರಥನ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಆ ಭಗೀರಥನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಂದು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ಮಿಲಿಯಾಂತರ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ, ವಿಂಗಡಿಸುವ ದತ್ತಹಂಚಯಗಳು ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಇ-ಬಡ್‌ (ವಂತ್ತು ಇ-ಬಟರ್‌ಪ್ಲೈ) ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಯಾಂತರ ವೀಕ್ಷಣೆಯ ದತ್ತಹಂಚಯವಿದೆ. ಇವುಗಳ ವಿಶೇಷಣೆಗೆ ಆಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಇಂಟಲಿಜನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮೆಷೀನ್ ಲಿನಿಕ್‌ಗ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಬಡ್‌ ಕ್ರೋಸ್‌ಮೋರಿಕ್‌ಎಂಜಿನ್‌ಗೆ ಉದಾಹರಣೆ.

2002ರಲ್ಲಿ ಕೋರ್ನ್‌ಲ್ ಲಾಬ್ ಆಫ್ ಆರ್ಥ್ರಾಲೋಜಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಅಡುಬೋನ್ ಸೋಸೈಟಿ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ 2010ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಆಯಿತು. ಇಂದು ಇದು 500 ದಶಲಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ. ಏಷಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಜನರನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಡ್‌ನ ಪಾತ್ರ ಬಹುದೊಡ್ಡರು. ಜನರು ತಮ್ಮ ವಾಹಿತಿಯನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂತೆಯೇ, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಇದರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮನೋಸೂನ್ ಹಾಗೂ ಪಕ್ಷಿಗಳ ವಲಸೆ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಈ ಬಡ್‌ ಅನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇ-ಬಡ್‌ ನಮ್ಮ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು, ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದ ಕಾರಿನ ಟಿಕ್‌ಷೈನ್‌ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಡೈಪೋಮ್ಯೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಡೆನ್‌ಮೋರ್‌ ಎಂಬ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹಾಯಕ ತಂತ್ರಾಂಶ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೂ ವನ್ಯಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಯೋಗದಾನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಡೆನ್‌ಮೋರ್‌ನ ಅಲ್ಲಾರಿಥಮ್‌ನನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಭಾಯಾಜತ್ ವಿಶೇಷಣೆ

ಕಳ್ಳುಬೇಟೆ ತಡೆಯಲು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು, ಗಣತಿ ಮಾಡಲು ಸಹ ಮೆಷೀನ್ ಲಿನಿಕ್‌ಗ್ ಸಹಾಯ ಪೂರ್ಣತ್ವದ್ದಿಕ್ತು. ಗೊಗ್‌ಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ವ್ಯೌಲ್‌ಲೈಟ್‌ ಇನ್‌ಸೈಟ್‌ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಗಂಟೆಗೆ 3.6 ದಶಲಕ್ಷ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಬಲ್ಲದು! ಇದು ಜಗತ್ತಿನ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ನಕಾಶೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಅನುಕೂಲ. ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಹಾಗೂ ಗಣತಿ ಮಾಡಲು ಬ್ರಿಟನ್ ಮೂಲದ ಡೈಪೋಮ್ಯೆಂಡ್ ತಂತ್ರಾಂಶ ಮೆಷೀನ್ ಲಿನಿಕ್‌ಗ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇದರ

ಆಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಇಂಟಲಿಜನ್ಸ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಒಂದು ಅಭಿಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದ ಮಿಲಿಯಾಂತರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮೆಷೀನ್ ಲಿನಿಕ್‌ಗ್ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆ 7.1 ಮಿಲಿಯನ್ ಚಿತ್ರಗಳಿರುವ ಸೆರಿಂಗೆಟೆ ದತ್ತಹಂಚಯದಿಂದ ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಡೈಪೋಮ್ಯೆಂಡ್‌ನ ಆಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಇಂಟಲಿಜನ್ಸ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಿಶೇಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದ್ದು ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಸಮಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅತಿಕಡಿಮೆ ಇಂಟರನೆಟ್ ಸಂಪರ್ಕ ಬೇಕಾಗುವ, ಕಡಿಮೆ ಯಂತ್ರಾಂಶವು ಮುಂದಾಗಿಯೇ ತರಬೇತಾದ ಆಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಇಂಟಲಿಜನ್ಸ್ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಈ ಆಧುನಿಕ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಚಿತ್ರವಲ್ಲದ ದ್ವಾರಿಯನ್ನು ಸಹ ಈ ಹೊಸತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ವಿಶೇಷಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಕುಶಾಲತಾಕಾರಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಟ್ರಾವೆರ್ಸ್ ಹಕ್ಕಿಗಳು ವಿದ್ಯುತ್ ವೇರುಗಳಿಗೆ ಡಿಕ್ಸಿಹೊಡೆದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ದ್ವಿಪದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ವಿದ್ಯುತ್ ತ್ರಾಂತಿಗಳಿಗೆ ಡಿಕ್ಸಿಹೊಡೆಯುವ ಎಷ್ಟು ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಿತ್ತು. ಅವರು ತ್ರಾಂತ ಗ್ರಂಡ್ ಗ್ರಂಡ್‌ರಿಂತೆ ದಂಜಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಾಗರದಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಆ

ಹಾರಂಕಿ

ತಂಡ ಮುಂದಾಗಿ ಸುಮಾರು ಆರುನೂರು ಘಟನೆಗಳಷ್ಟು ಕಾಲದ ದ್ವಾರಿಮುದ್ರಣವನ್ನು (ಕಾಲ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದ ಮಾಹಿತಿಯೊಂದಿಗೆ - ಮೆಟಾ ಡೇಟಾ) ವನ್ಯಜೀವಿ ನಿಗಾವಣೆಗೆ ಆಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಇಂಟಲಿಜನ್ಸ್ ಬೆಂಬಲ ಒದಗಿಸುವ ಕ್ಯಾಲಿಮೋರ್‌ರಿಯಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನೀಡಿದರು. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತಂತ್ರಾಂಶ ಈ ದ್ವಾರಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಡೆದಿರಬಹುದಾದ ಡಿಕ್ಸಿಹೊಡೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿತು. ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾವೆರ್ಸ್ ಅವರ ತಂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಲೈರ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ 75,000 ಗಂಟೆಗಳಷ್ಟು ದ್ವಾರಿಮುದ್ರಣವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತ್ತೇಡಿತು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಘಲಿತಾಂಶ ಪ್ರತಿಬಾರಿ ವಿದ್ಯುತ್ ತ್ರಾಂತಿಗಳಿಗೆ ಡಿಕ್ಸಿಹೊಡೆಯ ಸಾವಿರಾರು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಸಾಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ಈ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ಇದು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಮಾಡಿದ ಅಂದಾಜಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು.

ಕಳ್ಳುಬೇಟೆ ಪತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಏಷಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಈಗಳೇ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಏಷಿ, ಮೆಷೀನ್ ಲಿನಿಕ್‌ಗ್ ಮತ್ತು ಡೈಪೋ ಲಿನಿಕ್‌ಗ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ನಿಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಮಹತರ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ವಿಜ್ಞಾನಿ ಟ್ರಾವೆರ್ಸ್ ಮಾಡಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹೊರಗುತ್ತಿಕೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ತಂತ್ರಾಂಶಗಳು ಇಂದು ಜಾಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಭಾಯಾಜತ್ ವಿಶೇಷಣೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು

ನಿಖಿರವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇವು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಜಾಲತಾಣ ಆಧಾರಿತ ವೈಲ್‌ಬುಕ್ ಇಂತಹ ಒಂದು ತಂತ್ರಾಂಶ. ಇದು ಪಟ್ಟೆ, ಚುಕ್ಕೆ, ನೆರಿಗೆಳು ಇಲ್ಲವ ಕಿವಿಯ ಮೇಲಿನ ಗುರುತು, ಉಜುರೆಕ್ಕೆ (ಫೀನ್)ಗಳಂತೆ ಅನನ್ಯವಾದ ದೇಹದ ಮೇಲಿನ ಜಿಹ್ವೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ತಂತ್ರಾಂಶ ೧೦೨೦ಟ್ಟೊಬ್ಬ ವಿಡಿಯೋಗ್ ಇಂದ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸ್ಯೇರಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲದು. ಸಂಶೋಧಕರು ಹಾಗೂ ಸಿಟಿಜೆನ್ ಸ್ಯೇರಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲದು. ಇದು ವರೆಗೂ ಇಂತಹ ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ಪರಿಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಇದು ೨೦೧೯ರ ಮಾಹಿತಿ. ಇಂದು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ). ಇಂತಹ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳಿಗೆ ತುಸು ತರಬೇತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇಂತಹ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಶೇ ೧೦೦ರಷ್ಟು ನಿಖಿರವಾಗಿರಬೇಕಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ನಿಖಿರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. (ಇದು ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಣತಿ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧ ಅಂದಾಜೇ ಹೊರತು ಮಾನವ ಗಣತಿಯಂತೆ ನಿಖಿರವಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಒಂದು ನಂಬಿಲಾರ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕಿದಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತರ, ನಿಮಿಣ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಪ್ಪಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು). ಇಂದು ಇಂತಹ ಅನೇಕ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳು ಉಭ್ಯವಿದ್ದು, ಅವಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಕಮಾಂಡ್ ಲೈನ್ ಎಂಬ ಏಬಿ ಆಧಾರಿತ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗೂಗಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಉತ್ಪನ್ನ ಟೆಸ್ಟ್‌ರ್‌ಫೋನ್, ಫೇಸ್‌ಬುಕ್‌ನ ಪ್ರೆಟಾರ್ಕ್ (Pytorch) ಹೀಗೆ. ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರಾಣಿ/ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ತಂತ್ರಾಂಶ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸ್ವರ್ಥಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ!

ಹಣ ಎಲ್ಲ ಹಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಹರಿಹರಿಸಬಲ್ಲದೆ?

ಏಬಿನಿಂದ ಒಂದ ಘಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಯಿತು ಎಂದು ಅರಿಯದೆ ಕಣ್ಣಿ ಮುಜ್ಜಿಕೊಂಡು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಿಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಓಪನ್ ಸೋಸ್‌ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ತಜ್ಞರು. ಜೊತೆಗೆ, ತಂತ್ರಾಂಶ ಪರಿಣತಿಯಿರುವ ಸಹೋದರ್ಥೀಗಿಗಳಿಂದ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ತಂತ್ರಾಂಶದ ಕೋಡ್ ಹೇಗೆ, ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಪರಿಪೂರಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಪ್ಪಿಗಳಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದೋಷರಹಿತವಾಗಿ ವಾಡಲು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಏಬಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಇಂತಹ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಪವಾಗಿವೆಯೇ? ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತದೆಯೇ? ಎಂದರೆ ಉತ್ತರ ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ! ಮೇರ್ಜೆನ್ ಲಿಂಗಾಂಗ್ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಬೇಕಾಗುವ ನಿಖಿರವಾದ ದತ್ತಾಂಶ (ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಡೇಟಾ) ಪರಿಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪರಿಯೋಜನೆಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ನೂರಿಗಳಿಂದ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ನಿಖಿರವಾದ ಮಾನವ ಶೀರ್ಮಾನಿತ ದತ್ತಾಂಶದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಗಂಡಾಂತರದಂಚನಲ್ಲಿರುವ

ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುವಂತೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಭವಿಷ್ಯ ಉಜ್ಜ್ವಲವಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲಿ, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಏಬಿ ಮುಂತಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಪರಿಯೋಜನೆಯು ಯೋಜನಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ನಿರ್ದಾರವಾಗಬೇಕು. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಎರಡು ಅಲಗಿನ ಕ್ಷಿತಿಯಂತೆ, ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಖಿರವಾದ ಘಲಿತಾಂಶಗಳು ಬರಲು ಸಾಧ್ಯ ನ್ಯಾಯಾರ್ಥಿನ ಅವೆರಿಕನ್ ಮೂರ್ಕಿಯಂ ಆಫ್ ನ್ಯಾಚೆರಲ್ ಹಿಸ್ಟ್ರಿಯ್ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕೇಂದ್ರದ (ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಬಯೋಜೆವರ್ಸಿಟಿ ಅಂಡ್ ಕಾರ್ನ್‌ವೇಷನ್) ತಂತ್ರಾಂಶ ತಜ್ಞರಾದ ಪೀಟರ್ ಅನ್‌ಸ್‌ಸ್ಟ್ರೀ ಹೇಳುವಂತೆ "...ಫ್ಲಿತಾಂಶಗಳು ಆಶಾದಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಮಾನವನ ಹಸ್ತದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ನಾವಿನ್ನು ಮಾನವನ ಬದಲಾಗಿ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಸಾಫಿಸಲು ಶಕ್ತರಾಗಿಲ್ಲ, ಆಗಲೂ ಬಾರದು!"

* ಈ ಲೇಖನ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದವರು ಹಿರಿಯ ವಸ್ತುಜೀವಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಡಾ ಎನ್ ಸಾಂಬಕುಮಾರ್. ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು

ನಂ 2 /1. ಕಿಳಿಷ್ಟ ಅಷ್ಟರ್, ಜ್ಯಾಕ್‌ಮಾರ್ಪಳ್, ಬೀಗ್‌ಇಂಡ್ - ೫೬೦ ೦೦೪.
ksn.bird@gmail.com

ನೆಣ್ಣು

ಫಿಲಾಂಥ್ರೋ ಎಂಬಿಕ ಎಂಬ ನೆಲ್ಲಿ (ಆಷ್ಟು) ಜಿಕ್ಕೆ ವೃಕ್ಷವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಕೊಲ್‌ಸ್ವಿರಾಲ್ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಇಂಬಲ್ಲಿದ್ದು. ಅದು ಜನಿಕಾಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಜೀವಕೋಶಗಳು ನಾಶವಾಗುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ನೆಲ್ಲಿ ಜೀವಸತ್ಯ ಸಿಯಿಂದ ಸಮೃದ್ಧಿ ೧೦೦ ಗ್ರಾಮ ನೆಲ್ಲಿ ೪೪೫ ಮಿ.ಗ್ರಾಂ ಸಿ ಜೀವಸತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲದು. ಈ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೊನೆಯ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಬೌಧಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಕೊಡುಗೆ ತುಂಬ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದಿದೆ. ಅದು ದೇಹದ ತ್ರಿಂಬಿಕಾಗಳ ಸಮತೋಲನೆಯನ್ನು ಕಾಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ರಸಾಯನ ಕಳೆದು ಹೊದೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮನ ಸಾಧ್ಯಾಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ನೆಣ್ಣು

ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ: ಹಲಿಜಯ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು

ಡಾ : ಅರುಣಕುಮಾರ ಲಾಂಬಿಷ್ಟ

ಕ್ರಿ. ತ. 1959 ರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರ್ತ ಖ್ಯಾತ ವಿಜ್ಞಾನಿ ರಿಚರ್ಡ್ ಫೆಯ್ಮನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕ್ಷ್ಯಾಲಿಫ್‌ಮೋನಿಕ್ ಯಾದ ಅಹಣಿತ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ “ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳವಿದೆ” ಎಂದು ನುಡಿಯುವದರೊಂದಿಗೆ ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಕ್ರಿ.ತ. 1974 ರಲ್ಲಿ ನೊರಿಯೂ ತನಗುಂಟಿ ಎಂಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ ರಿಚರ್ಡ್ ಫೆಯ್ಮನ್ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸದಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆಗೊಂಡು ನ್ಯಾನೋತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೂಲಂಕುಶವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ನಿಲಿರವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾನೋ ಎಂಬ ಪದವು “ಗ್ರೀಕ್” ಶಬ್ದಗಳಿಂದ “ಕುಬ್ಬ” ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಪಡೆದು ಅದಕ್ಕೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಪದ ಜೊಡಿಸಿ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಏರಿಕ್ ಡ್ರೆಕ್ಸಲರ್ ಎಂಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ 1986ರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೋತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಬಿಲಿಯನ್ ಒಳಗಿನ ಒಂದರಶ್ಮೆ ಭಾಗವನ್ನು ನ್ಯಾನೋಗಾತ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಒಂದರಿಂದ ನೂರು ನ್ಯಾನೋ ಮಿಟರ ಗಾತ್ರದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದುಬಂದ ಈ ಮಾಡಲಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕುಶಲತೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಬಲವಿಗೆ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಸಿ. ಎನ್. ಆರ್. ರಾವ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಶೋಧನ ಗುಂಪು ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತೃಯವನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಬುದ್ದು ವುತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಿರುವ ಮೌ. ಸಿ. ಎನ್. ಆರ್. ರಾವ್ ಅವರಿಗೆ “ಘಾದರ್ ಆರ್ ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾನೋ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ನ್ಯಾನೋ ಆಧಾರಿತ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ಇಡೀ ವಿಶ್ವ ಭಾರತದತ್ತ ನೋಡುವ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ತದನಂತರ ಅನೇಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ನ್ಯಾನೋ ಆಧಾರಿತ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನಂಬಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಆವಿಷ್ಯಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಬಿದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೋತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಅಮೋಫವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಆಧುನಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯವಂತಹ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಮುಖ್ಯಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸುವಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೋತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದೆ. ನ್ಯಾನೋ ಗಾತ್ರದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದ ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಬಹುಮುಖ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಪ್ರಚಲಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗಗಳಾದ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ, ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ, ಗಣಕವಿಜ್ಞಾನ ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಅನೇಕ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತೆ ಸಮಾಜದ ಬೆಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದೆ. ನ್ಯಾನೋ ಗಾತ್ರದ ಕೊಗೆಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗ ಭರಿತ ಅಂಶಗಳಿರುವದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಹೆಮ್ಮೆರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವದಲ್ಲದೆ ಇತರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಸಹ ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ನ್ಯಾನೋ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಮೈಕ್ರೋ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಕ್ರೋ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಿಂದು ತೋರಿಸಿದೆ. ಬಹುಉಪಯೋಗಿ ನ್ಯಾನೋ ಜೀವಧಿಗಳು, ನ್ಯಾನೋ ಮೂಲಿಕ್ಯಾನಾನ್ ಮತ್ತು ನ್ಯಾನೋ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯೂ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಆವಿಷ್ಯಾರಗೊಂಡು ಪ್ರಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆಧುನಿಕವಾಗಿ ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದತ್ತ ಬೆಳದಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ.

ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ನಿಲುಕಲಾರದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುವುದರ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞರಿ ಮೂಡಿಸಿದೆ. ಇದೊಂದು ಸುಲಭವಾದ, ಸರಳವಾದ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂದಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತಿದೆ. ವಿಶ್ವದ ಬಹಳಶ್ಮೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಪ್ರಗತಿ ಪಡ್ಡದತ್ತ ಸಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ, ಆಹಾರ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೋಡಿ ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಯಾರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿರಿಗಳನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಬನ್ ನ್ಯಾನೋ ನಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ (ಕಾರ್ಬನ್ ನ್ಯಾನೋಟ್ಯೂಬ್) ಕಾರ್ಬನ್ ಕಾರ್ಬನ್ ಕೊಗೆ ನಡುವೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಕರ್ಷಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕಬ್ಬಿಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕರಿಂಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿ ಮೊರೆಯುವದರೊಂದಿಗೆ ಇಂದಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧಕ ಸಾಧಕರಿಗೆ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸವಾಲಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಡಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಎದುರಿಸುವ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಅತಿ ಸರಳವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಯಾರಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ವಿಸ್ತೃಯ ಮೂಡಿಸುತ್ತೆ ಜನರನ್ನು ತನ್ನಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಅನೇಕ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ

ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮುಂಬರು ನ್ಯಾನೊ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಾಗಿ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಿರುವ ನ್ಯಾನೊ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆಯುವ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಮಾರು 2040 ರಲ್ಲಿ ಅಂತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸಂಭವನೀಯತೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜೈವಧ ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೊ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಪರಿಹಾರೆಲ್ಲದಂತಹ ರೋಗಗಳನ್ನು ಸಹ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುಣಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಜೈವಧಿಯನ್ನು ತಲುಪಿಸಿ ರೋಗವನ್ನು ಶೀಫ್ತುದಲ್ಲಿ ಗುಣಪಡಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಜೈವಧಿಗಳಿಗಂತ ನ್ಯಾನೊಗಾತ್ರದ ಜೈವಧಿಗಳ ಸರಾಗ ಚಲನೆ ಮೂಲಕ ರೋಗವನ್ನು ಬಹು ಬೇಗ ಹತೋಟಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತಿಚಿಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಅಡಗಿದ ರೋಗ ನಿಷಾಯ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೈವಧಿಗಳನ್ನು ರೋಗವಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದೆ. ದೇಹದ ಮೇಲಾದ ಗಾಯಗಳ ವಾಸಿಗಾಗಿ ದೇಹದೊಳಗೆ ಜೈವಧ ಕೊಡುವ ಬದಲು ದೇಹದ ಗಾಯದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನ್ಯಾನೊ ಜೈವಧ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಆ ಗಾಂರುವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಂಡಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದಲ್ಲದೆ ದೇಹದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಹಿತ ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿವೆ. ನ್ಯಾನೊ ಜೈವಧಿಗಳು ಸಧ್ಯದ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮುಂಬರು ವಿನಾಖಗಳಲ್ಲಿ ಜೈವಧ ವಿಜ್ಞಾನ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೆ ವಾಡಬಹುದಿದೆ. ರೋಗಬರದ ಹಾಗೆ ನೋಡುವದು, ಬಂದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವದು ಮತ್ತೆ ಬಂದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಾ ನ್ಯಾನೊ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ದಾಖಲೆ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪುತಲಿದೆ. ಅನೇಕ ಆಧುನಿಕತೆಯನ್ನೊಂದಿರುವ ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸವಾಲಾಗಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ನ್ಯಾನೊ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಹಾಲಿಮೂರ್ಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ನೇರವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಅವಘಷಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಲ್ಲದೆ ಗುಣಪಡಿಸಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಳೆವರ್ಣಿಗೆಯಿಂದ ಬೇರೆ ಉಳಿದ ದೇಹದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯಾಗದೆ ಹಾಗೆ ಕಾಪಾಡಬಹುದಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಾಂತಕ್ಕ ಹೊಂದಿರುವ ಕೆಲವು ನ್ಯಾನೊ ಜೈವಧಿಗಳು ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಅವಘಷದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಚಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಕಾಂತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುವದರೊಂದಿಗೆ ರೋಗಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದೆಂಬ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಕಾಂತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯುತ ನ್ಯಾನೊ ಜೈವಧಿಗಳಿಂದ ಕ್ಷಾಸ್ಸರ್ ಅಂತಹ ರೋಗಗಳನ್ನು ಸರಳ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದೆಂದು ಇತ್ತಿಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೂಳೆಗಳು ಮುರಿದರೆ ಅದನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲು ಅನೇಕ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾನೊತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ

ಸಹಾಯದಿಂದ ಮತ್ತು ನ್ಯಾನೊ ರೋಬೋಟನಿಂದ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದಿದೆ. ನ್ಯಾನೊ ರೋಬೋಟಗಳು ಮೂಳೆಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮನಃ ರಚಿಸಿ ಅಧವಾ ಮೂಳೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವದರ ಮೂಲಕ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಡಿ.ಎನ್.ಎ. ಮತ್ತು ರಕ್ತಹಿಂಣಿಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾನೊ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದೆಂಬ ವಿಷಯ ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ. ಭಯಾನಕ ರೋಗಗಳಾದ ಕ್ಷಾಸ್ಸರ್ ಮತ್ತು ಮೆದುಳು ರೋಗಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವದಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುಣಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೊ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ.

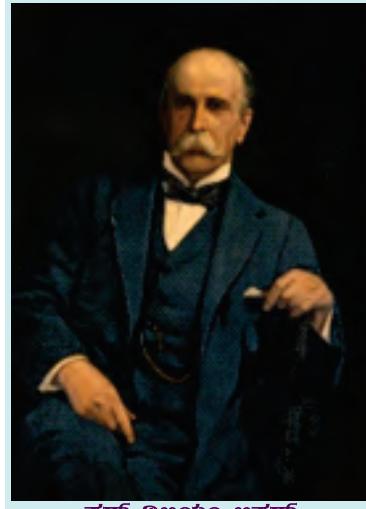
ವಿದ್ಯುನ್ನಾನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಿತ ನ್ಯಾನೊ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆದು ಅನೇಕ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ನೀಡುವದರೂಂದಿಗೆ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾನೊ ವಿದ್ಯುನ್ನಾನ ಉಪಯೋಗಗಳು ಮೃಕ್ಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಮೃಕ್ಕೊಂಡು ಸಾಧನೆಗಳಿಗಂತ ಹಚ್ಚಾಗಿರುವದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ವಿದ್ಯುನ್ನಾನ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾನೊ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಹೂಸ ರೂಪ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಉಪಯೋಗಗಳ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಾಣಬಹುದು. ಮುಂದುವರೆದು, ವಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೇತ್ತದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೊ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಳಸುವದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಾಧನದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾನೊ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹ ಬಹಳ ಸಣ್ಣದಾಗಿರುವದರಿಂದ ಗಣಕಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸೇರಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಚಲಿತ ಸಂಸ್ಥಾಗಳಾದ ಮೊಟೊರೋಲಾ, ಅಯ್.ಬಿ.ಎವ್. ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥಾಗಳು ನ್ಯಾನೊ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ ಗಣಕಯಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಅನೇಕ ವಿದ್ಯುಜ್ಞನಿತ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ. ಶಕ್ತಿ ಬದಿಗಿನ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೊ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದ ಸೂರ್ಯನಿಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಕ್ತಿ ಬದಿಗಿನ ಸಂಸ್ಥಾಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೊ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ ಗಣಕಯಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಅನೇಕ ವಿದ್ಯುಜ್ಞನಿತ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ. ಶಕ್ತಿ ಬದಿಗಿನ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೊ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದ ಸೂರ್ಯನಿಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಕ್ತಿ ಬದಿಗಿನ ಸಂಸ್ಥಾಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೊ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನ್ಯಾನೊ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದು ಶಕ್ತಿಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅನೇಕ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ನುಡಿದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಭವಿಷ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕಗಳು ಮುಗಿಯುತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕವಾಗಿ ವಾಡುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನ್ಯಾನೊ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರಚಲಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿದೆ.

ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೊ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ನ್ಯಾನೊ ಪದಾರ್ಥಗಳೇನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಬೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನ್ಯಾನೊ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವದಲ್ಲದೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮದ್ದತ್ತ ಅಧವ ಮತ್ತೇರಿಸುವ ದ್ರವಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿರೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು

ಮೇಧಾವಿ ಜಿತ್ತಾ ವೈದ್ಯ

ಸರ್ ವಿಲಿಯಂ ಆಸ್ಟ್ರೋ(1849-1919)

ಆಧುನಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿರುವ ಸರ್ ವಿಲಿಯಂ ಆಸ್ಟ್ರೋ ತಮ್ಮ ವೈದ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೆನಡಾದ ಮೆಕೊಗಿಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಾಂಟ್ರಿಯಲ್ ನಲ್ಲಿ ಪಡೆದು, 1873ರಲ್ಲಿ ಪದವಿ ದೊರಕಿಸಿ ನಂತರ ಸ್ವತಕೋತ್ತರ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆದರು. 1874ರಿಂದ ವೆಕೊಗಿಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಕಾಂಪಂಗಿನವರಿಗೆ ಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಸರ್ ವಿಲಿಯಂ ಆಸ್ಟ್ರೋ

ತಮ್ಮ ಆಕರ್ಷಕ ವೈಡ್ಯಕೀಯ ಭಾಷ್ಣ ಪ್ರಾಧಿಕೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸೇಳಿಯವ ಸವ್ಯೋಹಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಅವರು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಟು ಗಳನ್ನು ತಂದರು. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಏಮಾತ್ರಕ ಓದನ್ನು ಸ್ವತಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ ಶ್ರೀಯಸ್ವಾಂ ಅವರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅವರಿಕನ ಫಿಜಿಶಿಯನ್ ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಮೂಡಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದರು.

ಅಮೆರಿಕೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ಅವರು ಬಾಲ್ಯಮೋರಿನಲ್ಲಿ ಜಾನ್ ಹಾಟ್ನ್‌ನ್ನು ಆಸ್ಟ್ರೋ ಸಾಪನೆಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ದುಡಿದು, ಜಾನ್ ಹಾಟ್ನ್‌ನ್ನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಸಾಪನೆಗೆ ಕಾರೇಂಬಾತರಾದರು. ಅದರ ವೈದ್ಯವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದರು. ಅವರು ವೈದ್ಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ರೆಸಿಡೆನ್ ಮೌಂಟ್‌ಗ್ರಾಂಬನ್ ರೂಧಿಗೆ ತಂದು ಆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸದ್ಯಧಗೊಳಿಸಿದರು. ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೋಗಿಯ ಹಾಸಿಗೆ ಬದಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೂಧಿಗೆ ತಂದರು. ಅಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಸ್ಟ್ರೋ ದಾಖಿಲಾದ ರೋಗಿಗಳ ರೋಗಿನಿದಾನ-ಚಿಕಿತ್ಸೆ-ಆರ್ಕೆ-ಮುಸ್ನೋಇವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡಲು ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆ 'ರೋಂಡ್' ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಧಿಗೆ ತಂದರು. ಅವರು ರೋಗಿನಿದಾನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿವರಿಸಿದ ಅನೇಕ ರೋಗ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರೋಗಿಗಳ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸೆ.

ವೈದ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೊದಲ ಪರ್ಯಾಪ್ತ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಅಂಡ್ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಸ್ ಆಫ್ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಅನ್ನು 1892 ರಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದರು. ಅವರ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ ವೆಕೊಗಿಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ಹಾಸಿಗೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿದರು. ಅದು ಅವರ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ. ಇಂತಹ ಮೇಧಾವಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿ ನೂರು ವರುಷಗಳಾಗಿವೆ.

ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ನ್ಯಾನೋ ಸಂಪೇದಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ವಿಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ತಡೆಯಬಹುದಿದೆ.

ನ್ಯಾನೋ ಸೂಸುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ನೀರು ಶುಂಧಿಕರಿಸಿ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು ಹರಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಜೀವ ಜೀವಧಿಯ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸರಳ ರೀತಿಯ ಶಸ್ತೀ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನ್ಯಾನೋ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ದೇಹದಲ್ಲಿದ್ದ ಅವಘಾಡಗಳನ್ನು ದೇಹದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವದು ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಇನ್ನೊಂದು ಶ್ರೇಣಿಯಾಗಿದೆ. ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಹೊರಬಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಜ್ಜೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ. ನ್ಯಾನೋ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಹೊಸ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವದರಿಂದ ಅನೇಕ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂಗಾಲದ ನ್ಯಾನೋ ನಾಳಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯನ್ನಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುವುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಬಹುಳವಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿಯೂ ಸಹಿತ ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಜಯಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸ್ವಾಕ್ಷ್ರಾಗದ ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞೆ ಮೂಡಿಸಿ. ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಸರಳವಾದ ನ್ಯಾನೋ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚುವುದರ ಮೂಲಕ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಅಳ್ಕರೆಗಳು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿಸಿದೆ ವಿಸ್ತೃಯವನ್ನು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಸಾರಿದೆ. ನ್ಯಾನೋ ಉಪಾಂತಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿರುವ ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಬನ್ ನ್ಯಾನೋ ನಾಳಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಂಟಿಯಿಂದ ತಯಾರಾದ ಉಪಾಂತಗಳನ್ನು ಬಗೆಯ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವದಲ್ಲದೆ, ನ್ಯಾನೋ ರೊಮೊಟಿಕ್ ಎನ್ಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ನ್ಯಾನೋ ಜೀವಧಿಗಳನ್ನು ದೇಹದಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವಿರುವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸಿ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗಗಳು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಅಶಿಸೋಣ.

ಹಕ ಹೃಧಾಜರ

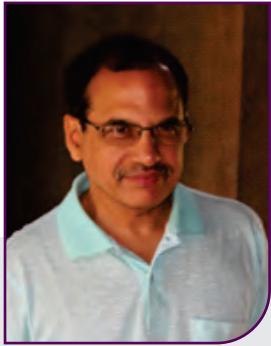
ರಣಯನ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ,

ವಿಜಯನಗರ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿಜ್ಞಾಲ
arun_lagashetty@yahoo.com

ಬೀಜ ಉರುವವನು ತಮ್ಮ ಮಾಡಬಹುದು. ಆತ ತನ್ನ ಬಟಾಣಿಯನ್ನು ಅಡ್ಡಾದಿದ್ದಿಯಾಗಿ ಉರುಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಟಾಣಿ ತಮ್ಮ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಅದು ಮೇಲೆ ಬಂದು ಆತನ ಗೆರೆ (ಹಾದಿ)ಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಲ್ ವಾಲ್ತ್ರ್ ಎಮ್ಸೆನ್

ವೈರನ್‌ಗಳ ಅಜ್ಞಾತ ತೋಡೆ

ಡಾ. ಹೆಚ್.ಡಿಹಂ ಮೊಹನ್

ನಮ್ಮ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜೀವಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾ, ವೈರಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಜೀವಿಗಳು. ಕರುಳಿನಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾಯಿಲೆ ಬರುವ ಸಿನಿಪೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವು ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಪಚನಕ್ರಿಯ, ಪ್ರತಿರೋಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನರಪೂರ್ವಹಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ - ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಹೊಂದಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವು ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಕಾಯಿಲೆಗಳಾದ - ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಹಾರ ಪೂರ್ವಕ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿರುವಾಗ, ಹೃದಯದ ಕಾಯಿಲೆಗಳು, ಸ್ವಾಲಕಾಯ ಮತ್ತು ಮಲೀಪಲ್ರಾಸ್ಟೋಸಿಸ್ - ಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್ ಗಳಿಂದರೆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳನ್ನು ನುಂಗಿ ಹಾಕುವ ವೈರಸ್ ಗಳು. ಅವುಗಳೂ ಸಹಿತ ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಹೊಂದಿವೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವೈರಸ್‌ಗಳು ಕರುಳಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವು ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿನ ಜೀನ್ ಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿರುವ ವೈರಸ್ ಗಳ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ರೀತಿ, ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅವು ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿದ ಪ್ರಭಾವ - ಇವೆಲ್ಲವೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗೆಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಲು ಯುನೆಟ್‌ಎಕ್ಸ್ ಕಿಂಗ್ಸ್‌ನ ಹಿಸ್ಕ್ನೋಹಿಸ್ನ್‌ಟನ್‌ನ ವೆಲ್ಕುಮ್ ಸ್ಯಾಂಗ್ರ್ ಇನ್ ಸ್ಟ್ರಿಟ್‌ಟ್‌ ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಬಯೋಇಂಫರ್ಮ್ಯಾರ್ಟ್‌ಟಿಕ್‌ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್ (ವೈರಸ್) ಗಳ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರು 28,060 ಜನರ ಕರುಳಿನ ಮೆಟಾಜೀನೋಮ್‌ಗಳ ವೈರಲ್ ಡಿಎನ್‌ಎ ಅನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೆಟಾಜೀನೋಮ್‌ಗಳಿಂದರೆ ಮನುಷ್ಯರ ದೇಹದೊಳಗೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ವೈರಸ್ ಗಳ ಜೆನೆಟಿಕ್ ಸಿಕ್ಲೇನ್ಸ್‌ಗಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರು ಮಾನವ ದೇಹದ 2898 ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಕರುಳಿನ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳನ್ನು ಸಹಿತ ವಿಶೇಷಣಗ್ಗೆದರು.

ಹೀಗೆ ಅವರು 140,000 ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ವೈರಸ್ ಗಳ ಜೀನೋಮ್ ಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಕ್ಕಾರ್ಡ್ ವೈರಸ್ ಗಳ ಬಗೆಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಈ ಮೊದಲು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ವಿಶೇಷಣಗ್ಗೆದ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಎಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಮಾನವ ದೇಹದವು. ಈ ವೈರಸ್ ಗಳ ಜೆನೆಟಿಕ್ ಮೆಟಿರಿಯಲ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಡಿಎನ್‌ಎ ಇಂದ ಮಾಡಿದುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ತರುವ ವೈರಸ್ ಗಳಾದ ಸಾರ್ಸ್ ಸಿ 2 (ಕೋವಿಡ್ ಕಾಯಿಲೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ವೈರಸ್) ಮತ್ತು ರಿಯೋವಿಕಾ ವೈರಸ್‌ಗಳು ಆರೋವನ್‌ಎ ಅನ್ನು ಜೆನೆಟಿಕ್ ಮೆಟಿರಿಯಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತವೆ.

"ದೇಹದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ವೈರಸ್‌ಗಳೂ ನಮಗೆ ಅಪಾಯ ತರುವ ವೈರಸ್ ಗಳಲ್ಲ. ಅವು ನಮ್ಮ ಕರುಳಿನ ಇಕ್ಕೋ ಸಿಸ್ಟಮ್ ನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ" ಎಂದು ಯಾರೋಪಿಯನ್‌ ಬಯೋ ಇನ್‌ಫರ್ಮ್ಯಾರ್ಟ್‌ಟಿಕ್‌ ಮತ್ತು ವೆಲ್ಕುಮ್ ಸ್ಯಾಂಗ್ರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಡಾ ಅಲೆಕ್ಷಾಂಡ್ರೆ ಅಲ್‌ಮೀಡಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. "ನಮ್ಮ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಎಷ್ಟು ವಿಧದ ಜೀವಿಗಳು ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂಶ" ಎಂದು ಅವರ ಅಂಬೋಜಾ. ಈ ಬಗೆಗಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಲೇಖನ ಇತ್ತಿಚಿನ "ಸೆಲ್ ಜನರಲ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಇತರ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಈ ಅಗಾಧ ದೇಟಾ ಬೇಸ್ ಅನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೇಗೆ ಈ ವೈರಸ್‌ಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮುಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಉಪಯೋಗ ಎಂದರೆ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿರುವ ಅನಾರೋಗ್ಯ ತರುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾಗಿ ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್ ಗಳನ್ನು ಅಧಿವಾ ವೈರಸ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕರುಳಿನ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ವೈರಸ್‌ಗಳ ಜೀನೋಮ್‌ಗಳು ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಏನು ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗೆಗೂ ಅವು ಉತ್ತಮ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಬಲ್ಲವು ಎಂದು ವೆಲ್ಕುಮ್ ಸ್ಯಾಂಗ್ರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಮುಖ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಲಾಯಿ ಎಫ್ ಕ್ಯಾಮರುಲೆಂಡ್ - ಗಾರೆಲೋ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವೈರಿಟ್ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿರುವ ವೈರಸ್‌ಗಳು ಆ ವೈರಿಟ್ ಸೀಮಿತ. ಬೇರೋಬ್ಬ ವೈರಿಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ವೈರಸ್ ಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ ಎಂದರೆ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿರುವ ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್‌ಗಳ ರೀತಿಯು

ಅಯಾಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಗರದ ಭಾಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವೈರಸ್‌ಗಳು ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಡ್‌ ಎಂಬ ವಿಧದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾ ಗಳನ್ನು ಸುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವೈರಸ್‌ಗಳು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಗುಂಪಿನ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳನ್ನು ಸುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್‌ಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾದ ಸ್ಥಿರಿಸ್‌ ಅನ್ನು ಸುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡರೆ 36% ಫೇಜ್‌ ಗಳು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳನ್ನು ಇಂಫೆಕ್ಷ್‌ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ವೈರಸ್‌ ಗಳು ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಿದುಬು, ಹೆಪಟ್ಯೋಟಿಸ್‌, ಏಡ್ಸ್‌, ರೆಬಿಎಸ್‌ ಈ ರೀತಿಯ ಹಲವು ಕಾಯಿಲೇಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೇ ಕಾಯಿಲೇ ಉಂಟು ಮಾಡದ ಮಿಲಿಯನ್‌ ಗಟ್ಟಲೆ ಮಾನವ ದೇಹದ ಹಲವಡೆ, ಮೂಗು ಮತ್ತು ಬಾಯಿಯ ಒಳಗಡೆ ಹಾಗೂ ಕರುಳಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೈರಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾನವ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಲೇ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಯನ್‌ ಗಟ್ಟಲೆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳೂ ಇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್‌ ಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಈ ಜೀವಿಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇವೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಹಲವು ಸಿಹಿ ನೀರಿನ ಆಕರದಲ್ಲಿ 1 ಮಿಲಿ ಲೀಟರ್‌ ನಲ್ಲಿ 10 ಬಿಲಿಯನ್‌ ಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿವೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಅವು ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾವ ನ್ನು ಇನ್‌ಫೆಕ್ಷ್‌ ವರಾಡುತ್ತವೆ. ಆಗ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿನ ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವೇ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತಮ್ಮ ಜನರಿಕ್‌ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

1920 ರಿಂದ 1950 ರವರೆಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳ ಸೋಂಕಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾ ಎಂದು ಪ್ರಯೋಂಗಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾಗಿಯೂ, ಪಾರ್ಕ್‌ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಇಲ್ಲದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾಗಿಯೂ ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಆನಂತರ ಅಂಟಿಬಯೋಟಿಕ್‌ ಜೀವಧಾರಣೆ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಈ ಫೇಜ್‌ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ಸರಿಯಿತು. ಆಗ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಂಟಿಬಯೋಟಿಕ್‌ ಜೀವಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು, ಅವು ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮೂಹವನ್ನೇ ನಾಶಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಹೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿರುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳು ಅಂಟಿಬಯೋಟಿಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳು ಬಗ್ಗೆ ದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಫೇಜ್‌ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮನಃ ಮನ್ನಾಲೆಗೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅನಿಸಿಕೆ. ಈ ಫೇಜ್‌ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ ಎಂದರೆ ಅದರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಂಟಿಬಯೋಟಿಕ್‌ಗಳು ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮೂಹವನ್ನೇ ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳ ನಾಶ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ.

ಅದೇ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್‌ಗಳು ಒಂದೇ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾ ಪ್ರಭೇದದ ಒಂದು ಕಿರಿದಾದ ಸ್ಪೃಹಾಗಳನ್ನು ವರಾತ್ರಿ

ಗುರಿಂತಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವು ಯಂತ್ರಾವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವೋ ಅಂತಹವನ್ನು ವರಾತ್ರಿ ಗುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ವೈರಸ್‌ಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾದ ಸ್ಥಿರಿಸ್‌ ಅನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್‌ಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾದ ಸ್ಥಿರಿಸ್‌ ಅನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡರೆ 36% ಫೇಜ್‌ ಗಳು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳನ್ನು ಇಂಫೆಕ್ಷ್‌ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್‌ಗಳು ಮಾನವ ಜೀವನದ ಪಯಣದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಜೊತೆಗೊಡುತ್ತವೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಮನು ಜನಸಾಧನ ಕೊಡುತ್ತೇ ದೊರೆಯುವ ಮೇಕೋನಿಯಂ ದ್ರವವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಆಗ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವೈರಸ್‌ಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಾರದ ನಂತರ ಪರೀಕ್ಷೆಸಲಾಗಿ ಮನುವಿನ ಕೆಲವು ದ್ರವಗಳಲ್ಲಿ 100 ಮಿಲಿಯನ್‌ಗೂ ಅಧಿಕ ವೈರಸ್‌ಗಳಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್‌ಗಳು. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ವೈರಸ್‌ಗಳು ಮಾನವನ ನಿರ್ಜವಾದ ಸಂಗಾತಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ "ಘ್ಯಾಗಿಯೋಮ್‌" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಆಹಾರ ಕ್ರಮ ಇರುವ ವೈಕಿಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಘ್ಯಾಗಿಯೋಮ್‌ ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವೈಕಿಯ ಘ್ಯಾಗಿಯೋಮ್‌ ಬಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್‌ಗಳು ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇವು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳಿಗೆ ಮೂರಕವಾಗಿಯೂ ವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್‌ಗಳು ಮೊಫೇಜ್‌ಸ್‌ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಜೆನೆಟಿಕ್‌ ಕೋಡ್‌ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾದ ಜೀನೋಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಂಡದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಸಶಕ್ತಿಕರಿಸಿದರೆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯೋಫೇಜ್‌ಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಹಂಡದಲ್ಲಿ ಅವು ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಪರಸ್ಪರ ಮೂರಕವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳು ತಮ್ಮ ಜೆನೆಟಿಕ್‌ ಕೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮೊಫೇಜ್‌ಗಳ ಜೆನೆಟಿಕ್‌ ಕೋಡ್‌ಗಳು ಸಹಿತ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಹಾಗಾಗಿ ಅವು ಆಂಟಿಬಯೋಟಿಕ್‌ ರೆಸಿಸ್ಟನ್ಸ್‌, ವಿರುಲೆನ್ಸ್‌, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳ ಮೆಟಬಾಲಿಕ್‌ ಪಾಥ್‌ವೇಸ್‌ಗಳ ಜೀನ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದು ಹಲವು ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳ ವಂಶಗಳಿಗೆ ವರದಾನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಬಹುದು. ಮೊಫೇಜ್‌ಸ್‌ ಗಳು ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳ ಜೊತೆ ಸಹಜೀವನ ನಡೆಸುವವುದರಿಂದ ಅವು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವರಾನವನಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ.

ಈ ಮೊಫೇಜ್‌ಸ್‌ ಗಳು ಸ್ಕ್ರಿಯವಾದಾಗ - ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒತ್ತೆಡೆದ ಸನ್ವಿಷೇಶ ಬಂದಾಗ, ಹಾಗಲ್ಲದೇ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾವು ಅಪಾಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವು ಕರುಳಿನ ಮೈಕ್ರೋಬಿಯಲ್ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಗಾಧವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಅಪಾಯವಲ್ಲದ ಮೊಫೇಜ್‌ ಲೈಟಿಕ್‌

ಭೌತವಿಜ್ಞಾನಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೂಬಳ್ಳಿ

ಜಾರ್ಜ್ ವಾನ್ ಬೆಕ್ಸೆ (1899-1972) ಜನನ ಬುದ್ಧಿಪ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಪ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಂತರ ಹಂಗರಿಯ ಟೆಲಿಫೋನ್ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಂಧಲ್ಲಿ 1948ರವರೆಗೆ ಕೆಲಸ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಸಂದೇಶಗಳ ಪ್ರಸಾರಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದ ಆತನಿಗೆ ಒಳಗಿವಿ ಪ್ರಸಾರಣ ವೈದ್ಯಕೀಯನ್ನು ಶವಗಳ ಕಿರಿಸಿ ತಿಳಿಯುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು.

ಸಂಪರ್ಕ ಎಂಜನೀಯರನಾಗಿ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಉಪಕರಣ ಮನುಷ್ಯನ ಕಿರಿಯ ಕಾರ್ಯವೈದ್ಯಕೀಯಗೆ ಹೇಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ. ಮನುಷ್ಯನ ಕಿರಿ ಟೆಲಿಫೋನ್ ವೈದ್ಯಕೀಯಂತಹ ಏಷ್ಟರ್ವೆಚ್‌ಗೆ ಹೇಜ್‌ನ್ನು ಶ್ರವಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಂಬುದರ ಸಂಶೋಧನೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿತು. ಅದು ಸಾಗುವ ಅಲೆಂಟು ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ವಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಳಗಿವಿಯಲ್ಲಿನ ಅರೆ ಸುತ್ತು ಹೊಂದಿದ ಕಣ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಅಡಿಯ ಪದರಿನಿಂದಾಗಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಬ್ಬಿದೆ. ಅದರ ಅಡ್ಡಗಲದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 24000 ಸಮಾನಾಂತರ ಎಳಗಳು ಹರಡಿವೆ; ಆತ ಶ್ರವಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ನೀಡಿ ಪ್ರಚೋದಿಸಬಲ್ಲವನಾದ. ಆತನ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರವಣದ ಆವೇಗ ಅಲೆಂಟಿಂದನ್ನು ಅಡಿಯ ಪದರಿನಾದ್ದಂತ ಸಾಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಅದು ಸಾಗಿ ಹೋಗುವಾಗ ಅದರ ಆಂದೋಳನ ಹಚ್ಚುತ್ತೆಗೆ ಗಿರಿಷ್ಟ ಮಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಅದು ಏಕಾವಕಿ ಆಧೋಮುಖಿಯಾಗಿ ಅಲೆ ಕರಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಲೆಯ ಆಂದೋಳನ ತನ್ನ ಗಿರಿಷ್ಟಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪಿದ ತಾಳವನ್ನು ಕಿರಿ ಶಬ್ದವೆಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲೆಯ ಆಕೃತಿ, ಶ್ರುತಿಮಟ್ಟದೊಡ್ಡನಿ, ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ವಿವರವನ್ನು ಮಿದುಳಿಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮಿದುಳು ಅದನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ ಶಬ್ದದ ಅರಿವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಕ್ಸೆ ಅವರ ಶೋಧ ಶ್ರವಣದ ಬಗೆಗಿನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ವೈರಸ್ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅವು ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಾಗಳಂತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜೀನ್‌ಗಳನ್ನು ಶೇರ್ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವೈರಸ್ ಪಾತ್ರ ಏನು ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅಭಿಮತ.

**ವಿಜಯ ಕಣ್ಣಿನ ಆಷ್ಟು, ನೋರಂಫಿ ಬಿಜ, ಹಾಗರ
drhsmohan@gmail.com**

ಸಿರು ಕುಹಿಯವುದಲಿಂದ ಸಿಮ್ಮೆನ್ಸು ರೋಭಿಷ್ನನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ;
ಹಾಲಗಾರನನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಿಮ್ಮೆನ್ ಹೆಂಡಿಯನ್ನೂ
ವಿಧಿದೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಬೆರಗುಗೊಳಸುವ ಜೀರುಂಡೆಗಳು (Beetles)

ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ್ ಕುಲ್ಕರ್ನಿ

ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಎಂಡೋಪ್ರೇರಿಗೋಂಡಾ ಎಂಬ ಸೂಪರ್ ಆರ್ಕ್‌ರೋನಲ್ಲಿ ಹೋಲಿ ನೋಪ್ರೇರಾ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿರವ ಕೇಟಗಳಾಗಿವೆ. ಬೇರೆ ಕೇಟಗಳೇ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಮುಂಭಾಗದ ಜೋಡಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲಿಟ್‌ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತವೆ. ಜೀರುಂಡೆಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಎಲಿಟ್‌ ಸೇರಿದಂತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಹೊರಕವಚದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ, ಆದರೂ ಜೀರುಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ರೋವಿಝ್‌ ರುಂಡೆಗಳು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಎಲಿಟ್‌ ವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಬ್ಲಿಸ್ಟ್‌ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಮೃದುವಾದ ಎಲಿಟ್‌ ವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಜಾತಿಗಳೊಂದಿಗೆ, ಗಾತ್ರ, ರೂಪ, ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯಾ, ಅವುಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ಜೋಡಿ ಎಲಿಟ್‌ ಮತ್ತು ಒಂದು ಜೋಡಿ ಹಿಂಭಾಗದ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಪೊರೆಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಸುಮಾರು 295 ದಶಲಕ್ಷವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಜರ್ಮನಿಯ ಮುಂಚಿನ ಪೆರ್ಮಿಟಿನ್‌ (ಅಸ್ಟ್ರೋಟಿನ್‌) ನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವ ಕೊಲಿಯೋಟಿಸ್‌ ಎಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಜೀರುಂಡೆಯಾಗಿದೆ. ಪೆರ್ಮಿಟಿನ್‌ನಿಂದ ಬಂದ ಆರಂಭಿಕ ಜೀರುಂಡೆಗಳನ್ನು, ಒಟ್ಟಾರೇ ೧೦ ರಾಗಿ "ಪೆಕ್ಕಾಟೊಕೊಲಿಂಗ್‌ಪ್ರೇರಾ" ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜರಾಸಿಕ್‌ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 210 ರಿಂದ 145 ಮಿಲಿಯನ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಮಾಂಸಾಹಾರ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಜಾತಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಜೀರುಂಡೆ ಕುಟುಂಬಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಗೌಸೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು 400,000 ವಿವರಿಸಿದ ಜಾತಿಗಳಿಂದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಯೋಪ್ರೇರಾ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ, ಹೊಸಜಾತಿಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂದಾಜು 0.9 ರಿಂದ 2.1 ಮಿಲಿಯನ ಒಟ್ಟು ಜಾತಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಧೂವಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ, ಇವುಗಳು ತಮ್ಮ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುತ್ತವೆ: ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಲೀಂಧ್ರಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ, ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯದ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಭಿದ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಕಶೇರುಕಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಭೇದಗಳಾದ ಕೊಲೊರಾಡೋ ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ಜೀರುಂಡೆಯಂತಹ ಗಂಭೀರವಾದ ಕ್ರೈಸ್ತಿಕ ಕೇಟಗಳಾಗಿವೆ, ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ತದ್ದಿರುದ್ದವಾಗಿ ಕೊಸಿನೆಲ್ಲಿಡ (ಲೇಡಿಬಾಗ್), ಹೈಪ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ ಇವು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹಾನಿಮಾಡುವ ಇತರ ಸಸ್ಯ-ಹೀರುವ ಕೇಟಗಳನ್ನು

ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಜೀರುಂಡೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಂಗರಚನಾಶಾಸ್ವ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಕರೂಪವಾಗಿದ್ದ ಮತ್ತು ಈ ಕೇಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿವೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೀರಿನ ಜೀರುಂಡೆಗಳಲ್ಲಿನ ರೂಪಾಂತರಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಜಿಗಿಯುವಾಗ ಗಾಳಿಯಗ್ಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಎಲಿಟ್‌ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ವುಂಡುತ್ತವೆ. ಜೀರುಂಡೆಗಳ ಅಂದರೆ ಇವು ಸಂಪೂರ್ಣ ರೂಪಾಂತರಕ್ಕ ಒಳಗಾಗುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಇವುಗಳ ಜೀವನಕ್ರಮವು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಜಲನೀಲವಲ್ಲದ ಮ್ಯಾಪಹಂತದ ನಂತರ ಮೊಜ್ಜೆಯೋಡೆಯುವ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕರಾಗುವ ನಡುವಿನ ದೇಹದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದೂಕಾಣಿವ ಹಾತಾ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಸರಣಿಯೋಂದಿಗೆ ಮುಕ್ಕಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರೂಪ ಪರಿವರ್ತನೆ (Metamorphosis) ಎಂದು ಕರಯುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು, ಉದಾಹರಣೆಗಳು, ಸಾರಂಗ ಜೀರುಂಡೆಗಳು, ಲೈಂಗಿಕ ದ್ವಿರೂಪತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡುಹುಳಿಗಳು, ಅಗಾಧವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ದವಡೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು. ಇತರ ಗಂಡುಹುಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಲು ಬಳಸುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಅಪೋಸಾಟಿಕ್ (Aposomatic) ಆಗಿದ್ದು, ಅಂದರೆ ಇವುಗಳ ಗಾಢವಾದ ಬಣಿಗಳು ಮತ್ತು ನಮೂನೆಗಳು ವಿಷಕಾರಿ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಇತರವು ನಿರುಪದ್ರವ (Batesian) ಅನುಕರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಮರಳಿನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವುರೆವಾಚುವಿಕೆಯೂ (Camouflage) ಗುಣವನ್ನೊಂದಿವೆ.

ವಿಂಜುಹುಳಿಗಳು

ಮಿಂಜುಹುಳಿಗಳು ತೆವ್ರೆ ದೇಹದೊಳಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಬೆಳಕನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಕ್ರಿಯೆಯ ಬೆಳಕಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಬಂದೋಲುಮಿನೆಸ್‌ನ್ನು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಿಂಜುಹುಳಿಗಳು ಹಗಲು ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಣ ಬೆಳಕಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಾಖವನ್ನು ಸಹ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಶಾಖಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಹುಳಿಗಳು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಮಿಂಜುಹುಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೊಣೆಯ ಕೆಳಗೆ ಬೆಳಕಿನ್ನು ಹೂರಸೂಸುವ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಸುಮಾರು 2,000 ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಜಾತಿಗಳು "ಫೈಫೈ" ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲಾ ಮಿಂಜುಹುಳಿಗಳು ಹೊಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಡಿಮೆ ಶಾಖಾದೊಂದಿಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಲೂಸಿಫರ್‌ನ್ನು ಎಂಬ ವರ್ಣದ್ವಾರಾ ಹೊಂದಿಗೆ

ಅಷ್ಟುಜನಕ ಮಿಶ್ರಣವಾಗುವದು. ಲೂಸಿಫರೇನ್ ಎಂಬ ಕೆಣ್ಣಪು ಮೆಗ್ನೋಸಿಯಮ್ ಅಯಾನುಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಲೂಸಿಫರಿನ್‌ಲೇ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಡೆನೊಸಿನ್ ಟ್ರಿಫ್ಲಾಸ್ಟ್‌ಎಂಟ್ (ATP) ಎಂಬ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟುಜನಕದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬೆಳಕು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವದು. ಕೆಲವು ಮಿಂಚುಹುಳುಗಳು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಬೆಳಕು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಇದು ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೆಳಕು! ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯ ಶಕ್ತಿಯ ಸುಮಾರು 100% ಬೆಳಕು ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಿಂಚುಹುಳುಗಳು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಬೆಳಕು ಹಸಿರು, ಹಳೆದಿ ಅಥವಾ ಕಿತ್ತಲೆ ಬಣ್ಣಾದ್ವಾಗಿರಬಹುದು.

ମିଂଚୁହୁଳୁଗୁଳୁ ପ୍ରତିଜାତିଗେ ଏତିଷ୍ଠୁବାଦ
ମାଦରିଗଳିଲି ମିନୁଗୁତ୍ତିବେ. ସଂଭାବ୍ୟ ସଂଗାତିଗଳିନ୍ଦ୍ର ମୁଦୁକଲୁ
ମାତ୍ରୁ ସହାଯିବାଦଲୁ ପ୍ରତିରୋଠି ମିଟୁକିଶୁବ
ମାଦରିଯନ୍ତ୍ର ବଳସଲାଗୁତ୍ତିବେ. ଗଂଦୁ ମିଂଚୁମୁଳୁଗଳୁ
ଏତିଷ୍ଠୁବାଗି ଜାତି, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟବାଗି ମିନୁଗୁବ ମାଦରିଯନ୍ତ୍ର
ହୋରସୋସୁବ ମୂଳକ ହେଣ୍ଟୁ ହୁଳୁବନ୍ଦୁ ମୁଦୁକଲୁ ଗାଳିଯ
ମୂଳକ ହାରୁତ୍ତିବେ. କେଲପୁ ମିଂଚୁମୁଳୁଗଳୁ ଒ମ୍ବେ ମାତ୍ର
ମିନୁଗିଦରେ, ଇନ୍ଦ୍ର କେଲପୁ ବଂବତ୍ତୁ ବାରି ମିଂଚୁତ୍ତିବେ.
ହେଣ୍ଟୁମୁଳୁଗଳୁ ନେଲଦମେଲେ କୁଳିକୁ ଗଂଦୁ ମୁଳୁଗଳୁ
ହୋରସୋସୁବ ପ୍ରଭାବଶାଳି ବେଳକିନ ପ୍ରଦର୍ଶନବନ୍ଦୁ
ନୋଦୁଵପରେଗ କାଯୁତ୍ତିବେ. ନଂତର ବଂଦେ ଘୃଣାନ୍ତିନୋଂଦିଗେ
ପ୍ରତିକ୍ରିୟିତୁବ ମୂଳକ ଅପୁ ତମ୍ଭୁ ଆସକ୍ତିଯନ୍ତ୍ର ତୋରିପୁତ୍ରାବେ,
ଜାତି, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରୀତିଯିଲି ଗଂଦୁମୁଳୁଗଳୁ ଏତିଷ୍ଠୁବାଦ ହୋଳିନ
ସମୟବନ୍ଦୁ ଅନୁସରିପୁତ୍ରାବେ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ

ಅಥವಾ ಅಟ್ಲಾಸ್ಟಿರುಂಡೆ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡುಹುಳಗಳ ವುಂಬಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೊಂಬಾಗಳರುತ್ತವೆ, ಒಂದು ತಲೆಯ ಮೇಲಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಎದೆಯ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೊಂಬು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕವಲೋಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಭಾವ ಶಾಲಿ ಕೊಂಬಿನಂತಹ ರಚನೆಗಳಾಗಿ ವಿಧ್ಯಮೃಗದ ಜೀರುಂಡೆ ಎಂದುಹೆಸಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ದುಂಡಾದ, ಸಪಾಟಯಾದ ಬೆನ್ನಮ್ಮುಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಣ್ಣವು ಕಮ್ಮ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಹಸಿರು ಮಿಶ್ರಿತ ಬೂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ರೈನೋ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮಾಣಾನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಬುಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅವು ತಮ್ಮ ಶೂಕ್ರಕ್ಕೆಂತ 850 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಭಾರವಾಗುತ್ತಾವೆ. ಇದೇ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸರಾಸರಿ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ತೂಕದ ಮನುಷ್ಯನು ಫೇಂಡಾಮೃಗದ ಜೀರುಂಡೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, 65 ಟನ್ ವಸ್ತುವನ್ನು ಎತ್ತಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ನೇ, ಬೃಹತ್ ಆಷ್ಟಿಕನ್ ಆನೆಯ ತನ್ನ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಶೂಕದ 25% ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ

ಸಾಗಿಸಬಲ್ಲದು ಮತ್ತು ರೈನೋ ಬೀಂಟಲ್ ನಂತರೆ ತೂಕದ 850 ಪಟ್ಟಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು, ಯಾವುದೇ ಸ್ಪಷ್ಟಯಲ್ಲಿ. ಅದು ಆನೆಯು 850 ಆನೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತಂತೆ. ಈ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ವಿವರೀತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಒಂದು ವಿಧಾನವೆಂದರೆ ಅಪಾಯದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಎಲೆಯ ಕಸ ಮತ್ತು ಮಣಿನ್ನು ಅಗೆಯುವುದು.

ಇವುಗಳ ಉಗ್ರ ನೋಟದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಈ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ನಿರುಪದ್ವವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಕಚ್ಚಲು ಅಥವಾ ಹಟಕಲು ಅಥವಾ ನೋಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗಂಡು ಹುಳದ ಕೊಂಬನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಹಾರ ಶೋಧಿಸುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಯಥ್ರಾದ್ವಾರೆಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯಥ್ರಾದ್ವಾರೆ ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾದ ಗಂಡು ನಂತರ ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣು ರೈನೋ ಜೀರುಂಡೆಗಳಿಗೆ ಕೊಂಬುಗಳಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಯೋವನದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾರವಧಿಯನ್ನ ಕಳೆಯುತ್ತವೆ. ಮೊಗಾಸೊಮಾದ ಲಾವಾರಗಳು ಮೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸರ ನಡುವೆ ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳನ್ನ ಕಳೆಯುತ್ತವೆ.

జరంగి హళ

ଜ୍ୟୋତିଶ୍ରୀ

ಜ್ಯುವೆಲ್‌ರುಂಡೆ

ಗೋಳಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾಗಿವೆ.. ಜ್ಯುವೆಲ್ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬಣ್ಣಳಿಂದಾಗಿ ಕೀಟ ಸಂಗ್ರಹಕರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮೌಲ್ಯಯಂತವಾಗಿವೆ; ಹೆಚ್ಚು ಅಧ್ಯಂತವಾದಪ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಇತಿಹಾಸದ್ವಾರಕ್ಕೂ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಅಭರಣ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅಭರಣ ಜೀರುಂಡೆ ಕ್ವಾರಪೇಸ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾರ್ಯಾಂಡೆಗಳು

ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾರ್ಯಾಂಡೆ

ಸರ್ಕಾರಿ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹಿನ್ನರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಇವು ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿಯನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತವೆ! ಈ ಆಸಕೆದಾಯಕ ಕೇಳಬಗ್ಗೆ ಹಸುಗಳು ಮತ್ತು ಅನೆಗಳಂತಹ ಸಸ್ಯಹಾರಿಗಳಿರುವ ಜಾಗವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹಾರುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಮಂದ ಮತ್ತು ಹೊಳಪು ಕಮ್ಮಬ್ಳಾದಿಂದ ಲೋಹಿಯ ಹಸಿರು ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದವರೆಗೆ ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಮುರಾತನ ಈಚೆಟಿನವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಜೀರುಂಡೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಧ್ಯಯನ ನೆಡಸಿದ್ದರು, ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾರಭಾ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ (ವರ್ಗೀಕರಣದ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಸರು, ಸ್ಥಾರಭಜೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದು). ಸರ್ಕಾರಿ ಜೀರುಂಡೆಯು ಭೂಮಿಯನ್ನು ದೃಶ್ಯಕಾರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಚೆಂಡಿನಂತೆ ಸುತ್ತುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ನಂಬಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ಈ ಕೇಳವು ಉದಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯನ ಈಚೆಟಿನ ದೇವರು ಖೆಪ್ಪಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರಿ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಪ್ರಭಾವಶಾಲೀ "ಅಂಗಗಳನ್ನು" ಹೊಂದಿವೆ, ಕೆಲವು ಗಂಡುಮಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಲು ಬಳಸುವ ತಲೆ ಅಥವಾ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಹೊಂಬಿನಂತಹ ರಚನೆಯಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ತಮ್ಮ ಹಿಂಭಾಗದ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವಸ್ಥ ಇದ್ದು ಸರ್ಕಾರಿ ಚೆಂಡುಗಳನ್ನು ಉರುಳಿಸಲು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಲವಾದ ಮುಂಭಾಗದ ಕಾಲುಗಳು ಹೋರಾಡಲು ಮತ್ತು ಅಗೆಯಲು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಹಾರಾಟವನ್ನು ನೆಡೆಸುತ್ತವೆ. ಉದ್ದ್ವಾದ ಹಾರಾಟದ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಹೋರಾಕೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಜಲಾಗುತ್ತದೆ (ಎಲಿಟ್‌). ಏತೇಷಂದರೆ ಆಂಟೆನಾಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಪಡ್ಡಿಹಚ್ಚುತ್ತವೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಇರುವಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿಜೀರುಂಡೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇವು ಮೂರು ಮೂಲಭೂತ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿವೆ: ರೋಲರುಗಳು (ಉರಳಿಸುವವು), ಸುರಂಗಕಾರರು (ಸುರಂಗಕೊರಯಿವವು) ಮತ್ತು ನಿವಾಸಿಗಳು. ರೋಲರುಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಚೆಂಡುಗಳಾಗಿ ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಶಿಯಿಂದ ದೂರಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವು ತಮ್ಮ ಚೆಂಡನ್ನು ನಂತರ ಮೆಲ್ಲಿಗೆ ಜಿಗಿಯಲು ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡುವ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಸುರಂಗಕಾರರು ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ರಾಶಿಯ ಕೆಳಗೆ ಸುರಂಗಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಹೊಳುತ್ತಾವೆ ಮತ್ತು ನಿವಾಸಿಗಳು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿರಾಶಿಯೊಳಗೆ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನವು ಸಸ್ಯಹಾರಿಗಳು ಅಥವಾ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿನ್ನುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸರ್ವಭಕ್ತಕಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಯಸುತ್ತವೆ. ಆನೆಗಳಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಯು ಅಗಿಯುವಾಗ, ನುಂಗಿದಾಗ ಮತ್ತು ಜೀರ್ಣಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಆದರೆ ಉಂಟದ ಭಾಗಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಜೀರ್ಣವಾಗದೆ ಉಳಿದು

ಹೊಂಗುತ್ತವೆ. ಇವು ಸರ್ಕಾರಿ ಜೀರುಂಡೆಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಜೀರುಂಡೆ ಲಾವಾರಿಗಳು ಅಥವಾ ಮರಿಗಳು ಘನಸರ್ಕಾರಿ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ ಆದರೆ ವಯಸ್ಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ದ್ರವಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ತೇವಾಂಶವಿದೆ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಆ ರಸವನ್ನು ಹೀರುತ್ತವೆ.

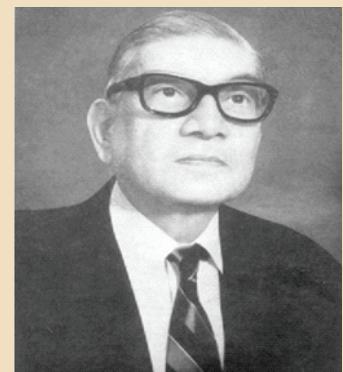
ಮುಖ್ಯಾಂತರ : ಪ್ರಾಂತಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ
ಶ್ರೀ ಗವಿಂದ್ರಾಜ್‌ಶರ್ಮ ಕಾಲೇಜ್, ಕೊಣಕ್ಕೆ 584321
prashanthkonkal@gmail.com

ನರಗಂಧ

ನರಗಂಧ : ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಸರ್ವಾಗಂಧದ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಯುವೇದದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಜರ್ಮನ್‌ನ ಸಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಲಯಾನಾಡ್‌ ರವೋಲಿಯ ಹೆಸರು ಪಡೆದ ರವೋಲಿಯ ಸರ್ವೆಂಟ್‌ನಾ ಸುರುಳಿಯಿಂತೆ ಹೆಚ್ಚೆದ ಗಿಡ ಮೂಲಿಕೆ ಹಿಮಾಲಯ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಜಂಡ್ರಿಕ, ಅರೆ ಜಂಡ್ರ, ಪಾತಾಳ ಗರುಡ, ಹುಜ್ಜನ ವಿಷ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಈ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಅಲ್ಲಾಯಿಡ್ ರಕ್ತ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತದೆಂದು 1930 ರಲ್ಲಿ ಸೆನ್‌ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದರು. ಸಿದ್ಧಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಿಕೆಯವರು ಆ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ ಬದು ಅಲ್ಲಾಯಿಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾಲೀನ್, ಸರ್ವೆಂಟ್‌ನಾ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ತೋರಿಸಿದರು. 1933 ರಲ್ಲಿ ಚೋಪ್ರಾ ಅವರು ಸರ್ವೆಂಟ್‌ನಾ ರಕ್ತ ಒತ್ತಡ ಇಳಿಸುವುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿದರು. 1940-49 ರಲ್ಲಿ ರುಸ್ತುಂ ಜಾಲ್‌ ವಕೀಲರು ಸರ್ವೆಂಟ್‌ನಾ ರಕ್ತ ಒತ್ತಡ ಇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೃದಯ ಸಂಕುಚನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. 1957 ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೆಸರಾಂತ ಲಷ್ಟ್‌ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾದ ಪ್ರಫಮ್ ಏಶಿಯನ್‌ರಾದರು.

ನರಗಂಧ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಲ್ ವರ್ತಕ

ಒಂದು ರೋಣಿಕ್ ಅನೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಜೀರುಂಡೆಗಳ ಆನುಹಾನವಂತ್ಯ ಹಂಜಿಸಿದರೆ, ಅದು ಗುಣಹಾನಿನಲಾಗಿದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

– ಅಂಜನ್ ಜೀರ್ಣ

ಪಾಲಸ್ಟಿಕ್ ತಿನ್ಯುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯ: ಪಾಲಸ್ಟಿಕ್ ಪರಿಸರ ನಮಸ್ಕರ ಪರಿಹಾರವಾಗಬಲ್ಲದ?

ಎಂ.ಎನ್.ಎನ್. ಮೂತ್ರ

ನವ್ಯು ದಿನವಿತ್ತದ ತಾಜ್ಯಗಳು ಬಹುಪಾಲು ಜೈವಿಕ ಮೂಲವಾಗಿದ್ದ ಸೆಲ್ಯೂಲೋಸ್, ಕ್ಯಾಟಿನ್ ಮುಂತಾದ ನೈಸ್‌ಗಿಕ ಪಾಲಿಮರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ನವಕನಾಂಟಿಕದ 'ವಿಜಾನ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪದಸಂಪದ' ಹೇಳುವಂತೆ ಪಾಲಿಮರ್ ಎಂದರೆ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಅಥವಾ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಬಗೆಗಳ ಸರಳ, ಸಣ್ಣ ಅಣುಗಳು (ಫಾಟಕಗಳು) ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವಂತೆ ಒಂದರೊಡನೋಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಉನ್ನತ ಅಣುತ್ಪಾಕವಿರುವ ಪದಾರ್ಥ. ಈ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಫಾಟಕಗಳಿಗೆ ಮಾನೊಮರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಹಾಗಾಗಿ, ಪಾಲಿಮರ್ ಎಂದರೆ ಮಾನೊಮರ್‌ಗಳ ಸರಪಳಿಯಿಂದಾಗಿರುವ ವಸ್ತು.

ಸೆಲ್ಯೂಲೋಸ್, ಕ್ಯಾಟಿನ್ ಮುಂತಾದವು ಜೈವಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪಾಲಿಮರ್‌ಗಳು. ಈ ತಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಮಣಿ ಮುಚ್ಚಿದರೆ, ಕೆಲವು ಸಮಯದ ನಂತರ ಮಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯ ಮುಂತಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು, ಹೊಳ್ಳುತ್ತರ ವರ್ಷಗಳ ವಿಕಾಸದಿಂದಾಗಿ, ಅಪುಗಳನ್ನು ವಿಫರ್ಬಿಸಿ, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಗಳಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮಾಧ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಜೈವಿಕ ತಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಫರ್ಬಿಸಿ ಗೊಬ್ಬರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ, ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನ ನಮಗೊಂದು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಪಾಲಿಮರ್ ನೀಡಿದೆ. ಅದೇ ಪಾಲಸ್ಟಿಕ್. ಪಾಲಸ್ಟಿಕ್ ಎಂಬುದು ಒಂದು, ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾನೊಮರ್‌ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಉದ್ದ ಸರಪಳಿಯ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಣುತ್ಪಾಕದ ಸಂಶೋಧಿತ ಪಾಲಿಮರ್ (ಬಾಕ್ಸ್ ನೋಡ್). ಅದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಅಪೇಕ್ಷಿತೀಯವಾದ ಗುಣಗಳಿವೆ: ಗಟ್ಟಿ, ದುಬಾರಿಯಲ್ಲದ, ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ, ತುಕ್ಕ ಹಿಡಿಯದ, ಉಷ್ಣ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿರೋಧಕ. ಅದನ್ನು ಬಳಸಿ ಜೀಲಗಳು, ನೀರಿನ ಭಾಟ್ಲು, ಅಡುಗೆಮನೆ ಸಾಮಾನು, ಆಟದ ಸಾಮಾನು, ಬಟ್ಟೆ, ಜಮಿಖಾನೆ, ಪಾದರಕ್ಕೆ, ಕೃತಕ ಅಂಗಾಂಗಗಳು, ವಾಹನದ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು, ಕಟ್ಟಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಕೊಳವೆಗಳು, ಹೀಗೆ ದಿನ ಬಳಕೆಯ ನೂರಾರು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಪಾಲಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಈ ಅಪೇಕ್ಷಿತೀಯ ಗುಣಗಳೇ, ಅದನ್ನು ಬಳಸಿದೆನ್ತರೆ ತಾಜ್ಯವೆಂದು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದಾಗ, ಜೈವಿಕತಾಜ್ಯದಂತೆ ವಿಫರ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ, ಬೃಹತ್‌ಪ್ರಮಾಣದ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

1950ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಪಾಲಸ್ಟಿಕ್ ಉತ್ಪಾದನೆ, 2015ರ ವೇಳೆಗೆ ಸುಮಾರು 6.3 ಬಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಪಾಲಸ್ಟಿಕ್ ತಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ 9 ಭಾಗ

ಮನರ್ಭಾಳಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದುದೆಲ್ಲಾ ನೆಲಗುಂಡಿಗಳು, ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಗಳು, ಸಾಗರ, ಸಮುದ್ರ, ಕೆರೆ, ನದಿ ಮುಂತಾದ ನೀರಿನ ಆಕರಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಪಾಲಸ್ಟಿಕ್ ಚಮಚಗಳು, ನೀರಿನ ಭಾಟ್ಲುಗಳು ಮುಂತಾದವು ರಾಸಾಯನಿಕವಾಗಿ ವಿಫರ್ಬಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿಲ್ಲ ಸುಮಾರು 450 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬೇಕಾದರೆ, ಇತರ ವಸ್ತುಗಳು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳು ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿನ ತಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಹಲವಾರು ಇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ತಾಜ್ಯಗಳು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿನ ಶಾಂತನೀಯಿಂದಾಗಿ ಪೆಡಸುಗೊಂಡು ಮಾಡಿಮಾಡಿಯಾಗಿ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಕಣಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ (Microplastics) ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಉಸಿರಾಟದ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಅನಾರೋಗ್ಯ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಮೇಲೆ ಶೇಲಾಡುವ ಜೀವಿಗಳಿಗಂತಲೂ (Planktons) ಸುಮಾರು 6 ಪಟ್ಟು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪಾಲಸ್ಟಿಕ್ ನೀರಿನಮೇಲೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಪಾಲಸ್ಟಿಕ್ ನೀರಿನಮೇಲ್ಲಿನ ತಿಂದು ಬದುಕುವ ಪಕ್ಕಿಗಳು, ಜಲಕರಗಳು ಅಪಾಯಿಸ್ತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಪಾಲಸ್ಟಿಕ್ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಪರಿಸರ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಬದಿಗಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಈಚೆಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ಪಾಲಸ್ಟಿಕ್‌ನೇ ತಿಂದು ಜೀವೀಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು.

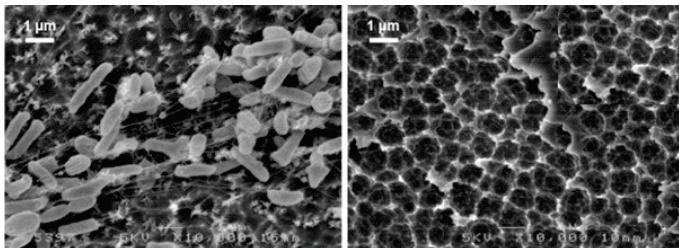
ಪಾಲಸ್ಟಿಕ್ ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ವಸ್ತುಮಾಡುದರಿಂದ ಸೆಲ್ಯೂಲೋಸ್, ಕ್ಯಾಟಿನ್ ಮುತ್ತಾದ ನೈಸ್‌ಗಿಕ ಪಾಲಿಮರ್‌ಗಳನ್ನು ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಫರ್ಬಿಸುವಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಇನ್ನೂ ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ, 2016ರಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್ ವಿಜಾನಿಗಳು ಪಾಲಸ್ಟಿಕ್ ಭಾಟಲಿನ ಮರುಬಳಕೆಯ ಸೌಲಭ್ಯದ ಸ್ತರದಲ್ಲಿನ ಮಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಜೀವವ್ಯವಹಿಧಿತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು

ಇತ್ತ 1. ಹೆಚ್ ಹೆಚ್‌ಪಿಕ್‌ನ್ನು ಜಿಎಂಸಿಕೆರ್ಲಿಂಟ್‌ ಬಿಜಿಯೆಲ್ಲೆ ನೆಕ್ಕಿನ್‌ಹಿಂಡ್ 201-F6 ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯ.

ಅಶ್ವಯುಕ್ತಾದಿತ್ವ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಾಟಲ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಪಾಲಿಎಥಿಲೀನ್ ಟರೆಪ್ಹಾಲೇಟ್ (Polyethylene terephthalate PET-ಪಟ್ಟ) ಎಂಬ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಜೈವಿಕವಾಗಿ ಅದರ ಮಾನೊಮರ್ಗಳಾಗಿ ವಿಫರ್ಟಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಆ ಫಟಕಗಳನ್ನು ಕಾಬಿನ್‌ನ್ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಗಳಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಒಂದು ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯೋಫೆದವನ್ನು ಪಡ್ಡಿಸಿದ್ದರು.

ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಇಂದು ಸುಮಾರು 70 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಪಟ್ಟ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದ್ದು ಅದನ್ನು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಾಟಲ್, ಬಟ್ಟೆ, ಜಮಿಖಾನೆ, ಸೋಲಾರ್ ಪ್ರೈಸಲ್, ಟೇಬಲ್ ಟಿನ್‌ಸ್ ಬಾಲ್ಗಳು, ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಳಸಿ ಬಿಸಾಡಿದ ಪಟ್ಟ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದರೂ ಅದು ತುಂಬ ದುಬಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಪಟ್ಟ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಹೊಸ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬೇಕಾದುದರಿಂದ ಅದರೂಂದಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪಡ್ಡಿಸಿದ ಕಡ್ಡಿಯಾಕಾರದ, ಗಾಮ್ ನೆಗೆಟಿವ್ (Ideonella sakaiensis 201-F6) ಗಮನಾರ್ಹ. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯೋಗಳು ಪಟ್ಟ ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ತೆಳುವಾದ ಪದರವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಎರಡು ಕೆಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಫಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಕೆಣ್ಣಿಗಳು ಪಟ್ಟ ಪಾಲಿಮರ್ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ತುಂಡುಮಾಡಿ, ಪಟ್ಟನ ಎರಡು ಮೂಲ ಮಾನೊಮರ್ಗಳಾದ ಎಥಿಲೀನ್ ಗ್ಲೈಕಾಲ್ (EG) ಮತ್ತು ಟರೆಪ್ಹಾಲೀಕ್ (TPA)ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನೇ ಕಾಬಿನ್‌ನ್ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯ ಆಕರಣಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ,

ಜತ್ತ 2. (ಎಡ)- ಡೆಂಟ್ ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಳಸಿಕೊನೆಲ್ಲ

ಹಂತ್‌ಹೈಟ್ 201- F 6 ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯೋ- ಸ್ಲೈ ನಂತರ ಬಿಂಘಣಿಸಿರುವ ಡೆಂಟ್ ಹಾಳೆ.

ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯೋಗಳನ್ನು ಜೈವೋಗಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೃತಿ ಮಾಡಿ, ಅದರಿಂದ ಆ ಎರಡೂ ಕೆಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆಭೇದಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಬೆರಸಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಮೂಲ ಮಾನೊಮರ್ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮತ್ತಪ್ಪು ಹೊಸ ಪಟ್ಟ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ, ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯೋಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಜೈವಿಕ ಮನುಭಾಗಕೆಗಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಜಪಾನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ತು. ಬಳಿಯೋನೆಲ್ಲ ಸಕ್ರೊನಿಸ್ 201-ಈಗಳ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯೋಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ತೆಳುವಾದ ಪಟ್ಟ ಪದರವನ್ನು 30ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ ಉಪ್ಪಾಂಶದಲ್ಲಿ ಜೀಎಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಮಾರು 6

ವಾರಗಳು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜೈವೋಗಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಇದು ಬಹು ನಿಧಾನವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಬ್ರಿಟನ್‌ನ ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಎನ್‌ಜ್ಯೆಮ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಮೇಕ್‌ಗೀಹಾನ್ ಮತ್ತು ಸಹೋದ್ರೋಗಿಗಳು ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯೋಗಳಲ್ಲಿ ತೆಳಿಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಟ್ಟಿಗೆ ಮರುಸೂಳಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಆ ಎರಡೂ ಕೆಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಒಂದು 'ಸೊಪರ್ ಎನ್‌ಜ್ಯೆಮ್' ತಯಾರಿಸಿ ಅದು ಸುಮಾರು 6 ಪಟ್ಟ ವೇಗವಾಗಿ ಪಟ್ಟ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ವಿಭಜಿಸಬಲ್ಲದು ಎಂದು ತೊರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಪಟ್ಟಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾದಂತಹ ಪಾಲಿಎಥಿಲೀನ್-2, 5ಫ್ರೂರಾಂಡಿ ಕಾಬಾಕ್ಸ್‌ಲೀಟ್‌ (Polyethylene-2,5-furandicarboxylate-PF) ಎಂಬ ಜೈವಿಕ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನೂ ವಿಭಜಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಈ ಕೆಣ್ಣಿವನ್ನು ಹತ್ತಿಯನ್ನು ವಿಫರ್ಟಿಸುವ ಕೆಣ್ಣಿದೊಂದಿಗೆ ಬೆರಸಿದರೆ ಆಗ ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಎಥಿಲೀನ್ ಮಿಶ್ರಬಟ್ಟೆಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಮನುಭಾಗ ಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ, ಈ ರೀತಿಯ ಮಿಶ್ರಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನೆಲಸುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಥವಾ ಸುಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಪರಿಸರ ಹಾನಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.

ಇದಾದ ನಂತರ 2020ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟನ್ ವಿಫರ್ಟಿಸುವ ಮತ್ತೊಂದು ಕೆಣ್ಣಿ ಲೀಫ್-ಬ್ರಾಂಚ್ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಕ್ಯೂಟಿನೇಸ್ (Leaf-branch Compost Cutinase -LCC) ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಕೆಣ್ಣಿದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಕೆಣ್ಣಿವು ಒಂದು ಟನ್ ಪಟ್ಟ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಕೇವಲ 10 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡೆ 90ರಪ್ಪು ವಿಫರ್ಟಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆದಿದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಭಾರತದ ಗ್ರೇಟರ್ ನೋಯಿಡ ಶಿವನಾಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಾಫಿ ಬಟ್ಟಲು, ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಪ್ರೈಸಿಂಗ್ ಮೆಟೆರಿಯಲ್, ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪಾಲಿಸ್ಟ್ರೇನ್ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ವಿಫರ್ಟಿಸುವ ಎಸ್‌ಗ್ರೋ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯೋ ಸಿಬಿರಿಕ್ ಡಿಆರ್ 11 ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಗ್ರೋ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯೋ ಸಿಬಿರಿಕ್ ಡಿಆರ್ 14 (Exiguobacteriumsibiricum strain DR 11 and Exiguobacteriumundae strain DR14) ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಪಡ್ಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಿಸರ ಮಾಲ್ಯಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್- ಪಾಲಿಯೋಥೈನ್ (ಪಿಯೆ). ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಟನ್ ಪಿಯೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದ್ದು, ಅದರಿಂದ ಸ್ವೋಚ್ ಶೊಸ್, ನ್ಯಾಷನ್ಸ್, ಸ್ಪ್ರೋ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮನರೂಚಕ್ರೀಯವಾಗಿ ಹೊಸ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಆಗದಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತವೆ. 2020ರಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪಾಲಿಯೋಥೈನ್ ಹೂಳುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮಣಿನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅದನ್ನು ವಿಫರ್ಟಿಸುವಂತಹ ಸ್ಯಾಡೋಮೋನಾಸ್ ಎಸೋಪಿ (Pseudomonas sp) ಎಂಬ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯೋ ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಇಂದು ಹಲವಾರು ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯೋ ಪ್ರಭೇದಗಳು, ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳು, ವ್ಯಾಕ್ಸ್ ವರ್ಫ್ (Wax

worms) ముంతాద సూక్ష్మజీవిగళు హలవారు విధద ప్లాస్టిక్ గళన్ను జ్యోవికవాగి విఫ్టటిసువ సామాధ్యం హొందిరువుదు తిథిదుబందిద. ఉదాహరణశస్తగి: పాలివిధలీనా విఫ్టటిసువ బ్యాక్టీరియగళాద రొడోకోకసోరుబమ్మ, బెంబుబాసిలస్ బోస్ఫ్లెన్నిస్ మత్తు తిలింద్ర పేనిసిలియమ్ సింట్లిసిప్పిమ్మ; పాలిక్కాప్లెల్లాక్సోస్ విఫ్టటిసువ బ్యాక్టీరిగళాద అల్లూలిజెన్స్ ఫేకాలిస్, క్లోస్ట్రిడియమ్ బోటు అనమ్మ మత్తు తిలింద్ర ఘోసారియమ్మ; పాలివిన్నోల్ కేన్వీర్చైడ్ విఫ్టటిసువ బ్యాక్టీరియ స్క్రెంచోమోనాస్ మటడా, ఇత్తాది. ఇవుగళల్లి కేలవన్నాదరూ జిమ్మోగిక ప్రమాణదల్లి కృషిమాడి, అప్ప స్ట్రీసువ కిణ్వగళన్ను బేప్రాడిసి, ప్లాస్టిక్ తాజ్జుగళోందిగె బేరసి, ప్లాస్టిక్ న్ను వానోమార్ మూలఘటకగళాగి విఫ్టటిసి, అనంతర ఆ మానోమరోగళన్నో ఒళసి హోస ప్లాస్టిక్ ఉత్పాదనేయల్లి ఉపయోగిసువ పట్టయుళికే ఇంధనద ప్రమాణ కడిమెయాగువుదల్లదే, ప్లాస్టిక్ తాజ్జువన్నూ నియంత్రిసబముదు ఎందు తజ్ఞరు లేక్కణాకిదద్దరే. అంతవ ఒందు వ్యవస్థేన్ను కేలవే విఫ్టటిసువ పాలివిధలీనా సిద్ధవాగిబముదెందు అవర అభిప్రాయ.

କୃଷ୍ଣାର୍ଥ ତମ୍ଭାରକେ

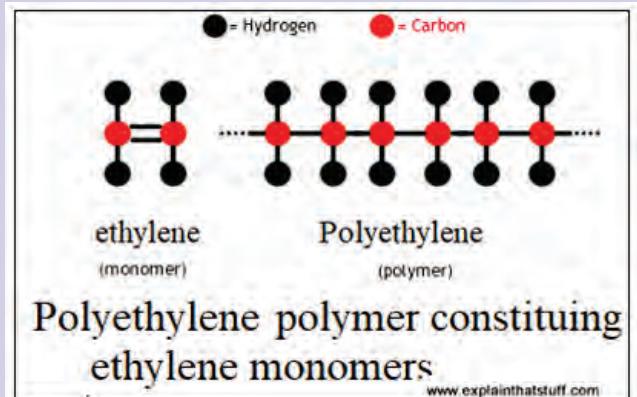
ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಎಂಬುದು ಒಂದೇ ಅಥವಾ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಹೈಡ್ರೋಕಾರ್ಬನ್‌ನ್ ಫೋಟಿಕ್‌ಗಳು, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗುವಂತೆ, ಸರಪಳಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದರೊಡನೊಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ, ಉನ್ನತ ಅನುಶೂಲಿಕದ ವಸ್ತುಗಳು. ಹೀಗೆ ಜೋಡಣೆಯಾಗುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹೈಡ್ರೋಕಾರ್ಬನ್‌ನ್ ಫೋಟಿಕ್‌ಗಳಿಗೆ ‘ಮಾನೊಮುರ್’ಗಳಿಂದು ಹೇಸರು.

ప్లాస్టిక్ తయారికేయల్లి బళసువ మూలవస్తే పటేయిళికే ఇంధన- ప్రముఖవాగి కచ్చాతైల, న్యేసిఫిక అనిల హాగూ స్వల్పమట్టిగే కల్దిద్దలు. కచ్చాతైల ఎంబుదు ఘన, ద్రవ హాగూ అనిల రూపద హలవారు హృదేశ్వోకాబ్జనోగళ మిత్రాలి. మొదలు కచ్చాతైలవన్ను కులుమెయల్లి కాయిసి అనంతర ఒట్టికరిసువుదరింద అదరల్నిన ఘటకగళన్ను ఆవుగళ కుదిబిందు హాగూ తూకగళిగే అనుగుణవాగి బేప్పడిసలాగుతేదే. హిగే బేప్పటి అనిల రూపద ఈథేనో, మొరపేనో, బ్లౌటేనో హాగూ ద్రవరూపద న్యాష్ట (ఇదు హలవు హృదేశ్వోకాబ్జనోగళ మిత్రాలి) ఇవుగళన్ను అత్యంత ఒత్తద మత్తు లుష్టదల్లి క్రియావధకగళిందిగే బెరసి 'క్లోరింగ్' ఎంబ సంస్కరణకే బళపడిసిదాగ హోరబరువ ఎధిలీనో, మొరుపిలీనో, బ్లూటలీనో ముంతాద ఘటకగళే ప్లాస్టిక్ తయారికేగే బళసలాగువ మానొమర్గాలు.

ఈ మానోమరాగళన్న నిదిష్ట అనుక్రమదల్లి ఒందహార్థందు కొడిసి, విధవిధవాద బృహతో అణుతూకద పాలిమరాగళన్న తయారిసుత్తారే. అవుగణి 'ప్లాస్టిక్ రెసినో'గళందు హసరు. ప్లాస్టిక్ లుతూదనా కేంద్రగళల్లి ప్లాస్టిక్

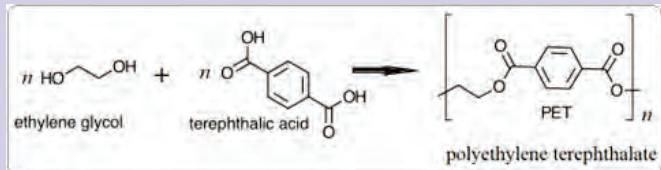
ರೆಸಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸುಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ದೃಢತೆ, ಬಣಿ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಂಕಲ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ (Additives) ಬೆರಸಿ, ಕರಗಿಸಿ ಅಚ್ಚು, ಉತ್ಪಾಟನೆ (Moulding) ಮುಂತಾದ ಶೈಯೆಗಳಿಂದ ವಿವಿಧ ವಸುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ವರಾನೋವರ್‌ಗಳು, ಅವುಗಳ ಜೋಡಣಣಿಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣತೆ ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ವಿಧದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ

සිංහ 2. ගඩඟනේ මාන්දෝපරුග සීඛයෙකීයියං පුද හාපු ගඩඟනේ.

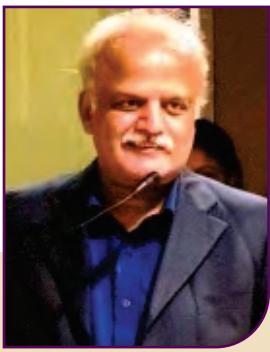
ಪೊಲಿ ಎಥಿಲೀನ್ ಎಂಬುದು ಎಥಿಲೀನ್ ಮಾನೊಮರ್ಗಳ ಜೋಡಣೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್. ಮತ್ತೊಂದು ಅತ್ಯಂತ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಲಿ ಎಥಿಲೀನ್ ಟೆರೆಫ್ಟ್ರೇಟ್ (Polyethylene terephthalate PET- ಪೆಟ್). ಎಥಿಲೀನ್ ಗ್ಲೈಕಾಲ್ (EG) ಮತ್ತು ಟೆರೆಫ್ತಾಲಿಕ್ ಆಸಿಡ್ (TPA) ಎಂಬ ಮಾನೊಮರ್ಗಳ ಜೋಡಣೆಗಳಿಂದಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೃಡೆನ್ಸಿಟಿ ಹಾಲಿ ಎಥಿಲೀನ್, ಲೋಡೆನ್ಸಿಟಿ ಹಾಲಿ ಎಥಿಲೀನ್, ಹಾಲಿ ಪ್ಲೋಪಿಲೀನ್, ಹಾಲಿ ಎಸ್ಟರ್ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಬಗೆಯ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲವೇ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಮಾನೊಮರ್ಗಳೂ ಕಚ್ಚಾತ್ಯಲದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಪ್ರಾರ್ಥಕಗಳು.

జిత్త 3. ఎథిఅనెగ్గికాలు మత్తు పేరేఫ్యూఅఱ ఆసిద్ద మానవముమోగొళ జీవిడజేయిందాద హాల ఎథిఅనె పేరేఫ్యూలేట్.

,ನಂ. 304, I-ಬ್ಲ್ಯಾಕ್, ಮಂತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೈನ್‌ ಅವಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ, ಡಾ. ವಿಶ್ವವರ್ದಿನರ್ಮಾಜರ್, ಜ.ಹಂತ್.ಕೆ. ಮಾರನೇ ಹಂತೆ,

ಬೆಂಗಳೂರು- 560061
mssmurthyb104@gmail.com

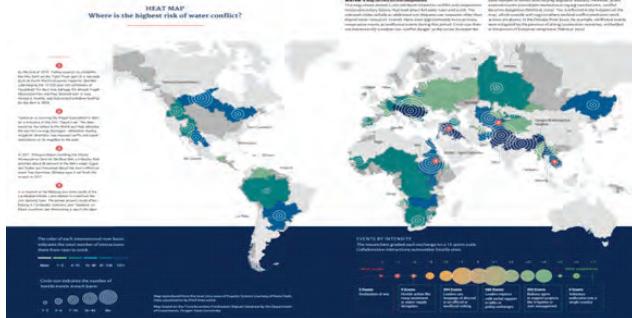
జల వివాద మత్తు అధ్యసిక తంత్రజ్ఞాన

ಡಾ. ಉದಯ್ ಶಂಕರ್ ಕುಣಿತ್

“ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಗಳು ನೆಡೆದರೆ, ಅವು ನೀರಿಗಾಗಿ ನೆಡೆದ ಯುದ್ಧಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ” ಎಂದು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾಚಿ ಮಹಾಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಹಾನಗರಗಳು ಬೆಳೆಯತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹವಾಮಾನ ವ್ಯವರೀತ್ಯೆ, ನಿರಂತರ ಅರಣ್ಯ ನಾಶ, ಮತ್ತೆಯ ಕೊರತೆ, ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಒತ್ತುವರಿ, ಕಲುಷಿತವಾಗುತ್ತಿರುವ ನದಿಗಳು, ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿರುವ ಭೂಸವಕಳಿಕೆ, ಅನಧಿಕೃತ ಅಧ್ಯವಾ ಅವ್ಯೇಚ್ಛಾನಿಕವಾಗಿ ಅಂತರಜಲದ ಬಳಕೆ, ಪರಿಸರ ಮಾಲೀನ್ಯ, ಅಕ್ರಮ ಗಣರಾಜ್ಯ, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಮೇರಿಕಾ, ಜರ್ಮನಿ, ಸಿಂಗಾಪುರ, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ದೇಶದ ಜನರು, ಅಥವಿನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿ, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲವಿವಾದ, ದೇಶಿಯ ಮತ್ತು ನಗರ ಕೇಂದ್ರಿತ ಜಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ, ಮಹದಾಯಿ, ಕಾವೇರಿ ಮೊದಲಾದ ಜಲವಿವಾದಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತು ತ್ರಿಭೂವನಲಾಗಳ ನಡೆಸಿರುವ ಕಾನೂನು ಹೋರಾಟದ ಜೊತೆಗೆ, ರಾಜ್ಯದ ವಾದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಇಂತಹ ಅಧ್ಯನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಣಿತರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಜಲವಿವಾದಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು ಚಿರಿತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಜಲ ಹಂಚಿಕೆ ಕುರಿತು ವಿಶ್ವದ ವಿವಿಧ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆದಿರುವ ವಿವಾದಗಳು, ನೀರಿನ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ನೀರಿಗಾಗಿ ಯುದ್ಧಗಳ ನಡೆಯಬಹುದಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವ ಭೂಪಟವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ವಿಶ್ವಾದಂತ್ಯ 235 ನದಿ ಪಾತ್ರಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ತಜ್ಜರು, ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿದಾರೆ. ನಂತರ

ముంబరువ దినగళల్లి ఈ నది పాత్రద జనరు అతివ్యప్తి అనావ్యప్తి, ప్రకృతి విశోచ మొదలాద పరిస్థితియల్లి, ఎదురిసబముదాద నీరిన కోరతెయన్న తిళియలు అధునిక మాహితి తంత్రజ్ఞాన బళసి అధ్యయన మాడిద్దారే. అవరు నీడిరువ వరదియన్న విశ్వబ్యాంకో ప్రకటిసిదే. నీరు హంచికే, నీరు నివచహణే, అంతెజల మరుపూరణ మొదలాద సమస్యల పరిహారకాగి అధునిక తంత్రజ్ఞాన మత్తు సమగ్ర కాయుయోజనెయన్న జారిగే తరదే హోదరే, 2050ర వేళిగే నీరిన సమస్య మత్తుష్ట భీళక్రమాగలిదే మత్తు వితేషపాగి జీనా, భారత హాగూ అనేక అభివృద్ధితీల రాష్ట్రగళల్లి కృషి జటువచికి మత్తు ఆధిక పరిస్థితియ మేలి తీవ్ర పరిణామవాగలిదే ఎందు తెజ్జరు ఎచ్చరిసిద్దారే.

ಕೋಡುಗಳ ನಿ

ଅଛିକୁଦ ଏରତ୍ତୁ ଦେଶଗଭ ନାହିଁବେ ଜୀବ୍ଦ
ଜଲବିଷାଦଚନ୍ଦ୍ର ବଗେହରିଲୁ ସମ୍ମା ଜଳ ନିଷ୍ଠାହଣେ ଘୃଷ୍ଣେ
ହେବେ ବଳସଲାଗୁତିଦେ ଏଠମୁ ତିଳିଯୋଇ.

ಕೋಮತಿ ನದಿಯ ದಡ್ಡಣ ಆಪ್ಪಿಕಾದಲ್ಲಿ 11,209 ಚಡರ ಕಲ್ಲೋಮೀಟರ್ ಜಲಾನಯನ ಪದೇಶ ಮತ್ತು ಉಗಮ ಸಾಫನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ದಡ್ಡಣ ಆಪ್ಪಿಕಾ, ಸ್ವಾಜೀಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನದಿ, ನಂತರ ಮೊಚಾಂಬಿಕ್ ದೇಶದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರೋಕೋಡ್‌ಲ್ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. 1962ರಿಂದ 1998ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಮೊಂಬಾಕ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ 5 ಅಣೆಕಟ್ಟು, ದಡ್ಡಣ ಆಪ್ಪಿಕಾದಲ್ಲಿ 3 ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಜೀಲ್ಯಾಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ 2 ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ದಡ್ಡಣ ಆಪ್ಪಿಕಾ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಜೀಲ್ಯಾಂಡ್ ನಡುವೆ ಈ ನದಿಯ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಕುರಿತು 1948ರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದವಿದ್ದರೂ, ಮೂರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಿಂದಾಗಿ ದಡ್ಡಣ ಆಪ್ಪಿಕಾ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಜೀಲ್ಯಾಂಡ್ ನಡುವೆ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಕುರಿತು ವಿವಾದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಹೊನೆಗೆ 1992ರಲ್ಲಿ ಕೋಮತಿ ನದಿ

ಕೊಳ್ಳದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತು ಹೊಸ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ದಚ್ಚಿನ ಆಪ್ತಿಕಾ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಜೀಲ್ಯಾಂಡ್ ಸಹಿ ಹಾಕಿದವು. 1993ರಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೋಮತಿ ನದಿ ಕೊಳ್ಳಿ ಜಲ ಮಂಡಳಿ ಸಾಫ್ತವನೆಯಾಯಿತು. 1992ರ ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ, ಕೋಮತಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ 250.9 ದಶಲಕ್ಷ ಕ್ಯಾಬಿಕ್ ಮೀಟರ್‌ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ದಚ್ಚಿನ ಆಪ್ತಿಕಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 332 ದಶಲಕ್ಷ ಕ್ಯಾಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಸ್ವಾಜೀಲ್ಯಾಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಹೊಸ ಜಲಾಶಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಮತಿ ನದಿ ಕೊಳ್ಳಿ ನೀರು ಮಾಪನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆ 1998ರಿಂದ ಪೂರ್ಣಭವಾಯಿತು.

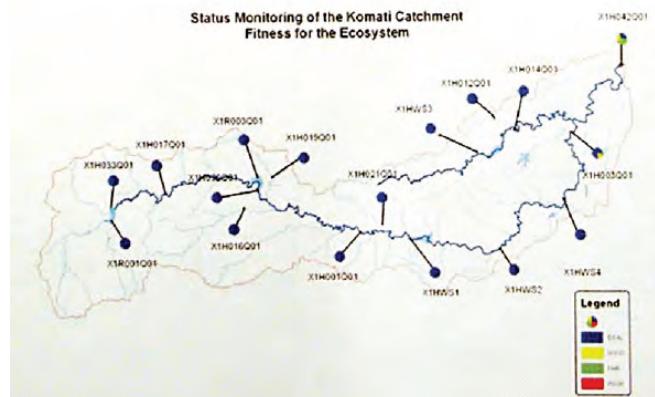
ಇತ್ತಲ್ಲಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಜಾಲ ಯೋಜನೆಯ ನಕ್ಷೆ

ನದಿ ಕಣಿವೆಯ ವ್ಯಜಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ದೊರೆತ ಮಾಹಿತಿ, ದೂರಸಂಪರ್ವದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿ ನಡೆಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಅಧುನಿಕ ಜಿ.ಎ.ಎಸ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ, ಸಮಗ್ರ ಕೋಮತಿ ನದಿ ಕಣಿವೆ ಜಲ ಯೋಜನೆಯ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ, ನದಿ ಪಾತ್ರ, ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, ಅಣಕಟ್ಟಗಳು, ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಹಿಂಗೆ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ನಕ್ಷೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಈ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ನಕ್ಷೆ ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ, ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಜಲಾಶಯಗಳು, ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ನದಿ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಜಲಾಶಯಗಳ ವಿವರಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಇದೆ.

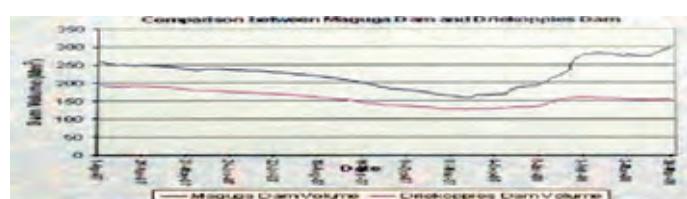
ಇತ್ತಲ್ಲಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹರಿಷ್ಮೇಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ರೂಪೀಕರಣದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ನದಿಯ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ವೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಅಧುನಿಕ ದೇಶ ಲಾಗರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಜಲ ಯೋಜನೆಯಿಂದಾಗಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗಿರಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ವಿಶೇಷಣ ಮಾಡಲು ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ನದಿಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರು ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜೀವ ಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಆ ನೀರು ಬಳಸದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಉದ್ದೇಶ ತ್ವಾಜ್ಞ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಯವಾದರೂ, ತಕ್ಷಣವೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ವಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತಲ್ಲಿನ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಕೋಮತಿ ನದಿಯ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ತಾಪಮಾನ, ನೀರಿನ ತೇವಾಂಶ, ಮಳೆಯಾದಾಗ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ, ಭೂಮಿ ಕುಸಿತೆ/ಸವಕಳಿ, ನದಿ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಾಗಬಹುದಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, ಪ್ರಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿ, ಹಿಂಗೆ ಅನೇಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅಧುನಿಕ ದೇಶ ಲಾಗರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಜಿ.ಎ.ಎಸ್ ತಂತ್ರಾಂಶ ಬಳಸಿದ ನಕ್ಷೆಯ ಜೊತೆ ಬಳಸಿದಾಗ, ಸಮಗ್ರ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರಣ ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತಲ್ಲಿನ ಜಲಾಶಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಹಿತಿ ಯೋಜನೆ

ಎರಡೂ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜಲಾಶಯಗಳ ಒಳಹರಿವು ಮತ್ತು ಹೊರಹರಿವು, ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು

ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾಪನ ಮಾಡಿ, ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಅಥವಿಕ ಡೇಟಾ ಲಾಗ್‌ಗಳು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೋಬೈಲ್‌ಗಳು, ಫೋನ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ರೊ ಮೊದಲಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಎರಡೂ ಜಲಾಶಯಗಳಿಗೆ ದೊರೆತ ನೀರು, ಬಳಕೆಯಾದ ನೀರು ಮತ್ತು ವ್ಯಧಿವಾದ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಳೆಯ ಕೊರತೆಯಾದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಕುರಿತು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬರಲು ಈ ಮಾಹಿತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ನೀರು ಅಗತ್ಯವೇನಿದೆ, ನೀರು ಎಷ್ಟು ಲಭ್ಯವಿದೆ, ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಹೇಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಲೇಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಡಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. (ಈಗ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅನೆಲೆಟಿಕ್ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ, ಹವಾಮಾನ ಮಾಹಿತಿ, ಉಪಗ್ರಹ ಮಾಹಿತಿ, ಮಳೆ ಮಾಹಿತಿ, ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ದೊರೆಯಬಹುದು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರವರ್ಗಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯೆಂಂಂಟಾಗ ಬಹುದು ಎಂದು ಮಂಬಿತವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯ ಬಹುದಾಗಿದೆ.)

ಪ್ರತಿವರ್ಷ, ಜಲಯೋಜನೆಯ ಮಂಡಳಿಯು, ಜಲ ಯೋಜನೆಯ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿ, ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ತಗುಲಿದ ವೆಚ್ಚ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಿಟ್ಟಂಡಿಯ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕುರಿತು ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞರ ಜೋತೆ ಮಂಡಳಿಯು ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದೆ.

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಮತಿ ನದಿ ಕಣಿಕೆ ಪ್ರದೇಶವೂ ಒಂದು ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವ ದಾಖಿಲೆ ಆಫ್ರಿಕಾ ದೇಶ, ಅರಸೋತ್ತಿಗೆ ಇರುವ ಸ್ವಾಜೀಲ್ಯಾಂಡ್ ದೇಶ ಕೋಮತಿ ನದಿ ಕುರಿತು ವಿವಾದವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಎರಡೂ ದೇಶಗಳೂ ಜೋತೆಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅಥವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕೊಡುಗೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ನದಿ ಮೂಲದಿಂದ, ನದಿಯ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ, ನದಿಯ ಪಾತ್ರ, ಜಲಾಶಯಗಳು, ಚೆಕ್ ಡ್ಯಾಂಗಳು, ಬ್ಯಾರೆಜುಗಳು, ನೀರಿನ ಕಾಲುವೆಗಳು, ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೀರು, ನೀರಿನ ಹರಿವಿನ ಪ್ರಮಾಣ, ಹಾಳಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ವ್ಯಾಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಬಳಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ ದೂರ ಸಂವೇದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವೂ ಒಂದು. ದೂರ ಸಂವೇದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಆರ್.ಎಸ್.), ಜಿಯೋಗ್ಲಾಫಿಕ್ ಕ್ಲಾಇನ್‌ಮ್ಯಾಶ್‌ಶನ್ (ಜಿ.ಎ.ಎಸ್.) ಮತ್ತು ಗ್ಲೋಬಲ್ ಪ್ರೋಸಿಸನಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ (ಜಿ.ಎ.ಎಸ್.) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಈ ರೀತಿಯ ನೀರು ವಾಪನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿದೆ.

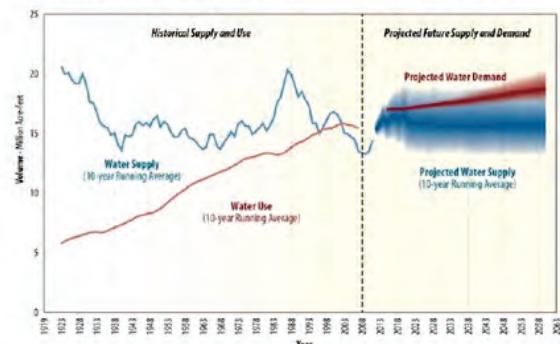
ಹೀಗೆ ನದಿಯ ನೀರು ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಹರಿವಿನ ಮಾಪನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಅತಿವೃಷಿ, ಅನಾವೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ,

ನೀರಿನ ಹರಿವು ಎಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ವಿವಾದಗಳು, ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಕೈಗೆ, ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯಲು ಬಳಸಲು ಇರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆ, ಮಳೆಯ ವ್ಯತ್ಯಯ, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ, ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯವ ನೀರು, ನೀರಿನ ಹರಿವಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ವ್ಯತ್ಯಂಗವಾಗಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕಾವೇರಿ, ಕೃಷ್ಣಾ, ಮಹಾದಾಯಿ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷ 2025ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವರ್ಷ 2050ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಲಭ್ಯವಿರಬಹುದು, ನೀರಿನ ಹರಿವಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟು ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಈಗಲೇ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

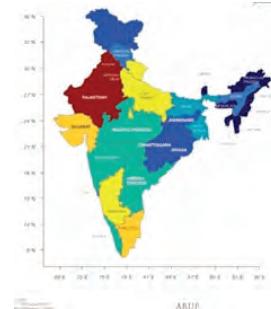
ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಷ 2060ರವರೆಗೆ ಹೇಗೆ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ದೂರ ಸಂವೇದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿ ಪಡೆದ ಮಾಹಿತಿ ಹೀಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ, ವರ್ಷ 2060ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಕುಡಿಯವ ನೀರು ಮತ್ತು ಕೈಗೆ ನೀರು ನೀಡಲು ತೀವ್ರ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ರಾಜ್ಯ ಎದುರಿಸಲಿದೆ.

Historical Supply and Use¹ and Projected Future Colorado River Basin Water Supply and Demand¹

¹ Water use and demand include Mexico's allotment and losses such as those due to reservoir evaporation, native vegetation, and operational inefficiencies.

ಇಂತಹ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಜೀನಾ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಈಗಳಿಂದ ಜಲಸಂಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಆಫ್ರಿಕಾ ದೇಶಗಳ ಪ್ರಮುಖ ನದಿ ಮತ್ತು ಜಲಮೂಲಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನದಿಯ ನೀರು, ಅಂತರಜಲದ ಅವ್ಯಾಜ್ಞಾನಿಕ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಈ ದೇಶಗಳು ಕೂಡಾ ತೀವ್ರ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿರುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ನೀಗಲು, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವರ್ಗಾಣದಲ್ಲಿ ಅಂತರಜಲದ ಅವ್ಯಾಜ್ಞಾನಿಕ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದೆ. ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಪೂರಣವಾಗದಿರುವಲ್ಲಿ, ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅಂತರ್ಜಲ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ದೀಪ್ತಿ ಕಾಲಿನ ಪರಿಣಾಮವಾಗಳನ್ನು ಜನರು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

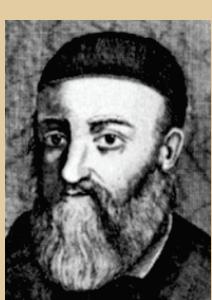
ಮಹಡಾಯಿಯ ಕಳಸಾ-ಬಂಡೂರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ನೇರಿರುತ್ತಿರುವ ಆಷ್ಟೇಪಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದಾಗಿದೆ. 2010ರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಜಲಮೂಲಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಎರಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ನಾಶ ಕುರಿತ ಲಭ್ಯವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಹೀಗಿದೆ.

ಈಗ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಳಸ-ಬಂಡೂರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಪರಿಸರ ಹಾನಿಯಾದರೆ, ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಗುರುತಿಸಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕಳಸ-ಬಂಡೂರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ತನಗೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಲಿದೆ ಎನ್ನುವ ಆತಂಕ ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇದರೆ, ಗೋವಾ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧಿಕರಣಗೊಳಿಸಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಫಟಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಿಂಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಫಟಕಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಆ ದೇಶದ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಘೋರ್ಮಸುತ್ತಿದೆ.

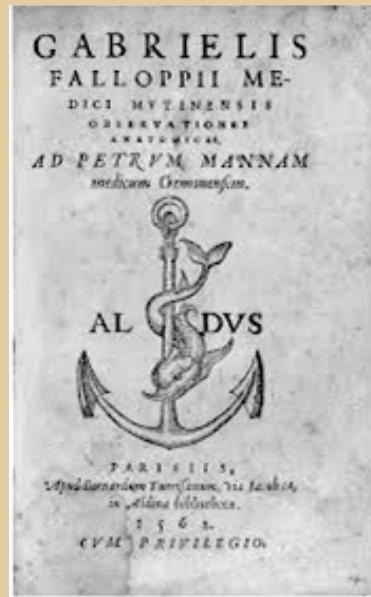
ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಜ್ಞ - ಆಣಫಿಲಿಯಲ್ ಬಂಟೆಂಜಿಂಟ್ ಮತ್ತು ಸೈಬರ್ ಪುರಕ್ಕೆ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಅನುಭಾವ
upuranik@gmail.com

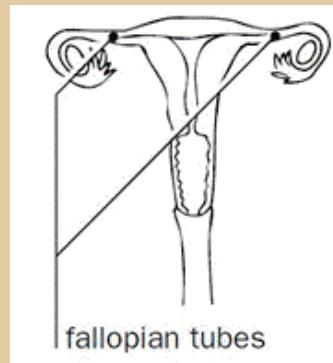
ಫೆಲೊಪಿಯನ್

ಫೆಲೊಪಿಯನ್ 16ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಪಾಡೋದಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಸರಾಂತ ಶರೀರ ರಚನಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಗ್ರೇಬಿಯಲ್ ಫೆಲೊಪಿಯನ್ ಅಪ್ರತಿಮೆ ಮೇಧಾವಿ. ಆತ ಸೀಯರಲ್ಲಿ ಅಂಡಕೋಶ, ಅಂಡನಾಳಗಳ ವೀವರಣೆ ನೀಡಿದೆ. ಆ ನಾಳಗಳಿಗೆ ಆತನ ಹೆಸರನ್ನೇ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆತ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿನ ಅರಸುತ್ತು ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಕಪಾಲದ

ನರಗಳಾದ ತ್ರೀಷಳ, ಶ್ರೋತ್ರ ಮತ್ತು ನಾಲಗೆ- ಗಂಟಲು ನರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ ಮೊದಲಿಗೆ. ಹೆಸರಾಂತ ಶರೀರ ರಚನಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾದ ಆಂದ್ರೀ ವೆಸಾಲಿಯಸ್‌ನ ತ್ರೀತಿಪಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನಾಗಿದ್ದ ಗೇಬ್ರಿಯಲ್ ಕಿವಿ-ಗಂಟಲು ಮಧ್ಯದ ಸಂಪರ್ಕ ನಾಳದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಗೇಬ್ರಿಯಲ್ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರವ್ಯಾದಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರಿದೆ. ಆತ ತನ್ನ ಗುರು ಆಂದ್ರೀ ವೆಸಾಲಿಯಸ್ ನಿಗ್ರಂಥಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪಾಡೋಆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಶರೀರ ರಚನಾ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾದೆ. ಆತ ತನ್ನ 39ನೇ ವರುಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಧನ ಹೊಂದಿದೆ.

Observationes anatomicae"

ಅಂಡನಾಳಗಳು

ತವಿಯಿಂದ ಅರಹತ್ತು ಕಾಲುವೆ

ಕಾರ್ಡಿಸೆಪ್ಸ್: ಅದ್ಯತ ಜಿಷ್ಣಿಲೀಯ ಶಿಲಂಥ್ರು

ಡಾ. ಎಂ. ಹಿಮಂತ

ಮೊಕ್ಕೆ ಜೀವಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಶಿಲಂಥ್ರುಗಳು ವಿಶೇಷವಾದ ಜೀವಿಗಳು.

ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ನೆಲದಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ತ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶಿಲಂಥ್ರುಗಳು ಮಾಡಿ ಜೀವಿಕ ಭೂರಿಸಾಯನ ಚಕ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ವಿವಿಧ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣಸುವ ಮೂಕಿ ಜೀವಿಗಳು (Saprotrophs), ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾರಕಗಳು (Pathogens) ಮತ್ತು ಇತರೆ ಜೀವಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ಬದುಕುವ ಸಹಚೀವಿಗಳಾಗಿ (Symbionts) ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಿಲಂಥ್ರುಗಳನ್ನು ಮದ್ದ, ಬ್ರೆಡ್, ಜೀಸ್, ಕೆಣ್ಣಾಗಳು, ಪ್ರತಿಜೀವಕ (Antibiotics) ಮುಂತಾದವುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಯ್ದ ಕೆಲವು ಶಿಲಂಥ್ರುಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಟಿನಾಯುಕ್ತ ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ಅಣಬೆಗಳನ್ನು ಜಿಷ್ಣಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಶಿಲಂಥ್ರುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಸ್ಯರೋಗಕಾರಕಗಳೊಂದು ಕುಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಹಲವಾರು ಪ್ರಭೇದಗಳು ಕೆಣಿಬಂಧಕಗಳಾಗಿವೆ.

ಅಣಬೆಕ್ಕು ಶಿಲಂಥ್ರುಗಳು:

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾಗಿರುವ ಒಟ್ಟು 50 ಕ್ರೂ ಹೆಚ್ಚು ಶಿಲಂಥ್ರು ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಕೆಣಿಬಂಧಕ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸದಸ್ಯನೆಂದರೆ ಕಾರ್ಡಿಸೆಪ್ಸ್ (Cordyceps) ಎಂಬ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಅದ್ಯತ ಶಿಲಂಥ್ರು. ಈ ರೀತಿಯ ಶಿಲಂಥ್ರುಗಳು ದುಂಬಿ, ಮಿಡತೆ, ಚಿಟ್ಟೆ, ಪತೆಂಗ, ಸೂಳೆ, ಕಣಜ, ಜೀಡ ಮುಂತಾದ ಕೀಟಗಳ ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುವು. ಇದು ಕೀಟಗಳ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸವಾದ ಒಂದು ಜೀವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ರಮ (Biological control). ಇಂತಹ ಶಿಲಂಥ್ರುಗಳನ್ನು ಕೆಣಿರೋಗಕಾರಕ ಶಿಲಂಥ್ರುಗಳೊಂದು (Entomopathogenic fungi) ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಶಿಲಂಥ್ರುಗಳು ಲೆಪಿಡಾರಿಯಾ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕೀಟಗಳ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿಯಿಡುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಶಿಲಂಥ್ರುಗಳನ್ನು ಕೈಫಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಜೀವಿಕಕೀಟನಾಶಕವಾಗಿ (Biopesticide) ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಂದಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.

ಚಿತ್ರ 1 : ಕಾರ್ಡಿಸೆಪ್ಸ್ ಶಿಲಂಥ್ರು (a) ಕೀಟದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ವಾಯಿಸಿ ಮಿಮ್ಯಾಯನಾಗಿಸಿರುವುದು (b) ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಕೀಟದ ದೇಹದಿಂದ ಅದರ ಹಣ್ಣಿನ ದೇಹ (Fruit body) ಮಟ್ಟಿರುವುದು (c) ಜೀವಿಕತಂತ್ರಜ್ಞನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿರುವುದು.

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: ಮೊಲ್ಲಾಕ್ರೀಸ್

ಕಾರ್ಡಿಸೆಪ್ಸ್ ಜಿಷ್ಣಾಕ್ರಮ : ಇದರ ಜೀವನಚಕ್ರ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಗಾಳಿಯಿಂದ ಬರುವ ಕಾರ್ಡಿಸೆಪ್ಸ್ ನ ಬೀಜಕಣಗಳು ತಮ್ಮ ಅತಿಥೀಯ ಕೀಟಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಸೋಂಕು ತಗಲಿದ ಕೀಟಗಳು ಜಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಶಿರಸುತ್ತಿ ಅಥವಾ ಜಳಿನಿದ್ದೆ (Hibernation)ಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತವೆ. ಸೋಂಕಿತ ಕೀಟದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಿಲಂಥ್ರುದ ದಾರದಂತಿರುವ ಎಳೆಗಳು ಬೆಳೆದು ಕೀಟದ ದೇಹವನ್ನು ಮಿಮ್ಯಾಯಾಗಿಸುತ್ತವೆ (ಚಿತ್ರ-1a) (ಈಜಿಪ್ಪೊನಲ್ಲಿ ಮಾನವವನ ಮೃತದೇಹವನ್ನು ಕೆಡದಂತೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮಿಮ್ಯಾಯಿಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ). ನಂತರ 15 ರಿಂದ 20 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಂಕಿತ ಕೀಟವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆವರಿಸುವ ಶಿಲಂಥ್ರುವು ಅದರ ಮೆದುಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ನಡೆಯಲಾಗದ ಕೀಟಗಳ ದೇಹದಿಂದ ಶಿಲಂಥ್ರುದ ಹಣ್ಣಿನ ದೇಹ (Fruit body) ಮಟ್ಟಿತ್ತದೆ (ಚಿತ್ರ-1b). ಭಾರತೀಯರು ಇದಕ್ಕೆ ಕೀಡ-ಜಡ (ಕೀಟ-ಮೂಲಿಕೆ) ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಕೀಟದಿಂದ ಮೂಡುವ ಸಸ್ಯವೆಂಬ ಅರ್ಥಕೊಡುತ್ತದೆ. ಜೀನಾ, ಜಪಾನ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದೇ ಅರ್ಥ ಬರುವ ಹೆಸರುಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಕಾರ್ಡಿಸೆಪ್ಸ್ ಜಿಷ್ಣಾಯಾಗಳು : ಕಾರ್ಡಿಸೆಪ್ಸ್ ಶಿಲಂಥ್ರುವನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಜೀವಿಯ ಜಿಷ್ಣಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿತ್ತು. ಹಿಮಾಲಯ ಪರವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತ, ನೇಪಾಳ, ಚೀನಾ, ಭೂತಾನ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಈ ವಿಶೇಷ ಶಿಲಂಥ್ರುವನ್ನು ಈಗ ಜಿಷ್ಣಾಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಜಾತಿಯ ಶಿಲಂಥ್ರುಗಳು ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯಿದೆ. ಈ ಶಿಲಂಥ್ರುವನ್ನು ಹೃದಯ, ಪಿತ್ತಕೋಶ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರಕೋಶ

ಸಂಬಂಧಿ ಕಾಹಿಲೆಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರು ಇದನ್ನು ಕಾಡಿನಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಗೃಹಿಸಿ ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅಂದಾಜು 60 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಕಾಡಿಸೆಪ್ಪು ಶಿಲೀಂದ್ರವನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜೈವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಟ-ಮ್ಯಾತ ಶಿಲೀಂದ್ರವನ್ನು ಅಥವಾ ಬರೀ ಶಿಲೀಂದ್ರದಿಂದ ಪಡೆದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು

ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಡಿಸೆಪ್ಪು ಮಿಲಿಟಾರಿಸ್ ಎಂಬ ಪ್ರಭೇದವನ್ನು ಜೈವಧಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಿಲೀಂದ್ರದಲ್ಲಿನ ಜೈವಧಿಯ ಗುಣಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಿದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 1).

ಕೋಷ್ಟಕ 1: ಕಾಡಿಸೆಪ್ಪು ಶಿಲೀಂದ್ರದ ಜೈವಧಿಯ ಗುಣಗಳು

ಶಿಲೀಂದ್ರದ ಭಾಗ/ಚಯಾಪಚಯ ಉತ್ಪನ್ನ	ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳು
ಹಣ್ಣನ ದೇಹ (ಶಿಲೀಂದ್ರದ ಜೀವಕಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಅಂಗ)	ಪಿತ್ತಕೋಶವನ್ನು ಸಂರಚಿಸುವುದು
ಬಹಿಜಾತ ಬಹುಶಕರ (Exopolysaccharides)	ದೇಹದ ಪ್ರತಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಿಕೆ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ನಿರೋಧಕ, ಆಂಟಿಆಫಿಡೆಂಟ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು
ಶಿಲೀಂದ್ರದ ಬಹುಶಕರಗಳು	ದೇಹದ ಪ್ರತಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಿಕೆ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ನಿರೋಧಕ, ಆಂಟಿಆಫಿಡೆಂಟ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಅಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮೂತ್ರಕೋಶ ರಕ್ಷಣೆ, ಕೊಲೆಸ್ಟಿರಾಲ್ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ.
ಕಾಡಿಸೆಪ್ಪಿನ್	ದೇಹದ ಪ್ರತಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಿಕೆ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ನಿರೋಧಕ, ಆಂಟಿಆಫಿಡೆಂಟ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಹೃದಯದ ರಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರತಿಜೀವಕ, ಮಧುಮೇಹ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಪಿತ್ತಕೋಶ ರಕ್ಷಣೆ.
ಅಡಿನೋಸಿನ್ ಮತ್ತು ಗೌನೋಸಿನ್	ದೇಹದ ಪ್ರತಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಿಕೆ, ಹೃದಯದ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ
ಕಾಡಿಸ್ ಮಿನ್	ಆಂಟಿಆಫಿಡೆಂಟ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಉರಿಯೂತ ತಡೆಯುವಿಕೆ
ಲೋವಸ್ಪಾಟಿನ್	ಕೊಲೆಸ್ಟಿರಾಲ್ ನಿಯಂತ್ರಣ
ಎರ್ಲಾಸ್ಪಿರಾಲ್, ಸ್ಟ್ರೆಟೊಸ್ಪಿರಾಲ್, ಕಾಡಿಸಿಮ್ಯೂಡ್ ಎ ಮತ್ತು ಬಿ	ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಜೀವಕೋಶಗಳ ಕೊಲ್ಲುವಿಕೆ, ವಿಟಮಿನ್-ಡಿ ಜೈವಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ, ಸ್ವರಕ್ಷಣಾ ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ
ಮ್ಯಾರಿಯೋಸಿನ್	ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮಧುಮೇಹ ನಿಯಂತ್ರಣ
ಮೆಲನಿನ್	ಆಂಟಿಆಫಿಡೆಂಟ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು
ಕಾಡಿಸ್ ಸ್ಯೂನಿನ್	ಉರಿಯೂತ ನಿರ್ವಹಣೆ
ಸ್ಯುಕೆಲ್ಲಸ್ಪೋರಿನ್	ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ
ಸ್ಯುಕೆಲ್ಲಪೆಪ್ಪುಡ್ರ್ಸ್	ಪ್ರತಿಜೀವಕ, ಕೇಟ ನಿರೋಧಕ ಮತ್ತು ಜೀವಕೋಶಗಳ ಕೊಲ್ಲುವಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು
ಪೆನ್ನೋಸ್ಪಾಟಿನ್	ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಅಡಿನೋಸಿನ್ ಡಿ ಅಮ್ಯೋಸ್ ಕಿಣ್ಣ ನಿರೋಧ
ಮುಲಿಟಾರ್ನೆನೊನ್	ಪ್ರತಿಜೀವಕ ಮತ್ತು ಜೀವಕೋಶ ಕೊಲ್ಲುವಿಕೆ.
ಪ್ರೂಮೋಸ್ಪಾರ್ನೆನೊನ್	ಇಸ್ಟ್ರೀನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ, ಮಧುಮೇಹ ನಿಯಂತ್ರಣ
ಫಾರಿನೊಸ್ಪಾನ್ಸ್	ಜೀವಕೋಶ ಕೊಲ್ಲುವಿಕೆ.
ಟಿಲುಸ್ಪೋರಿನ್	ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಪ್ರತಿಜೀವಕ, ಜೀವಕೋಶ ಕೊಲ್ಲುವಿಕೆ
ಸಿರಿನ್ ಪ್ರೂಟಿಯೇಸ್ ಕಿಣ್ಣ	ರಕ್ತ ಶುದ್ಧಿಕರಣಕ್ಕಾಗಿ
ಎಂಡೊ ಅಸಿಟ್ಯೇಲ್ ಗ್ರೂಕೋಸಮಿನಿಡ್ಸ್ ಕಿಣ್ಣ	ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳನ್ನು ಜೀವೋಸ್ ಸುವಿಕೆ

ಅಧಾರ: ವಿಜ್ಞಾನ ನಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಹಡೆದ ನಾರಾಂಶ

ಕಾಡೆ ಮಿನ್, ಲೊವ ಸ್ಟ್ರೋಟ್‌ನ್, ಎರ್ನೋಸ್ಟ್ರಾಲ್, ಮೈರಿಯೋಸಿನ್, ಮೆಲನಿನ್, ಪೆನ್ಸೋಸ್ಟ್ರೋಟ್‌ನ್, ಸ್ಪೇಕ್ಲೋಸ್ಟ್ರೋರಿನ್ ಮುಂತಾದ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಉರಿಯೂತ್ತ ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ದೇಹದ ಪ್ರತಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಿನ ಶೇಖರಣೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು, ಪ್ರತಿಜೀವಕಗಳಾಗಿ, ಮುಧುಮೇಹವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ಕಾನ್ಸರ್ ಜೀವಕೋಶಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ತಡೆಯಲು, ರಕ್ತ ಮುದ್ದಿಗಾಗಿ, ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಆರೋಗ್ಯ, ಪಿತ್ತಕೋಶದ ರಕ್ಷಣೆ ಮುಂತಾದವರ್ಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯಾಧಿಗಾಗಿಯೂ ಇದನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಶಿಲೀಂದ್ರುದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಬಹುಶಕ್ರಿಯ (ಪಾಲಿಸ್ಟ್ರೆಕ್ರೆಡ್) ಗಳನ್ನು ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಕಾನ್ಸರ್ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪಿತ್ತಕೋಶದ ಕಾನ್ಸರ್ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಈ ಇದರಲ್ಲಿನ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದ್ದು ಉಪಯುಕ್ತ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಅಮೋಫ್ ರಾಸಾಯನಿಕ ವೃವಿಧ್ಯವನ್ನು ಈ ಶಿಲೀಂದ್ರುದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜಯಾಪಚಯ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಕಿಣ್ಣಗಳು ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಜೀವಧಿ ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಂಪನಿಗಳು ಈ ಶಿಲೀಂದ್ರುವನ್ನು ಗಾಜಿನ ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ್ದಾರೆ (ಚಿತ್ರ-1c). ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಣಿನ ಗುಣಗಳು, ಮೋಷಕಾಂಶಗಳು, ತೇವಾಂಶ ಮುಂತಾದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಜೀವಧಿಯ ಗುಣವುಳ್ಳ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಾರ್ಯಪ್ರವರ್ತಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವಧಿಯ ಗುಣ ಹೊಂದಿರುವ ಕಾಡೆಸೆಪ್ಸ್ ಶಿಲೀಂದ್ರವು ಒಂದು ಕಿಲೋ ಗ್ರಾಂಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಡಾಲರ್ ಬೆಲೆಯಿರುವುದು ಸಹ ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಶಿಲೀಂದ್ರದ ಬೆಲೆ ಆದಿವಾಸಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಜನರನ್ನು ಇದರ ಬೆಳಗೆ ಸಜ್ಜುಮಾಡಿದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಇದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಸಂತತಿಯೇ ನಾಶವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಕೇಟದೊಂದಿಗೆ ಸಂಕೀರ್ಣ ಜೀವನಚಕ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳನ್ನು ಜೈವಿಕ ಕಾರ್ಬನ್ಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಕಾಡೆಸೆಪ್ಸ್ ಆಧಾರಿತ ಪೇರುಗಳು, ಮುಡಿಗಳು, ಮಾತ್ರಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಳೇ ಲಭ್ಯವಿದೆ (ಚಿತ್ರ-2).

ಚಿತ್ರ 2: ಕಾಡೆಸೆಪ್ಸ್ ಶಿಲೀಂದ್ರವು ಜೀವಧಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಿಬಿಫ್ ಕೆಂಪಣಿಂದ ಮಾರ್ಪಾಡುತ್ತದೆ
(ಬಿಬಿಫ್ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕೆಂಪಣಿ ಅಧಿಕೃತ ಜಾಲತಾಜಾಗಳು)

ನೇರವಾಗಿ ಪರಿಸರದಿಂದ ಪಡೆದ ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಗಳು ಮತ್ತು ವಿಷವಸ್ತುಗಳು ಇರಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗಳೆಯಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾದ, ನಿಲರವಾದ ಮೋಷಕಾಂಶಗಳಿಂದ ಕೊಡಿದ, ಜೈವಿಕ ಕಾರ್ಬನ್ಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಶಿಲೀಂದ್ರದಿಂದ ಪಡೆದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳು ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಲಾಭದ ಹಬ್ಬಾಗಿಲು ತರೆದಿದೆ. ಜೈವಿಕ ಮೂಲದ ಯಾವುದೇ ರಾಸಾಯನಿಕವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಜೀವಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ. ಮಹತ್ವರಾದ ಜೀವಧಿಯ ಗುಣಗಳ ಆಗರವಾಗಿರುವ ಕಾಡೆಸೆಪ್ಸ್ ಶಿಲೀಂದ್ರವನ್ನು ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಜಾಣತನ ಅಡಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಅದರ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿದರೆ ಜೈವಿಕ ಸಮರ್ಪಾಲನವನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ನೀತಿ-ಆಧಾರಿತ ವಿಜ್ಞಾನ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಒಳಿತು ಮಾಡುವುದು.

ಹುಧ್ಯಾಹಕರು, ಸಹಕ್ರ್ ಜಾವಿ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ, ದಾವಣಿರೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಕಾಲಯ,
ಶಿವಗಂಗೋಡೆ, ದಾವಣಿರೆ- 577007
sskumb@gmail.com

ಅರಿಷಿಣ

ಅರಿಷಿಣ (ಹರಿದ್ರ) ದಲ್ಲಿನ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ ಕುಕುರ್ ಮಿನ್. ಜಿಂಜಿಬರ್ ಸೆಂಟ್ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅರಿಷಿಣ ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ಕುದಿಸಿ ಮಡಿಮಾಡಿದಾಗ ಅದು ಸಾಂಭಾರ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿ, ಬಣ್ಣ ಕೊಡುವ ವಸ್ತುವಾಗಿ ರೂಪಗೊಳುತ್ತದೆ. ಅದು ರೋಗದ ವಿರುದ್ಧ ಸೆಣ್ಸುವ ಪ್ರತಿರೋಧ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಒಗ್ಗಿದಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಯಿಲೆಯಲ್ಲಿ, ನೆನಪು ಉಡುಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ವಾತದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅರಿಷಿಣ

ಚಿತ್ರಂಧ
ಸೂಕ್ತ ಜೀವಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸೆಣ್ಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕದಿಂದಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಶಿಳಂಧ

ಸುವಾಸನೆಯ ಶಿಲಂಧ ಸಂಟಾಲಂ ಅಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಶಿಲಂಧ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವ ಈ ಮರದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಮೂತ್ರ-ಪ್ರಜನನ ಅಂಗಗಳು ಮತ್ತು ಚರ್ಮದ ಸೋಂಕು, ನಂಜ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಹೊಂದಿರುವ

ಪುನ್ಮತ ಪರಿಜಯ - ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕಾಗುಣಿತ

- * ಕೃತಿಯ ಹೆಸರು: ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕಾಗುಣಿತ
- * ಪುಟಗಳು: 78, ಬೆಲೆ: ರೂ. 100
- * ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ: 2022
- * ಸಂಪಾದಕರು: ಟಿ. ಜಿ. ಶ್ರೀನಿಧಿ
- * ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಈಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಒಬ್ಬಕನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಇದೀಗ ಅತ್ಯಗತ್ಯವೇನಿಸಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಾವು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತರಾಗದೆ ಆ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು, ಹೊಸ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಇದೀಗ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ

ಮಾಹಿತಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರಕುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೀಗ ನಡೆದಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ 'ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕಾಗುಣಿತ'. ಕನಾಂಟಕ ಸರಕಾರದ ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ತನ್ನ ಕನ್ನಡ ಕಾಯಕ ಮಾಲೆಯಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಈ ಪ್ರಸ್ತಕವು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೇತದ ಪ್ರಾಧಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಓದುಗರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಎಂದರೆ ಏನು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ, ಯಂತ್ರಾಂಶ-ತಂತ್ರಾಂಶಗಳ ಕೆಲಸವೇನು, ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವಂತಹ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಪ್ರಸ್ತಕದಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಜಗತಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ಅಂತರಜಾಲದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಮೂಲಗಳು, ನಮ್ಮ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಪರಿಜಯ ಮುಂತಾದ ಅಂತರಗಳೂ ಇಲ್ಲವೇ. ರಘುಪತಿ ಶೃಂಗೇರಿಯವರ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳು ಬರಹಗಳ ಸೋಗಸನ್ನು ಹೇಳಿಸಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂಶ ವಿಜ್ಞಾನ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬರಹಗಾರರು ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರು ಬರೆದಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ನಾಗೇಶ ಹೆಗಡೆ, ಕೋಳ್ಳೆಗಾಲ ಶರ್ಮ, ಉದಯ ಶಂಕರ ಪುರಾಣಿಕ, ಹಾಲ್ಮೋಡ್ಯೇರಿ ಸುಧಿಂದ್ರ, ಟಿ. ಜಿ. ಶ್ರೀನಿಧಿ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಲೇಖಿಕರ ಬರಹಗಳು ಇಲ್ಲವೇ. 'ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್' ಎನ್ನುವ 'ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕುರಿತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಬರಹಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 1964ರಲ್ಲಿ ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು, 1973ರಲ್ಲಿ ಡಾ. ಎನ್. ಶೇಷಗಿರಿಯವರು, 1980ರಲ್ಲಿ ಡಾ. ನಳಿನಿ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕುರಿತು ಬರೆದಿದ್ದರು ಎನ್ನುವ ಅಪರೂಪದ ಮಾಹಿತಿ ಈ ಪ್ರಸ್ತಕದಿಂದ ನಮಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕುರಿತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಕಣಿಕೆ ಎನ್ನುವ ದೂರಿನ ನಡುವೆ ಇಂತಹದೊಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ವಾಾಡಿರುವ ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಭಿನಂದನಾರ್ಥ. ಪ್ರಾಧಿಕ ಪರಿಜಯದ ಜೊತೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಾದರೆ ಅದು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದತ್ತ ಸೇಳಿಯಲು ನೆರವಾಗಬಲ್ಲದು. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಬಗೆಯ ಕೆಲಸಗಳೂ ನಡೆಯುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರ್ಡ್‌ಸೋಇ.

ಅಳಿಷ್ಟಿಕೆ. ಜಿ. ಎಹ್,
186, 3ನೇ ಅಡ್ಡ ರಹ್ತಿ, ಬಿನಾಯಕ ನಗರ, ಕೆನರಾ ಬ್ರಹ್ಮಂಕ ಹಿಂಬಾಗ,
ಗುಜರಾತ್, ಭಾರತ ಜಿಲ್ಲೆ 572216

ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಅಟಳಾಸ್ ಪತಂಗ

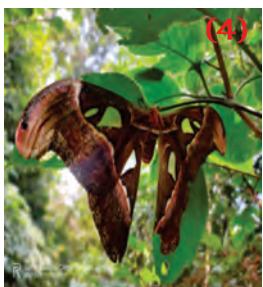
ರಾಮಂಜಿನಾಯ್.ನಿ¹

ಭಾಗ್ಯ ಎಚ್.ಹಿ²

ಸುಮಾರು 8-9
ಇಂಚಿನ್ ಅಗಲವಾದ
ರೆಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ
ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಪತಂಗವಾದ ಇದರ ಹೆಸರು
"ಅಟಳಾಸ್ ಪತಂಗ" (Atlas moth). ಅದಕ್ಕೆ ತಲೆ
ಭಾಗದ ಅಂಗಗಳ ಯಾವ ಚಲನೆಯೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ!
ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಾಯಿ ಎಂಬ ಅಂಗವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
ಸಾಯಂ ತನಕ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೇನಿದರ
ಕೆಲಸ? ಮತ್ತೇಕೆ ಇದು ಬದುಕುತ್ತದೆ? ಎಂಬ ಕುಶಾಹಲ
ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬರುತ್ತದೆ.

ಜತ್ತ 1 : ವಿಶ್ವಾಸ್ಯಾಯಿ ಹತಂಗ. ಕಾಣಿನಂತೆ
ಖಾಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಅಷ್ಟು ಜಾಬಿ. ಜತ್ತ 2: ಹತಂಗದ
ಹಂಖಾಗಿ ಜತ್ತ. ನಮಾಯಿ 8-9 ಇಂಚನ ರೆಕ್ಕೆಗಳ
ನಾಡಿನ ಉದರವನ್ನುಧೀರಿಂಡ ಭಾಗ. ಜತ್ತ 3
ಮತ್ತು 4 : ಹತಂಗದ ನಾನಾ ಭಂಗಾಗಿ:

ಅಟಳಾಸ್ ಪತಂಗದ ಜೀವನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ,
ಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಸೋಜಿಗದ ಬದುಕು
ಎಂತಹವರನ್ನೂ ಚಕ್ಕಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
ಯಾವುದೋ ಜೀವಿ ಹಾವಿನ ತಲೆ ಹೆಚ್ಚೆ
ಬಿಂಜಿದ ಹಾಗೆ ಭಾಸವಾಗಿ, ಒಮ್ಮೆಲೇ ಬಿಂಜಿದ ನಾವು "ಅರೇ ಇಲ್ಲೇನೂ
ಇದೆ" ಎಂದು ಉದ್ದರಿಸಿದೆವು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಣ್ಣರಳಿಸಿ ನೋಡಿದೆವು.
ಅದರ ಮುಂದಿನ ರೆಕ್ಕೆಗಳು (forewings) ಶ್ರಿಭೂತಾಕೃತಿಯಂತೆ,
ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಮೇಲಾಗದ ಅಂಚಿಗೆ ವಿಸರಣೆಯಾಗಿ, ಕಮ್ಮು
ಕಣ್ಣಗಳುಳ್ಳ ಒಂದು ಹಾವಿನ ತಲೆಯ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಇಡೀ
ರೆಕ್ಕೆಗಳೇ ಹಾವಿನಂತೆ ಕಂಡರೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ
ಇದೊಂದು ದ್ಯುತ್ಯ ಬಿಟ್ಟೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಿತ್ತು. ಅದರ ಇದು
ಬಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲ. ಇದು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ದೊಡ್ಡದಾದ ಪತಂಗ!

ದೊಡ್ಡದಾದ ವಿಶಾಲ ರೆಕ್ಕೆಗಳು. ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಮೊದಲ ಹೊರ
ಅಧ್ಯ ಕೆಂಪು ಕಂಡು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ ಒಳ ಅಧ್ಯ ಗಾಢ ಕಂಡು
ಬಣ್ಣದ್ದು. ಒಳ-ಹೊರ ಭಾಗವನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸುವ ಅಲೆಗಳಂತೆ ಬಿಳಿಯ
ಬಣ್ಣದ ಪಟ್ಟಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಮೂರು ಬಿಳಿಯ
ನಿರಾಕಾರದ ಮಚ್ಚೆಗಳು. ಹೊರ ಅಂಚಿನ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಅಲೆಯಾಗಿ
ಹರಡಿರುವ ಕಮ್ಮು, ಬಿಳಿ, ಪಿಂಕ್, ತಿಳಿನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಬಾಡರ್
ಗೆರೆಗಳು.

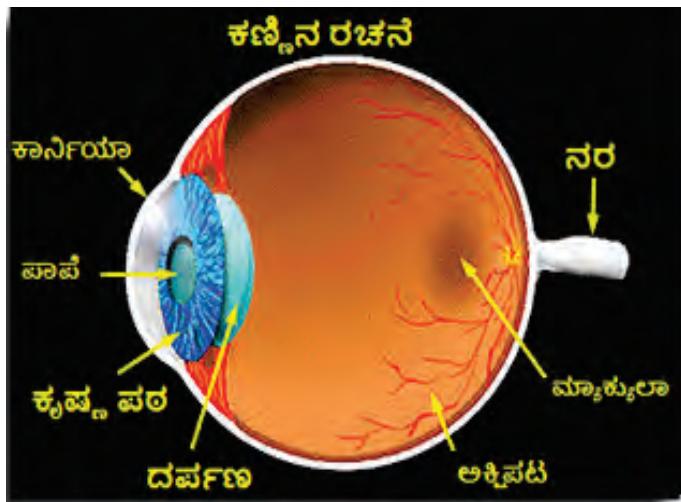

ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕುರುಡುತನ : ಕಾರಣಗಳೆನ್ನ?

ಎನ್. ಜಿ. ಶ್ರೀಧರ್

ಅನೇಕ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಹಟ್ಟಿವಾಗಲೇ ಕುರುಡಾಗಿರುವುದು, ನೀಂತರ ರ್ವೋ ಸ್ಹೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕುರುಡಾಗುವುದು ಬಹುತೇಕ ಗೋಪಾಲಕರಿಗೆ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಕೆಲವು ಜಾನುವಾರುಗಳು ಹಾಕುವ ಕರುಗಳಿಲ್ಲ ಕುರುಡಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಜಾನುವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಂದ ಬೆಳ್ಗಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು ಕುರುಡಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಕೆಲ ದನಗಳಿಗೆ ಇರುಳು ಕುರುಡು ಮಾತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲ ರಚನೆಯನ್ನು ಅರಿತರೆ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಸುಲಭ.

ಕಣ್ಣಿನ ಗೋಲಾಕಾರದ ವಸ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಪಾಪೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣಿನ್ನು ರೆಪ್ಟೆಗಳು ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು, ಧೂಳು, ಕೆಸರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ಕೃಷ್ಣಪರ ದರ್ವಣದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಬೆಳಕನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ಕಣ್ಣಿನ ಗುಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನಂತಹ ವಸ್ತು ಬೆಳಕನ್ನು ವಿವಿಧ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಭజಿಸಿ ಇದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಒಂದು ಆಕಾರ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣಿನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ನರ ಈ ಆಕಾರವನ್ನು ಮೆದಳಿಗೆ ಒಯ್ದು ಅದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗಾದರೆ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಸಮೀಪದೃಷ್ಟಿ ದೋಷಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಏರಡು ಕಣ್ಣಿನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದು ದೂರದರ್ಶಕದ ರೀತಿ ಕಾಂಪ್ಯು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭಾಗಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಸರಿಪಡಿಸಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಿಪಡಿಸಲಾರದ ಕುರುಡುತನ ಬರಬಹುದು.

ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕುರುಡುತನವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿಭಾಗಿಸಬಹುದು:

1. ಆನುವಂಶಿಕೀಯತೆ
2. ಸೂಕ್ಷ್ಮಿಳಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ರೋಗಗಳು
3. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆಗುವ ಪಟ್ಟಿನಿಂದ ಆಗುವ ಕುರುಡುತನ
4. ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬರುವ ಕುರುಡುತನ
5. ಇತರ ಕಾರಣಗಳು

ಮೊದಲನೆಯದು ಆನುವಂಶಿಕೀಯತೆ. ಕೆಲವೊಂದು ರೀತಿಯ ಮುಶ್ಕೇಲಿಯ ದನಗಳಿಗೆ ಜನಿಸುವ ಬಹುತೇಕ ಕರುಗಳು ಹಟ್ಟಿವಾಗಲೇ ಕುರುಡಾಗಿರುತ್ತಾವೆ. ಇದು ಹೋರಿಯಿಂದ ಆನುವಂಶಿಕವಾಗಿಯೂ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಕುರುಡುತನವನ್ನು ಅವು ತಮ್ಮ ಕರುಗಳಿಗೂ ಸಹ ಸಾಗಿಸಬಹುದು. ಹಟ್ಟಿ ಕುರುಡು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂತಹದಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಒಂದು ಹಸುವಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕುರುಡು ಕರುಗಳು ಹಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬೇರೆರೂಪಿಸಿ ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ದೂರವಿಡುವುದು ಒಳಿತು.

ಹೂಕ್ಲಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ರೋಗಗಳು

ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಿಳಿಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಥವಾ ಖಾಂಪಂ ಕುರುಡುತನವನ್ನುಂಟು ವಾಡಬಹುದು. ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳು ಹಾಗೂ ವೈರಾಳಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ವಿವಿಧ ಕಾಯಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುರುಡುತನ ಕಾಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಕಣ್ಣಿನ ಉರಿಯೂತ ಉಂಟಾಗಿ ಕಣ್ಣಿ ಕೆಂಪಾಗಿ, ಕಣ್ಣಿಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಕಣ್ಣಿ ಕುರುಡಾಗುತ್ತದೆ.

ನುಳಾಜ ಕಣ್ಣಿರೋಗ

ಮೊರೆಸ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬೋಂಚಿಸ್ ಎಂಬ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾವು ಗುಲಾಬಿ ಕಣ್ಣಿರೋಗ ("ಪಿಂಕ್ ಐ") ಎಂಬ ರೋಗವನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟುವಾಡುತ್ತದೆ. ಇದೂಂದು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೊಣಗಳಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗ. ಈ ಕಾಯಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನೋವಿರುತ್ತದೆ, ಕಣ್ಣಿರಿನಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ವಜನೆಯಾಗುವ ಸಹಸ್ರಾರ್ಥ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳು ನೊಣದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಹೊಸಜನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನೋವಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೆಂಪಾದ ಕಣ್ಣಿ ಕ್ರಮೇಣ ಅದರ ಹೊಳಪನ್ನು ಕೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳ್ಗಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಹೀನತೆ ಯಾಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮಿಳಿ ವಿರೋಧಕಗಳು ಮತ್ತು ನೋವು ನಿವಾರಕಗಳಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ನೊಣದ ಹೆಚ್ಚೆಯಿಂದ ಈ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಅಷ್ಟೇಯಾ ಕಣ್ಣಬೀಳೆ

ಇದು ದನಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಸ್ಪೇರಿಯಾ ಮೊನೋಸೈಟ್‌ಮೊಜೆನ್‌ಸ್ ಅಥವಾ ಲಿಸ್ಪೇರಿಯಾ ಬೋವಿಸ್ ಎಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಳಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಕಾಯಿಲೆ. ದೂಳ ಹಿಡಿದ ಹೊಟ್ಟನ್ನು ದನಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸಿದಾಗ ಇದರಿಂದ ಕಣ್ಣಾಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ನಿರಂತರ ಕರಿಕರಿಯಿಂದಲೂ ರೋಗ ಉಲ್ಲಭಾಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು “ಸಯಲೇಜ್ ಕಣ್ಣ ಬೇನೆ” ಎಂದೂ ಕರೆಯುವುದುಂಟು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚೆಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಡುವ ಈ ಕಾಯಿಲೆಯು ಕಣ್ಣಿನ ಮೇಲ್ಮೈಗವು ನೀಲಿಯಾಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನಂತರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕುರುಡಾಗಬಹುದು. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಜ್ಜಾಪುರ್ವದ್ವಯಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇದೆ.

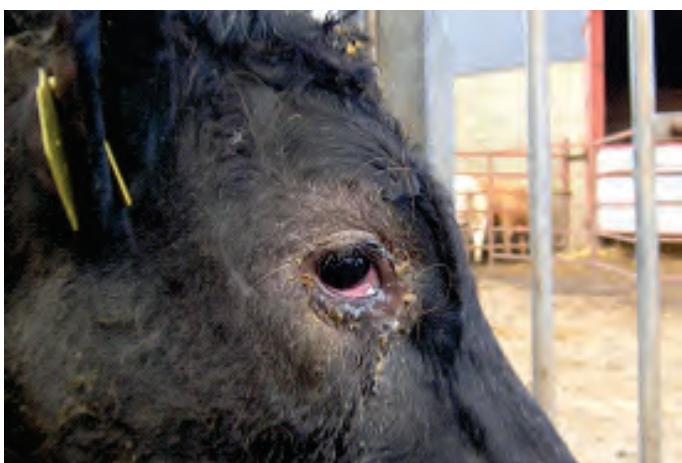
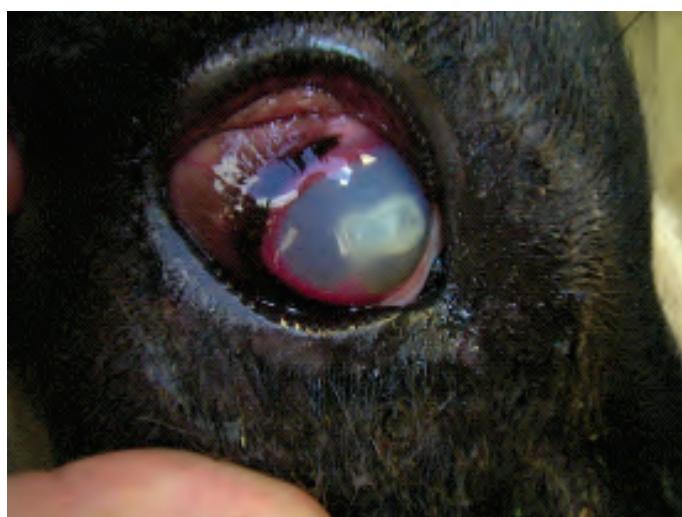
ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆಗುವ ಪೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಆಗುವ ಕುರುಡುತನವು ಸಹ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಆಗುವುದುಂಟು. ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಚೂಪಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಧರೆ ಅದರಿಂದಲೂ ಸಹ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಾಗಬಹುದು. ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ಇರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಸಹ ಕುರುಡುತನ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕುರುಡುತನವುಂಟಾಗಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಹ ವಿಟಮಿನ್ ಎ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಕುರುಡುತನವುಂಟಾಗಬಹುದು. ಹಸಿರು ಹಲ್ಲಿನ ತೀವ್ರವಾದ ಕೊರತೆ ಸಹ ವಿಟಮಿನ್ ಕೊರತೆಯಾಗ ಬಹುದು. ಖನಿಜ ಮಿಶ್ರಣದಲ್ಲಿ ವಿಟಮಿನ್ ಎ ಸೇಜಿದಲ್ಲಿ ಇದರ ಕೊರತೆ ನೀಗುತ್ತದೆ.

ಇತರ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಹ ಕುರುಡುತನ ವುಂಟಾಗಬಹುದು. ಕ್ಲೋಸಂಟಿಲ್ ಎಂಬ ಜಂತುಹಳ್ಳಿ ನಿವಾರಕವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕುರಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದಾಗ ಕುರುಡುತನವುಂಟಾಗಬಹುದು.

ಕಾರಣ ಗೋಪಾಲಕರು ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಸ್ತೇ ವಹಿಸಿ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಜತನದಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹಂತಗಳ ಕಣ್ಣಿನ ಕೊಂಡರೆಯ ವಿಬಿಧ ಅಂಶಗಳು

ಹಂತಗಳ ಮುಖ್ಯತಃಖಾ : ಹಂತಮೈದ್ಯ ಜೊಡಿ ಮತ್ತು
ವಿಷ ವಿಜ್ಞಾನ, ಹಂತಮೈದ್ಯ ಕಾಲೇಜಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ - 577204

shridharvet@gmail.com

ಹೈಪರ್‌ಲೂಪ್ ನಾಲಿಗೆವ್ಯವಸ್ಥೆ (HTL)

ಪ್ರಾಂತ ಎಂ. ಹಂತ

ಹೈಪರ್‌ಲೂಪ್ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಹೊಸ ತಳಿಯನ್ನು ನೆಲಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. HTLಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಗಂಟೆಗೆ 700 ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ವೇಗದಲ್ಲಿ ~3.3 ಮೀಟರ್ ವ್ಯಾಸದ ಕಡಿಮೆ ಗಾಳಿಬ್ರತ್ತದ ಕೊಳವೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿ ಸುರಂಗಗಳ ಒಳಗೆ ತೇಲಿ ಓಡುವ ಕ್ಯಾಪ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವರು. ಕ್ಯಾಪ್ಲು ಚಕ್ರರಹಿತವಾಗಿದ್ದ ತೇಲಲು ಗಾಳಿ-ಹಿಮಹಾವುಗೆ (air-skis) ಅಧಿಕಾರಿ ಕಾಂತಿಯ ತೇಲುವಿಕೆ (magnetic levitation)ಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಈ ಫೋರ್ಸ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಅತಿ ವೇಗದ ಚಲನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತದೆ, ಈ ಫೋರ್ಸ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಮಟ್ಟವು 150,000 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತಿರುವ ವಿಮಾನ ಒಳಪಡುವ ಫೋರ್ಸ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಮಟ್ಟದ ಅಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

HTLಯು Tesla ಮತ್ತು Space X Co. CEO ಎಲೋನ್ ಮಸ್ಕ್ ಅವರು 2013 ರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಾರಾಡಿದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನಾಗಿದೆ. HTLಯು ರ್ಯಾಲ್, ಕಾರು ಅಧಿಕಾರಿ ವಾಯುಯಾನ ಕ್ಷೀಂತ ಅಗ್ರಾಗಿರಲಿದೆ ಮತ್ತು ವೇಗವಾಗಿರಲಿದೆ.

ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಮಾಲಿನ್ಯತೆಯ ಮಟ್ಟದಾಗಲಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹೈಪ್‌ಲೈಪ್ ರ್ಯಾಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗಿಂತ ಇದು ತ್ವರಿತ ಮತ್ತು ಅಗ್ಗದ ಬಂಡವಾಳದಾಗಲಿದೆ, ಇದು 1500 ಕಿ.ಮೀ ಅಂತರದಲ್ಲಿರುವ ನಗರಗಳ ನಡುವೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಲು ಅತಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿದೆ.

ಕ್ಯಾಪ್ಲುಗೆ ಎಳೆತದ ಟೊಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಸುರಂಗದ್ವಾರಕ್ಕೂ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ರೇಖೀಯ ಎಚ್‌ಕೋ ಮೋಟರ್‌ಗಳು ನೀಡಲಿವೆ, ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿರುವ ಇಂಡಕ್ಷನ್ ಮೋಟರನ್ನು ಬಿಜ್ಜಿ ಹರಡಿದಾಗ ಅದು ರೇಖೀಯ ಮೋಟರ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಂಡಕ್ಷನ್ ಮೋಟರ್ ವೃತ್ತಾಕಾರವಾದ ಎಚ್‌ತವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ, ಬಿಜ್ಜಿ ಹರಡಿದ ಮೋಟರ್ ರೇಖೀಯ ಎಚ್‌ತವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಕ್ಯಾಪ್ಲು 28 ರಿಂದ 40 ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಬಲ್ಲದು, ಮತ್ತೊಂದು ತ್ವರಿತಯು ಕ್ಯಾಪ್ಲು ಸರಕು ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಬಲ್ಲದು. ಕ್ಯಾಪ್ಲುಗಳ ನಡುವೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವ್ಯವಸ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಈ ಅಂತರವನ್ನು ಗಿರಿಷ್ಟೆ ಒಳಕೆಯಲ್ಲಿ 30 ಸೆಕೆಂಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಬಹುದು.

ಟ್ಯಾಬೊನ್ ಮೇಲಾಭಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿರುವ ಸೌರ ಫಲಕಗಳಿಂದ ಹೈಪರ್‌ಲೂಪ್‌ಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ತಕ್ಕಿರುವ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಅನುವುದಾದಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಹೈಪರ್‌ಲೂಪ್ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಖಾಸ-ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು, ಮಸ್ಕ್ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಬಯಸುವವರಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಲಿನಕ್ಸ್ (LINUX) ಆಪ್ರೋಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ತರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಸಮುದಾಯಗಳು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮುಕ್ತ-ಮೂಲ (open source) ವಿನ್ಯಾಸವಾಗಿಸಲು ಮಸ್ಕ್ ರವರು ಬಯಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೈಪರ್‌ಲೂಪ್ ಯೋಜನೆಗಳು

ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಹೈಪರ್‌ಲೂಪ್ ಮುಂಬೈ-ಪುಣೆ ನಡುವೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು, ಕ್ಯಾಲಿಪೋನಿಕ್‌ಯಾ ಮೂಲದ Virgin Hyperloop Co. ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು 2025 ರ ವೇಳೆಗೆ ಸಿದ್ಧಾವಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ್ದ ಮುಂಬೈನಿಂದ-ಪುಣೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಸಮಯವು 25 ನಿರ್ಮಿಷಗಳಾಗಲಿದೆ.

Virgin Hyperloop ವುತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣವು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ನಗರಕ್ಕೆ HLTಯು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ MoU ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದು, ಈ ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯವು 10 ನಿರ್ಮಿಷಗಳಾಗಲಿದೆ

ಲಾಸ್‌ಎಂಜಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋ ನಡುವೆ HLT ಯೋಜನೆಯನ್ನು SpaceX Co., 6 ಬಿಲಿಯನ್ ಪೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಿದೆ, ಈ ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯ 29 ನಿರ್ಮಿಷಗಳಾಗಲಿದ್ದು, ಟಿಕೆಟ್ ದರ ಕೇವಲ 29 ಡಾಲರ್ ಆಗಲಿದೆ.

Space X ಕಂ. ನಿರ್ಮಿಸಲಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು HLT ನ್ಯಾಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಡಿಸಿ ನಡುವೆ ಇದ್ದು ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯವನ್ನು ಕೇವಲ 29 ನಿರ್ಮಿಷಗಳಿಗಿಂತಲಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು; ಕಾನ್ಸಾಸ್ ಸಿಟಿಯಿಂದ ಸೇಂಟ್ ಲೂಯಿಸ್, ಕ್ರೀಕ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಇಂಡ್ ಶಿಕ್ಯಾಗ್ಸ್‌ನಿಗೆ, ಶಿಕ್ಯಾಗ್ಸ್‌ನಿಂದ ಪಿಟ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್‌ಗೆ, ಅಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಜಯವಾಡದಿಂದ ಅಮರಾವತಿಗೆ, ಅಬ್ದಾಬಿಯಿಂದ ದುಬ್ಬಿಗೆ.

ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಹಿಲ್ 601, ಮಂತ್ರಿ ಎಂಬ್ರಿಡ್, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಪುರ ರಂಗ್ ಬೆಂಗಳೂರು - 560 076 prakasha.shanbog@gmail.com

ನ್ಯಾಡಿಲನ್

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯ

ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಭರತ್

ಸಂಚಿಕೆ 7

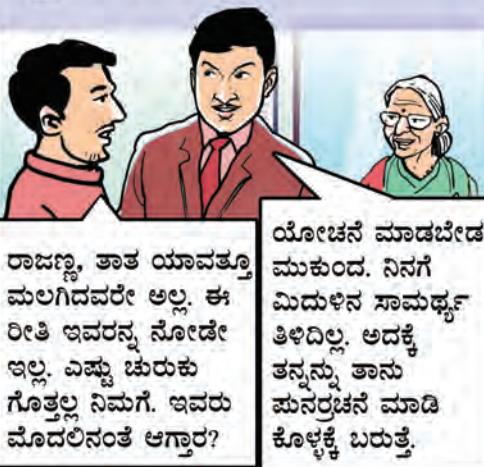
ಚಿತ್ರಗಳು

ರಥುಪತಿ ಶೃಂಗೇರಿ

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ

ಶ್ರೀಧರವೂತಿಗಳ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಶಿಕ್ಷಣಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮುಂದಿನ ಆರ್ಯಕೆಗೆ ಖ್ಯಾತ ನರವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ. ರಾಜನ್ನಾ ಮೈಸೂರು ಇವರ ಸಹಾಯ ಅಗತ್ಯ ಅಂದರು ಅಜ್ಞಿ. ಡಾ. ರಾಜನ್ನಾ ಮೂತಿಗಳ ಮನವಸ್ತಸಿ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಾಯ ಮರುಕಳಿಸಿದುವಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದರು.

ಅಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ

ಏನು ಹಂಗಂಡೆ?

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅಂದರೆ, ಏದುಳು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಂತಲ್ಲು, ಇದರಫ್ರೆ ಸ್ವಿಪ್‌ಶೆಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಕೆಲಸದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಏದುಳಿನ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನವನ ಏದುಳಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ನರಕೋಶಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ನರಕೋಶ 100 ರಿಂದ 1000 ಇತರ ನರಕೋಶಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಸಂದೇಹಗಳು ಹರಿದಾದುತ್ತದೆ.

ಅಬ್ಜು! ಎಂತಹ ಬೃಹತ್ ಮಾಡಿ ಜಾಲ!!

ನಮ್ಮ ಅನುಭವ, ಏದುಳಿನ ಕೆಲಸ, ನಿರಂತರ ತರಬೇತಿಯಿಂದ ರಚನೆ ಬದಲಾಗುತ್ತೇ

ಬ್ಯಾಕ್ಸೆಟ್‌ಬಾಲ್ ಆಟಗಾರರ ಏದುಳಿನ ವಿಶ್ವಾಂಶ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೇನೇ ಸಂಗೀತಗಾರರು, ಗೋಡೆಗಳು, ಟ್ರಾಕ್ಸ್ ಓಡಿಸುವವರು, ಹಿಂಗೆ ವಿಶ್ವಾಂಶ ಕಲೆ, ಕೆಲಸ ನಿರಂತರ ಮಾಡುವವರ ಏದುಳಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾದ ಭಾಗಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವಿಕಾಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಂದರೆ ಮನರಾವತ್ಸನೆಯಿಂದ ಏದುಳಿನ ಸಂಪರ್ಕಜಾಲವನ್ನು ಸದ್ಯಧಗೋಳಿಸಬಹುದು.

ನಿಮ್ಮ ತಾತನ ಏದುಳಿನ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೃದ್ಧಿಸುವಂತೆ ನಾವು ಮಾಡಬಹುದು

ಅದು ಹೇಗೆನ್ನು?

ಮೇಷ್ಟಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮನವಸ್ತಸಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಮೈತ್ರಾಂಶಿಕಿದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯ.

ಇಂತಹ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೆಸರು “ನ್ಯಾಯೋ – ರೀಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಶನ್” ಅಥವಾ “ನರ-ಮನವಸ್ತಸಿ”

ಇಲ್ಲಿ ಫಿಷಿಯೋಥೆರಪಿ ಅಂದರೆ ನಿಯಮಿತ ದೈಹಿಕ ಕರರಿತ್ವ ಮುಖ್ಯ

ಇದರಿಂದ ದೈಹಿಕ ಸಮತೋಲನ, ಚಲನೆ, ಸ್ವಾಯುಸೆಟಿಕ್, ಕೆಲುನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ಸಾಧ್ಯ

ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವೀಕ್ಷಣೆ ಹೇರಿಸಿ ಅಂದರೆ, ಮಾತು/ ವಾಕ್ ಚಿಕಿತ್ಸೆ.

ಇದು, ಧ್ವನಿ, ಮಾತು, ಭಾಷೆ, ಉಸಿರಾಟಿ, ವಾಕ್ಯರಚನೆ, ನಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಂಟಲಿನ ಶಕ್ತಿಯ ವೃದ್ಧಿಸಲು ಸಹಾಯಕ

ಜಟಲ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಉದ್ಯಾಲೆ

ಈ ಮಾದರಿಯು ಅನುರಂಗನ, ಶಕ್ತಿ ವರ್ಗಾವಳೆ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಜೆಲನೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಣಿ ಅನುಭವ ಪಡೆಯಲು ಇಲ್ಲರುವ ನಾಲ್ಕು ಉದ್ಯಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಕುಳತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದ್ಯಾಲೆಗಳನ್ನು ಎರಡು ಜೋಡಿಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೂಡ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಉದ್ಯಾಲೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಒಂದು ಜೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಆಟಗಾರನಿದ್ದು. ತನ್ನ ಉದ್ಯಾಲೆಯನ್ನು ಜಾಲನೆಗೊಳಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸಂಗಾತಿಯು ವಿರಾಮದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರತಿಒಂದು ಜೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಆಟಗಾರ ಮತ್ತು ಸಂಗಾತಿ ಆಟಗಾರರಿಬ್ಬರೂ ವಿರುದ್ಧವಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತೂಗಾಡುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಇದಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಜೋಡಿಗಳೂ ಸಹ ವಿರುದ್ಧವಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತೂಗಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

Published by Sri Basavaraju A. B., IAS on behalf of Karnataka Science and Technology Academy, Prof. U R Rao Bhavana, University of Agricultural Sciences Campus, Major Sandip Unnikrishnan Road, Doddabettahalli, Vidyaranyapura Post, Bengaluru 560 097 Printed at Sadguru Screens, 113/1, 60 Feet Road, 4th Stage, Industrial Town, Rajaji nagar, Bengaluru 560 044 Editor-in-Chief: Nadoja Dr. P. S. Shankar

ಮುಂದು ವಿಜ್ಞಾನ : ಡಾ. ಪತ್ರೇಶ್ವರ ಹಿ. ಚಲ್ಲೇಶ್ವರ
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ದೃಶ್ಯಕೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರು : ಡಾ. ವಿ. ಶಂಕರ.

ಚೆಲೆ : ರೂ 50/-

Registered with Registrar of Newspapers of
India under RNI No. KARKAN/2011/46017

VIGNANA LOKA

VOL .16 No. 05 - Jan - Feb 2023

Pages 4+40

ಮೊ. ಯು.ಆರ್. ರಾವ್ ವಿಜ್ಞಾನ ಉದ್ಯಾನವನ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ತಂಡನಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಬಂಗಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾಪಿತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಅವರು, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಿತ ಇನ್ನಿತ್ತಳ್ಳು ರಸ್ತೆ
ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಿ, ನಿದ್ಯಾರಜ್ಞಾನುರ ಮೌಲ್ಯ, ವಿಂತಕೆಯ
ದೇವಸ್ಥಾನ / ಫೋನ್ - 080-26711160

e-mail: vijnanaloka@gmail.com www.kstacademy.in